Nižnianske ozveny

Občasník občanov Nižnej a Zemianskej Dediny

Ročník XXXXI / číslo 2 | www.nizna.sk | apríl - júl 2025

Nižniansky kotlík

Viac na strane 2

Odpovede starostu na aktuálne otázky občanov Nižnej
Viac na strane 4

S dôverou v seba a svoje sny
Viac na strane 14

100 rokov od výmaľby kostola v Nižnej
Viac na strane 38

57. ročník Okolo Tatier – tradícia, ktorá spája ľudí, kraje aj generácie
Viac na strane 42

Editoriál

Včera je minulosť,
zajtra je budúcnosť, ale dnes je dar

Včerajšok už zmeniť nemôžeme, zajtrajšok ešte nepoznáme, ale dnešný deň máme pevne vo svojich rukách.

Včerajší deň je ako napísaná kniha. Môžeme v nej listovať, čítať, ale obsah už nezmeníme. Zajtrajšok je zas prázdna stránka, o ktorej nevieme, čo prinesie. Môžeme mať rôzne plány a túžby. Život však píše svoj vlastný príbeh, veľakrát nie v zhode s našimi predstavami.

Ale dnešok, ten je živý. Je to čas, ktorý máme. Môžeme ho cítiť, formovať. Dýcha s nami, my s ním. Nevyžaduje veľké gestá, ani oslnivé činy. Nemusí priniesť nič prevratné, žiada len jednoduché prijatie. V tom je jeho sila. Práve v jednoduchosti, cez obyčajné veci, ako ranná káva, cesta do práce, rozhovor s priateľom, telefonát. Dnes môžeme pracovať v záhrade, ísť na prechádzku, usmiať sa, povedať milé slovo, urovnať nezhody, podať pomocnú ruku. Alebo môžeme len oddychovať. Teraz v lete, v čase dovoleniek, sa to priam žiada. Aj taký môže byť dnešok. Príjemný pre naše okolie, aj seba.

Dnes máme možnosť rozhodnúť sa. Keď nemôžeme zmeniť včerajšok a nepoznáme zajtrajšok, dnes máme šancu správne žiť. Nie vždy musíme stále niečo riešiť a všetko stíhať. Keď sa na chvíľu zastavíme, začneme vnímať význam maličkostí, ktoré nám nenávratne unikli. Čas prestane byť len hodinami a stane sa priestorom na úplne iné hodnoty.

Využime dnešný deň, lebo zajtra, keď sa zobudíme, dnešok budú len písmená na papieri, ktoré budeme čítať, ale nedokážeme ich už zmeniť.

Daniela Gondová,
šéfredaktorka

Vôňa gulášu sa niesla obcou

Lákavá vôňa gulášu, veselá nálada a príjemná atmosféra, tak by sa dala v krátkosti opísať už tradičná obecná akcia Nižniansky kotlík

V sobotu 5. júla, na sviatok Cyrila a Metoda, sa od skorého rána zišlo v areáli za obecným úradom 25 súťažných družstiev, aby si navzájom zmerali svoje sily vo varení gulášu. Krátko po prezentácii už bolo cítiť vôňu pahreby a medzi súťažiacimi sa rozvinula družná debata. Počasie prialo, o to lepšie sa darilo pri varení. Niektorí stavili na klasiku, iní zasa vyskúšali netradičné ingrediencie. Podujatia sa zúčastnili aj naši družobní partneri zo Srbska, Česka a Poľska. Okolo 13. hodiny boli guláše hotové a po ich ochutnávke zasadala odborná porota, ktorá to vôbec nemala ľahké. Napokon však prišlo rozhodnutie a nasledovalo slávnostné vyhlásenie víťazov a odovzdávanie cien. Celá súťaž sa však niesla v duchu myšlienky, že víťazom je vlastne každý, kto sa zúčastnil. Popoludnie súťažiacim, ale aj divákom, spestrili svojím vystúpením Nižnianska dychovka, Robo Hulej a hudobná skupina Posledná šanca. Po skončení oficiálnej časti začala pre všetkých voľná zábava s DJ.

Podujatie Nižniansky kotlík uviedol, celé sprevádzal a zároveň súťažiacich povzbudzoval starosta obce, Ing. Jaroslav Rosina. Pozvanie prijali aj noví správcovia farnosti, ktorých starosta predstavil a zároveň v našej obci privítal.

Takéto akcie robia z našej obce miesto, kde sa nielen býva, ale aj žije. Práve preto patrí veľká vďaka všetkým, ktorí prišli, ktorí pomáhali, ktorí vystupovali, sponzorom, ktorí darovali ceny do tomboly. Najmä však ďakujeme tým, ktorí akciu organizovali a technicky všetko pripravili - obci Nižná a Obecnému sociálnemu podniku Nižná, s.r.o.

(dg)

Výherné družstvo Levice-Nižná darovalo svoju výhru členom JDS Nižná

Vážení občania, ponúkame možnosť spolupodieľať sa na tvorbe novín tým, že sa s nami podelíte o výnimočné príbehy ľudí, opíšete svoje podnety, návrhy a iné. Už teraz sa na vaše príspevky tešíme, lebo prispejú ku kvalite a hodnote novín. Príspevky zasielajte na sefredaktor@nizna.sk. Podmienky uverejnenia príspevkov: Text s nadpisom a menom autora textu (v prípade titulu uveďte aj ten) v dokumente word. Fotografie posielajte v čo najlepšej kvalite s rozlíšením 300 dpi. Uzávierka príspevkov do najbližšieho čísla je **10. novembra 2025**. Redakcia si vyhradzuje právo na úpravy príspevkov, najmä textov, v ktorých sa vyskytujú vulgárne slová, osočujúce údaje, gramatické chyby) a ich krátenie. Redakcia tiež nezaručuje uverejnenie neaktuálnych článkov, informácií a nekvalitných fotografií.

(red)

2. miesto - družstvo Vareškári

3. miesto - družstvo Orfiklub

Družobní partneri zo Srbska

Družobní partneri z Česka

Starosta na kotlíku víta nového správcu farnosti

O čom rokovalo obecné zastupiteľstvo

Február 2025

I. zasadnutie Obecného zastupiteľstva (OcZ) v Nižnej sa uskutočnilo 18. februára 2025.

Témou o predaji budovy starého MNV s priľahlým pozemkom sa poslanci zaoberali už na niekoľkých predchádzajúcich zastupiteľstvách. Na tomto rokovaní predniesol prednosta Jozef Šveda návrh na opakovanú obchodnú verejnú súťaž, ktorú konzultoval s hlavnou kontrolórkou a katastrálnym úradom Tvrdošín. Do rozpravy sa nikto z prítomných neprihlásil a OcZ opäť schválilo zámer predať tento nehnuteľný majetok obce.

Súťažný návrh bolo možné podať len na odkúpenie všetkých ponúkaných nehnuteľností, t.j. predmetu obchodnej verejnej súťaže ako celku. Bol na ňu vypracovaný znalecký posudok Ing. Jozefom Žuffom. Do komisie pre obchodno-verejnú súťaž boli zvolení Ján Mišík - predseda, Martin Žuffa, Andrej Brčák a Dušan Záhorec – členovia.

Súťaž sa začala dňom jej uverejnenia na úradnej tabuli a ukončená bola 17. marca 2025.

Vyhodnotenie súťaže sa uskutoční na zasadnutí OcZ do 30. júna 2025.

Poslanci zobrali na vedomie správu o kontrolnej činnosti hlavnej kontrolórky obce Nižná za rok 2024 a Správu o kontrole prevodov nehnuteľného majetku podľa zákona č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení a taktiež správy o činnosti komisií - sociálno-zdravotnej, športu, kultúry, výstavby, územného plánovania a dopravy a správu o činnosti na ochranu verejného poriadku za rok 2024.

Tieto komisie predložili aj plány práce na rok 2025, ktoré boli tiež schválené.

OcZ schválilo Doplnok č. 1 ku Zásadám hospodárenia s majetkom obce Nižná s účinnosťou od 18. februára 2025.

Zásady hospodárenia a doplnok č. 1 sú uvedené v plnom znení na webovej stránke obce v sekcii Úrad – Dokumenty obce.

O príprave projektu domu seniorov (v priestoroch bývalej plavárne) informoval prednosta.

Obec uzatvorila zmluvu o poskytnutí podpory z Environmentálneho fondu formou dotácie. Poslanci v nadväznosti na túto zmluvu schválili spolufinancovanie projektu s názvom Zvýšenie efektivity triedeného zberu komunálneho odpadu v obci Nižná v minimálnej výške 1 percento z celkových oprávnených nákladov projektu, ako aj prípadné ďalšie výdavky projektu, ktoré môžu vzniknúť napr. zvýšenou DPH (nakoľko pri podaní žiadosti o nenávratný finančný príspevok bolo rátané s DPH vo výške 20 percent) alebo zvýšením cien predajcov na trhu.

Na základe listu primátora mesta Tvrdošín Ing. Ivana Šašku odsúhlasili uznesenie v znení: OcZ v Nižnej schvaľuje prijatie mesta Tvrdošín za člena Združenia miest a obcí Horná Orava.

Zaoberali sa aj rekultiváciou autobusového nástupišťa. Starosta navrhol vyhlásiť verejnú súťaž na architektonickú štúdiu, čo poslanci odsúhlasili a obecnému úradu dali za úlohu vyhlásiť túto súťaž.

Starosta predstavil prítomným aj aktuálne výzvy na predkladanie žiadostí o dotácie a navrhol, aby bolo vypracovanie projektových dokumentácií financované z rezervného fondu.

V prípade, ak budú žiadosti schválené, financie budú do rezervného fondu vrátené naspäť.

OcZ schválilo použitie finančných prostriedkov z rezervného fondu na vypracovanie projektových dokumentácií na projekty Zvyšovanie energetickej hospodárnosti existujúcich verejných budov – ZŠ Nižná vo výške 22 226,10 eur s DPH, Obnova a zlepšenie energetickej hospodárnosti objektu s.č. 44, k.ú. Zemianska Dedina vo výške 14 883 eur s DPH a komplexnej rekonštrukcie verejného osvetlenia na uliciach Závodná, Hattalova, Matúškova a Lesná vo výške 2 250 eur bez DPH.

Apríl 2025

Dňa 29. apríla 2025 sa konalo II. zasadnutie obecného zastupiteľstva (OcZ).

Najvýznamnejším bodom rokovania bolo vyhodnotenie opakovanej obchodnej verejnej súťaže na predaj budovy starého obecného úradu. Udialo sa tak po dvoch rokoch, pretože pôvodnú cenu - minimálne 165-tisíc eur – nikto neakceptoval. V poslednej súťaži, ktorá bola vyhlásená začiatkom roka, nebola minimálna cena určená, a tak OcZ prijalo najvyššiu ponuku vo výške 141 tisíc eur.

Keď hlavná kontrolórka potvrdila, že sa zúčastnila na otváraní obálok a skonštatovala, že súťaž prebehla v súlade so zákonom, starosta obce odporučil poslancom, aby najvyššiu ponuku prijali. OcZ zobralo na vedomie, že najvyššiu cenovú ponuku predložila Veronika Ištóková, vyhodnotilo ju ako víťaza súťaže a schválilo prevod majetku v súlade so zákonom č.138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov.

Každý rok na aprílové zastupiteľstvo predkladajú riaditelia školských zariadení správy o hospodárení - ZŠ s MŠ Nižná a ZUŠ Vendelína Habovštiaka Nižná za rok 2024. Obidve správy poslanci schválili a tiež Všeobecne záväzné nariadenie č.1/2025, ktorým sa mení Všeobecne záväzné nariadenie obce Nižná č.2/2021 o výške príspevku a spôsobe jeho platby na čiastočnú úhradu nákladov v školách a školských zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti obce Nižná.

Hlavná kontrolórka predniesla správu o svojej kontrole, o postupoch pri poskytovaní dotácií, čerpaní a vyúčtovaní dotácií z rozpočtu obce Nižná u vybraných organizácií za rok 2024 so zameraním na vykonávanie administratívnej finančnej kontroly. Kontrolou nenašla žiadne nedostatky, avšak odporučila, aby obec pristúpila k aktualizácii VZN č. 1/2008. Prednosta OcÚ uviedol, že VZN sa pripravuje a na budúcom zastupiteľstve bude predložený návrh. OcZ v Nižnej zobralo na vedomie Správu hlavnej kontrolórky o výsledku kontroly č.1/HK/2025.

OcZ schválilo dočasný nájom 105 m2 (vo výške 1,102 eur/m2/rok) do 31. decembra 2025 Národnej diaľničnej spoločnosti za účelom realizácie stavby rýchlostnej cesty R3 Tvrdošín – Nižná nad Oravou a umiestnenie tepelného čerpadla pri bytovom dome, s. č.1020, ulica Hattalova o výmere 21m2 (7m x 3m).

(red)

Odpovede starostu na aktuálne otázky občanov Nižnej

Plánuje sa tento rok rozširovať územný plán obce?

Áno, finalizuje sa doplnok č.2 k územnému plánu. Predpokladám, že ku koncu tohto roka bude hotový.

Bude sa pokračovať v budovaní vodovodu a kanalizácie na Sihoti?

Áno. Podali sme druhú žiadosť na dotáciu z Envirofondu. Ak bude schválená, tak budujeme vo veľkom. Ak nie, budeme sa musieť opäť zamýšľať nad použitím vlastných finančných zdrojov.

Môže obec investovať získané prostriedky z predaja MNV do budovy zdravotného strediska? Bude sa realizovať oteplenie zdravotného strediska a výmena okien?

Môže a rozhodnú o tom poslanci.

Myslíte si, že je v Nižnej reálne vybudovať športovú halu?

Ak bude vyhlásená výzva na výstavbu športových hál, tak sa určite zapojíme. Ak nie, tak za vlastné finančné prostriedky to obec nezvládne. V dnešnej dobe hovoríme o cca 3,5 milióna eur.

Je možná oprava cesty medzi bytovkami pri garážach na Matúškovej?

Samozrejme, je to možné, ale treba si stanoviť priority. Či opravovať cestu ku garáži, alebo preasfaltovať prístupové komunikácie k novým rodinným domom, alebo vybudovať nové parkovacie plochy a pod.

Bude zónovanie 30 v starej kolónii?

Ja osobne mám záujem na zonácii obmedzenia rýchlosti motorových vozidiel na 30 km/hod.

Projekt je prakticky hotový. Ak to poslanci schvália, tak ho predložíme na dopravný inšpektorát. Kúpime značky a osadíme. Potom už „len maličkosť“, aby sa tá rýchlosť aj dodržiavala.

Je možné spraviť jednosmernú cestu ku internátom ?

Myslím, že jednosmerka by narobila problémy najmä domácim, lebo niektorí vychádzajú od domu doľava, niektorí doprava, teda vzájomne do protismeru. Ak by však všetci chceli a odsúhlasili jeden smer, tak sa to dá zrealizovať. Fungovalo by to asi ako jeden veľký kruhový objazd.

Je možné opraviť ihrisko za základnou školou ?

Je to samozrejme možné. Len treba na to včas upozorniť. Najšikovnejšie by bolo odfotiť závadu a s popisom poslať priamo mne. Ja už to zariadim, aby to bolo opravené.

Má obec viac informácií ohľadom plánovanej DSS?

Dnes už máme stavebné povolenie. Poslanci nepriamo odobrili postup s použitím financií zo Štátneho fondu rozvoja bývania. Na budúci rok môžeme stavať.

Čo sa buduje za obecným úradom?

Nebudujeme nič, len sme upravili miestnu komunikáciu a osadili sme tam plechové garáže zo štadióna. Na štadióne v súčasnosti vznikol nový objekt - kultúrno spoločenský pavilón. Tento bude poskytovať návštevníkom priestor na prevádzku toaliet, prezliekanie a bufet. Je to kontajnerová stavba. Napríklad na Pltníckom dni sa občania Nižnej môžu priamo presvedčiť a využiť uvedené priestory.

V Nižnej je problém s parkovacími miestami. Niektorí obyvatelia majú aj tri autá. Nedá sa to ošetriť tak, aby domácnosť mala iba jedno parkovacie miesto?

Je to aj právne veľmi náročné ošetriť, aby jedna domácnosť mala iba jedno parkovacie miesto. Situácia je taká, že ani teraz nie je miesto pre všetky domácnosti pri jednotlivých domoch. Zatiaľ sa spoliehame na vzájomnú toleranciu obyvateľov a susedov. Osobne ma mrzí prístup bezohľadných obyvateľov, ktorí obsadzujú svojimi „polovrakmi“ parkovacie miesta pri bytových domoch. Niektoré už aj obrastajú flórou. Veľmi dobre o tom vedia, lebo ich sporadicky a slušne na to upozorňujeme, aby tieto vozidlá z frekventovaných parkovísk presunuli na iné menej frekventované parkovisko. Zákon nám neumožňuje proti tomuto nešváru zakročiť.

Je možné rozšírenie parkovacích miest na ulici Hattalova?

Áno, uvažujeme aj o nových parkovacích miestach. Všade však vyžadujeme ak nie stopercentný, tak aspoň väčšinový súhlas obyvateľov priľahlých domov.

Budú sa stavať garáže pri vlakovej trati?

Áno, oprašujeme starý projekt. V novom bude rozšírená komunikácia pred garážami. Treba to celé prekresliť. Potom bude nové stavebné konanie.

Dalo by sa prepojiť parkovisko za zdravotným strediskom?

Určite je to technicky možné, ale zmenilo by to zásadným spôsobom pomery v organizácii prenajatých priestorov. Zatiaľ neviem posúdiť, či by to prinieslo viac plusov ako mínusov - čo sa týka investície do stavebných úprav.

(red)

Pán poslanec, na slovíčko

Leto je ročným obdobím, kedy sa pravidelný pracovný rytmus spontánne spomalí. Je to čas prázdnin a dovoleniek. V Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHSR) obce Nižná na roky 2024 – 2031, v opatrení 1.2 je zahrnutý bod – rozvoj cestovného ruchu.

Otázky pre poslancov

Myslíte si, že sa dá v našej obci stráviť príjemná dovolenka? Čo by ste návštevníkovi Nižnej a jej okolia odporučili vidieť a zažiť? Čo by ste navrhovali vylepšiť, aby sme k nám prilákali väčší počet turistov?

Ján Mišík

Odporúčam navštíviť najvyšší vrch našej obce (Budín 1221,4 m n. m.) a najnižšie položené miesto nášho chotára (pri sútoku Studeného potoka a Oravy cca 560 m n. m.).

Martin Žuffa

Naša obec má síce malý, ale zato do budúcna podnetný potenciál turistického ruchu. Určite by som turistom odporúčal návštevu vrchu Ostražica, kde ale chýba kvalitný, označený a hlavne udržiavaný turistický chodník. Ako poslanec som už v minulosti navrhoval úpravu vrchu Ostražica: osadiť sedenie, upraviť terén okolo kríža, opraviť schody a každoročne vymulčovať trasu turistického chodníka. Taktiež je tu návrh na osadenie informačných tabúľ pozdĺž žltej trasy chodníka, nakoľko po predchádzajúcich archeologických výskumoch, ktorých som sa zúčastňoval, sa zistilo veľa upresňujúcich faktov, ktoré spoluobčania ešte nepoznajú a stále žijeme v domnienke, že na vrchole Ostražice bol hrad. Dúfam, že sa tieto podnety a nápady v blízkej budúcnosti vďaka rôznym fondom podarí aj úspešne zrealizovať. Taktiež by som odporúčal návštevu Františkovej huty, ktorá je jednou z najkrajších technických pamiatok na našom území. Ako občana ma veľmi mrzí, že sa nepodarilo dostať hutu pod správu našej obce aj napriek snahe jej vedenia. Vlastníkom objektu je obec Podbiel a je dlhodobo neudržiavaná - okolie aj samotný objekt. Pri množstve turistov, čo sa tam denne zastavia, je to obrovská škoda a nevyužitý potenciál tejto pamiatky. Snáď budúcnosť prinesie iné zmýšľanie občanov a budeme si viac vážiť našu históriu. Veľký potenciál vidím v areáli lyžiarskeho vleku a vybudovaní rôznych atrakcií, ako napríklad na Kubínskej holi alebo severne v Poľsku. Nakoľko je vlek v súkromných rukách, obec a ani my - poslanci nemôžeme navrhnúť žiadne vylepšenia. Horšie je to v Nižnej pre rodiny s deťmi, keďže tu nemáme kúpalisko, klzisko či rôzne detské atrakcie, ako aj zamýšľané nové detské ihriská, ktoré nám v rámci podaných projektov kompetentné úrady neschválili. Obec, ako takú, viac-menej „ťahajú“ kultúrne akcie, ako je Lampiónový sprievod, Nižniansky kotlík, Ninajcup, Orava Offroad, hudobný festival na Františkovej huti Orava Alternative, Orava whell meets a Pltnícke dni. Tento rok pribudne do kalendára podujatí obce aj Podbielanská držka a Oravské lomidrevo, ktorú po novom organizuje obec Nižná v spolupráci s obcou Podbiel, dobrovoľníkmi z bývalého organizačného tímu Podbielanskej držky a Sociálnym podnikom v Nižnej.

Agáta Ličková

Naša obec leží v doline dvoch vrchov Ostražica a Prasatín. Turistickým chodníkom po žltej značke sa dostaneme na vrch Ostražica, kde z jeho vrchola uvidíme krásnu panorámu našej obce.

Odporučila by som aj výstup na Prasatín, odkiaľ sa po poľnej ceste dostaneme k Františkovej huti – Hámor. Je to ruina železiarne z r.1836 ako pozostatok haly železnej huty.

Po hrádzi na ľavom brehu rieky Orava sa dá prejsť na bicykloch. V zime odporúčam lyžovanie na vleku na Prasatíne. Za zmienku stojí aj návšteva kostola sv. Gála, ktorý bol postavený v rokoch 1614 - 1620. Zaujímavé sú maľby na strope kostola, kde sú namaľovaní farníci našej obce.

Andrej Brčák

Určite je možné v Nižnej stráviť príjemnú dovolenku. Naša obec leží v nádhernom oravskom prostredí. Hoci nie sme typickou turistickou destináciou s masovým turizmom, Nižná a jej okolie ponúka jedinečné spojenie pokoja, prírody a zážitkov. Jej krása spočíva v ideálnom východiskovom bode pre spoznávanie Oravy. Pre tých, ktorí hľadajú aktívny oddych a relax v prírode a chcú spoznávať našu regionálnu kultúru, je Nižná ideálnou voľbou.

Je toho dosť, ale je potrebné spomenúť to najzaujímavejšie. Pre návštevníkov Nižnej a jej blízkeho okolia by som určite odporučil prírodu. V bezprostrednej blízkosti Nižnej sa nachádza Ostražica, ktorá je vhodná na príjemné prechádzky s pekným výhľadom. Náš región je rajom pre milovníkov prírody. Či už sú to majestátne Západné Tatry – Roháče alebo Oravská Magura s možnosťami turistiky a nádhernými výhľadmi. Aj športové vyžitie tu má svoje zastúpenie v podobe množstva športovísk. Orava poskytuje aj ideálne podmienky na cykloturistiku. Región ďalej ponúka aj možnosti pre vodné športy na Oravskej priehrade s vyhliadkovými plavbami a Slanickým ostrovom umenia. V lete sú veľmi populárne plavby na pltiach po rieke Orava. Naopak, v zimných mesiacoch existuje možnosť využitia lyžiarskeho strediska SkiCentrum Uhliská, ale aj okolitých lyžiarskych stredísk. Kultúrnou historickou dominantou regiónu je, bezpochyby, majestátny Oravský hrad, ktorý je vzdialený len pár minút jazdy. Pri Podbieli sa nachádza Františkova huta. V blízkom okolí sú aj ďalšie atrakcie, ako napríklad skanzen – Múzeum oravskej dediny v Zuberci. Odporučil by som ochutnať aj tradičné oravské špeciality v miestnych reštauráciách a navštíviť lokálnych remeselníkov, ktorí udržujú tradičné oravské umenie a ponúkajú originálne suveníry.

Aby sme zvýšili turistickú atraktivitu Nižnej a okolia, navrhujem zamerať sa na oblasti rozvoja infraštruktúry pre cykloturistiku. Orava má obrovský potenciál pre cyklistiku. Rozšírenie a zlepšenie kvality cyklotrás, ako aj budovanie oddychových zón a cykloservisov, by výrazne zvýšilo atraktivitu. S tým súvisí aj podpora lokálnych služieb, a to rozvoj ubytovacích kapacít (penzióny, agroturistika), reštauračných zariadení s regionálnou kuchyňou a malých obchodov s lokálnymi produktami. Tomu všetkému musí predchádzať aktívny marketing a propagácia. Dôležité je zdôrazniť náš pokoj, krásnu prírodu a dostupnosť k ponúkaným TOP atrakciám Oravy. Verím, že spoločným úsilím dokážeme Nižnú posunúť vpred aj v oblasti cestovného ruchu a ukázať jej krásu a potenciál širšiemu okruhu návštevníkov.

Mgr. Roman Kašuba

Myslím si, že počas prázdnin a letného obdobia sa pracovný rytmus u mnohých zrýchli, a to hlavne kvôli dovolenkám a prázdninám. Spomalenie je len naším zbožným prianím.

A vaša otázka, či sa dá v našej obci stráviť dovolenka? Určite áno. Nižná je obec plná ľudí, ktorí majú aspoň niekoho z rodiny vycestovaného, pracujúceho, zamestnaného alebo inak vzdialeného vo

Pokračovanie na str. 6

Dokončenie zo str. 5

svete. Všetci sa sem radi vracajú v rámci dovolenky pozrieť rodičov, súrodencov, jednoducho rodinu. Keby sme tu nemali prírodu, hory, kopce, rieku a potoky, v letnom období im obec Nižná nemá čo ponúknuť. Región Orava alebo Liptov už áno. K letu patrí bicykel. Či sú to deti alebo dospelí. Zamrzla tu výstavba cyklotrás. Už pomaly desaťročie sa márne rozpráva o prepojení regiónov cyklotrasami. Nebyť dobrovoľníkov budujúcich cyklotrasy, nie je tu zhola nič. Netreba tu už budovať žiadne obchodné centrá, skôr treba podporiť malých podnikateľov. Kde si radšej vypijete kávičku? V nákupnom centre alebo niekde na terase v obci pri rieke? Tu konečne môžete stretnúť ľudí, ktorí prišli presne na tú dovolenku, ktorú som spomínal vyššie. Teda prídu pozrieť rodičov, súrodencov, priateľov a prišli si oddýchnuť.

Čo by som navrhol zlepšiť, aby sme k nám prilákali turistov? Zmeniť hlavne náladu medzi ľuďmi. Stačí vycestovať a ísť sa pozrieť za hranice našej krajiny (len nie na východ), kde vidieť šťastných nielen mladých, ale aj starších ľudí. Odtiaľ si treba brať príklad a nápady. Treba si brať príklad napríklad z Poliakov, alebo sa len pozerať okolo seba a uvažovať hlavne sedliackym rozumom. To, čo potrebujete vy, to isté potrebujú ostatní.

Dušan Záhorec

Samozrejme, že sa tu dá zažiť príjemná dovolenka. V Nižnej by som odporučil pár kopcov v blízkom okolí na turistiku, myslím, že nenáročná prechádzka neuškodí. Vylepšiť sa dá veľa vecí, aktivita na sociálnych sieťach, tradičné zážitky na mieru, rozšíriť a vylepšiť turistické značenie, spolupráce s okolím alebo organizáciami.

Ing. Ondrej Tuka

Aj keď nie sme top turistická oblasť, dobrá dovolenka sa dá stráviť kdekoľvek. Návštevníkovi Nižnej by som určite odporučil výstup na Ostražicu. A tu je čo vylepšiť, lepšie značenie, náučný chodník (fauna, flóra, história) alebo aspoň pokosenie trávy ku krížu.

Anton Hlavaj

V našej obci sa príjemná dovolenka dá stráviť počas celého roka. V zime, v prípade vhodných snehových podmienok, na lyžiarskom vleku alebo na bežkách. V lete cyklo alebo pešia turistika po okolitej prírode, ktorú máme naozaj peknú. Zaujímavý je splav po rieke Orava. V blízkom okolí by som odporúčal navštíviť Františkovu hutu či v Podbieli zoskupenie dreveníc, najväčšie v strednej Európe. Z kultúry určite spomeniem galériu Márie Medveckej a drevený kostolík v Tvrdošíne, ako aj hrad v Oravskom Podzámku. Pre rodiny s deťmi je vhodná plavba loďou po neďalekej Oravskej priehrade, alebo oddych v termálnych bazénoch v Oraviciach. Milovníci turistiky môžu navštíviť Roháče, v Zuberci drevený skanzen. Možností je veľa, priestor na vylepšenie je taktiež dostatočný, všetko však závisí od financií. Bolo by vhodné spoločne s okolitými obcami vytvoriť aplikáciu, kde by boli uvedené aktuálne tipy na výlety, informácie o pripravovaných podujatiach, cykloturistické mapy. Čo by pomohlo pri návšteve Nižnej? Možno propagačné materiály v papierovej forme prístupné v obchodoch, na pošte, reštauračných zariadeniach. Turisti by sa lepšie orientovali a pomohlo by im to zostaviť svoj program.

V závere želám všetkým, nech budete kdekoľvek oddychovať, aby ste načerpali energiu, vychutnali si napríklad regionálne špeciality, a hlavne užili v zdraví spoločné nezabudnuteľné zážitky z dovolenky.

(red)

Z bývalého úradu budú pravdepodobne byty

Schátranú budovu, ktorá kedysi slúžila ako obecný úrad, sa podarilo predať. Tretiu obchodno-verejnú súťaž schválilo obecné zastupiteľstvo v polovici februára, ponuky komisia otvárala o mesiac neskôr. Tentokrát nebola v súťažných podkladoch uvedená minimálna kúpna cena. Prvý raz v roku 2023 znalec určil cenu 200-tisíc eur. Druhýkrát o rok neskôr už bola suma v súťažných podkladoch len 165-tisíc eur. „*Zmenil sa zákon,*“ hovorí starosta Jaroslav Rosina. „*Podľa dovtedajšieho sme museli predávať za sumu podľa znaleckého posudku, po novom sme mohli vyhlásiť súťaž aj bez minimálnej ceny.*“ Ako upozornil poslanec Andrej Brčák, podľa platného územného plánu obce sa parcela, kde stará budova stojí, môže využívať len na účely občianskej vybavenosti a služieb, povolená je aj obytná funkcia. „*Nepripúšťa hlučné, nehygienické prevádzky a prevádzky náročné na dopravu,*“ uviedol pre obecné noviny. Do súťaže sa zapojili traja záujemcovia. Stavbu, nachádzajúcu sa neďaleko železničného priecestia aj s vyše 1200 metrov štvorcových veľkým pozemkom, obec predala za najvyššiu ponúknutú cenu, viac ako 141-tisíc eur, Veronike Ištókovej z Trstenej. „*Plánujeme tam urobiť byty, zatiaľ nevieme koľko sa ich vmestí,*

projektantov ešte len budeme oslovovať,“ hovorí nová majiteľka. „*Chceme, aby to korešpondovalo so susednými bytovkami. S týmto zámerom sme sa obrátili aj na obec.*“ Starosta je spokojný, že sa nehnuteľnosť konečne podarilo predať. „*Svitá nádej na jej nevyhnutnú úpravu a zveľadenie okolia,*“ povedal Jaroslav Rosina. Utŕžené peniaze použije samospráva na rekonštrukciu obecného majetku, najmä toho, kde sa nedajú využiť peniaze z eurofondov. Pôjdu napríklad do zdravotného strediska, štadiónu či domu služieb.

Zdroj: MY regionálne noviny

Aktivity Obecného sociálneho podniku Nižná s.r.o. v mesiacoch apríl - jún obrazom

Zamestnanci Obecného sociálneho podniku Nižná s.r.o. počas jarného obdobia zrealizovali v prospech našej obce veľa prác, či už to bola každodenná údržba, skrášľovanie verejných priestranstiev, investičná činnosť, alebo technické zabezpečenie pri akciách poriadaných obcou. Svojou zodpovednou prácou tak našim spoluobčanom napomohli k zabezpečeniu pohodlnejšieho fungovania a zlepšenia života.

Strom na celý rok

Ak ste prechádzali okolo obecného úradu, určite ste si všimli, že v strede kvetinového kruhu stojí biely strom, na ktorom boli na Veľkú noc veľkonočné vajíčka. Teraz sú tam košíky s kvetmi, v advente bude slúžiť ako adventný veniec a na Vianoce tam budú visieť vianočné ozdoby, tak mi to bolo povedané. Strom nám bude slúžiť celý rok a v každé obdobie bude iný.

Tento nápad vznikol v hlave riaditeľa Obecného sociálneho podniku Nižná s.r.o., Pavla Habovštiaka. Spolu so svojimi spolupracovníkmi a dievčatami, ktoré nasadili kvety do košíkov a hrantíkov, to aj zrealizovali. Za to im patrí obdiv, uznanie a veľká vďaka.

Mnohí ľudia a turisti, ktorí prechádzajú cez našu Nižnú, sa zastavia a fotia si túto našu nádheru, lebo sa im veľmi páči. A nám tiež – však?

Božka Žuffová

Riaditeľ Obecného sociálneho podniku Nižná s.r.o., Pavol Habovštiak, si splnil svoj sen

Kvetinová výzdoba v Nižnej

Kosenie starého cintorína

Mulčovanie cyklotrasy

Oprava stĺpu verejného osvetlenia

Vybudovanie obecnej cesty nad Vintiškou

Údržba verejných priestorov

Presun obecného mája

Kosenie farskej záhrady

Výmena piesku v pieskoviskách v obci

Prvá jarná výsadba na cintoríne

Okolie kolumbária

Betónovanie plochy pod garáže

Prevoz dvoch garáží za obecným úradom

Kultúrno-spoločenský pavilón na futbalovom štadióne

Úprava verejných priestranstiev po celoobecnej akcii Nižniansky kotlík

Uvítanie detí do života

„Keď sa narodí dieťa, je to šťastie.
Treba si ho vážiť a ľúbiť neskonale.“

Dňa 9. apríla členky sociálno-zdravotnej komisie zorganizovali s radosťou a veľkým elánom prvé tohtoročné uvítanie detí našej obce do života.

Milí rodičia, nech vaše ratolesti, ktoré boli narodené z lásky dvoch ľudí, vyrastú v krásne, zdravé deti. Určite nikdy nebudete ľutovať, aj keď vám pribudnú starosti, ale aj radosti.

K rodičom sa prihovoril aj starosta obce Ing. Jaroslav Rosina. Poprial všetkým rodičom a deťom veľa zdravia a síl pri výchove svojich ratolestí. Stretnutie bolo obohatené o program detí z Materskej školy Orličie. Rodičia si na záver prevzali finančnú hotovosť.

Vítame deti do našej obce a prajeme vám aj vašim rodičom veľa zdravia, šťastia a trpezlivosti.

Agáta Ličková,
predsedníčka sociálno-zdravotnej komisie

Jarná brigáda seniorov

Pretože chceme mať peknú a čistú Nižnú, Jednota dôchodcov zorganizovala 27. marca 2025 brigádu. Čistíme breh pod kostolom, okolo Domu nádeje - teda domu smútku a okolie obecného úradu. Účastníkov bolo 43, čo si myslím, že je veľmi málo na to, že nás je 360 členov. Táto brigáda nie je len o členoch JD. Obecný úrad a dom smútku potrebuje každý, mladý, aj starý. A tri hodiny fyzickej aktivity zvládne každý, s výnimkou ťažko chorých.

Musím sa poďakovať všetkým členom, aj nečlenom z dediny, kolónie a dvom členkám z malej Oravy, ktorí sa zúčastnili na tejto pravidelne opakujúcej sa akcii.

Viete, my od obce žiadame, aby nás podporovala, ona nás aj podporuje, no my nie sme schopní jej to vrátiť aspoň touto brigádou. Niektorí poviete, že sa to zbúcha narýchlo, no musíme vystihnúť počasie a deň, aby sa brigáda mohla uskutočniť. Ale aj tak vám všetkým ďakujem.

Božena Žuffová
Predsedníčka JD v Nižnej

Oslavy 1. mája od folklóru po ohňostroj

V predvečer 30. apríla sme sa stretli pred obecným úradom, aby sme si pripomenuli Sviatok práce 1. máj. Nielen z historického hľadiska, keď sa v roku 1886 v Spojených štátoch uskutočnil generálny štrajk za zavedenie osemhodinového pracovného času a za dôstojné pracovné podmienky, ale ako sviatok, ktorý nám pripomína úctu k práci aj dnes. Naše obecné oslavy sa niesli v duchu tradícií. Začali o 18.00 hodine slávnostným stavaním mája, o čo sa postarali členovia miestneho dobrovoľného hasičského zboru. V kultúrnej časti vystúpili členovia FS Oravan, FS Oravan senior a Nižnianskej muzičky. Starosta obce, Ing. Jaroslav Rosina, vo svojom príhovore vyzdvihol dôležitosť uchovávania tradícií, pretože práve ony pripomínajú hodnoty, na ktorých naša spoločnosť stojí. Nechýbalo milé pohostenie - šišky, ktoré napiekli členky našej JD. O 19. hodine začal pod otvoreným nebom vedľa obecného úradu majáles a večer vyvrcholil o 20.30 hodine lampiónovým sprievodom. Nasledoval ohňostroj a napokon sa zapálila májová vatra. Toto podujatie nám pripomenulo význam spoločných stretnutí v duchu tradičných hodnôt. Poďakovanie za zorganizovanie príjemného večera patrí kultúrnej, sociálno-zdravotnej komisii,obci Nižná a za technickú prípravu Obecnému sociálnemu podniku Nižná, s.r.o.

Na Slovensku sa Sviatok práce prvýkrát oslavoval v Bratislave v roku 1890. Po vzniku Československa v roku 1919 bol vyhlásený za štátny sviatok. Po roku 1948 sa oslavy zmenili na masové sprievody s povinnou účasťou. V katolíckej cirkvi má 1. máj aj duchovný rozmer, je zasvätený svätému Jozefovi robotníkovi, patrónovi pracujúcich. Väčšina ľudí však zachováva úctu k pôvodnému významu sviatku ako dňu, ktorý vzdáva hold pracujúcim.

(dg)

Spoločne sme postavili máj – tradícia, ktorá stále spája

Dňa 30. apríla sa opäť naše srdcia spojili pri krásnej tradícii, ktorá má v Zemianskej Dedine pevné korene. Mladí ľudia spolu s dobrovoľnými hasičmi sa podvečer zišli pri kostole, aby postavili symbol lásky, jari a života – máj.

Kým dievčatá s radosťou a šikovnosťou zdobili vrchol stromu žlto-bielymi stuhami, chlapi si poradili s tou náročnejšou časťou – postaviť a bezpečne upevniť vysokú „májku“. Nechýbal smiech, dobrá nálada a spolupráca, ktorá ukázala, že keď sa spojí komunita, dokáže čokoľvek. Po dobre vykonanej práci nás čakala sladká odmena. Všetci sme si pochutnali na voňavých, čerstvo pripravených šiškách, ktoré boli tou najlepšou bodkou za spoločným popoludním. Ďakujeme všetkým, ktorí sa zapojili a tešíme sa, že aj v dnešnej uponáhľanej dobe si dokážeme nájsť čas na krásne tradície, lebo práve tie robia z obce domov.

Lucia Žuffová

Keď slová ďakujem nestačia

V druhú májovú nedeľu popoludní sa v kinosále Domu kultúry konala oslava pri príležitosti sviatku Dňa matiek. Toto podujatie, ako každý rok, pripravila naša obec pod záštitou kultúrnej komisie pod vedením Daniely Štecovej. Jeho cieľom bolo poďakovať našim mamám za ich každodennú lásku, trpezlivosť a obetavosť, a práve v tomto duchu sa niesol aj príhovor starostu Jaroslava Rosinu. V kultúrnom programe vystúpili deti z MŠ, ZŠ, ZUŠ a Tomáš Lajmon. Každá mamička dostala milý darček - ako prejav vďaky od vedenia obce. Toto podujatie nám pripomenulo, že vďačnosť netreba odkladať, že tie najkrajšie darčeky sú tie úprimné a venované s láskou.

Pokračovanie na str. 13

Dokončenie zo str.12

Deň matiek je sviatok, ktorý má svoje korene už v starovekom Grécku a Ríme, no jeho moderná podoba vznikla na začiatku 20. storočia. V roku 1907 vo Philadelphii usporiadala Anna Marie Jarvisová spomienkovú bohoslužbu na počesť svojej zosnulej matky. Jej snaha o uznanie významu matiek prerástla do celonárodného hnutia, ktoré vyústilo v roku 1914 do vyhlásenia druhého májového víkendu za oficiálny Deň matiek v USA. Na Slovensko sa tento sviatok dostal vďaka Alici Masarykovej už v roku 1923. Počas socializmu ho nahradil Medzinárodný deň žien, ale po roku 1989 sa opäť zaradil medzi najvrúcnejšie slávnosti, pri ktorých si pripomíname neoceniteľnú rolu matiek v našich životoch.

(dg)

Arman fest

Manažment hotela Arman zorganizoval dňa 10. mája v priestranstve pred hotelom popoludnie plné hudby, zábavy a chuti pod názvom Arman fest. Návštevníci si mohli pochutiť na dobrotách ako pečená krkovička či domáca klobása. O zábavu sa postarala hudobná skupina Golf. Hlavným hosťom večera bol populárny spevák Samuel Tomeček a Milujem Slovensko band. Nechýbali ani atrakcie pre deti a tombola s atraktívnymi cenami. Armanfest potvrdil, že kombinácia dobrej hudby, jedla a priateľskej atmosféry dokáže vytvoriť príjemné podmienky na spoločne strávený čas. O rok sa na podobnú akciu môžeme opäť tešiť.

(dg)

Výherca auta na Arman Fest 2025 sa rozhodol svoju výhru darovať rodine, ktorá to potrebuje

Dobrý človek ešte žije

Bicykel je mojím koníčkom už dlhé roky. Na cyklistické podujatie Okolo Tatier som sa pridal ako nadšenec len tak, pre radosť z pohybu. Pri odchode som ani netušil, že okrem pekných spomienok si so sebou prinesiem aj utvrdenie, že medzi nami je stále veľa ľudí ochotných pomôcť, hoci o mnohých ani nevieme. Na svojej ceste som zažil dve nezabudnuteľné chvíle. Prvú, keď som sa po krátkom oddychu na salaši v poľskom Wittove vydal na cestu a vôbec som si nevšimol, že som si tam zabudol mobil. Približne po 10 km ma jeden z partie, s ktorou sme na salaši oddychovali, dobehol a zabudnutý mobil mi podal do ruky. Bez veľkých slov, len tak s úsmevom a prirodzenou ochotou. Druhú, keď som v Zakopanom opustil pelotón a vracal sa domov, dostal som defekt. A znova. Dobrý človek mi nielenže pomohol, ale môj bicykel spojazdnil tak, že použil svoju dušu z bicykla.

Mám už po 80-ke. O to viac ma takéto zážitky hlboko dojímajú a vážim si ich. Dobré skutky pre mňa znamenajú veľa. Sú dôkazom, že aj v dnešnom svete ochota pomôcť nevymizla. Dnes je moderné medializovať negatívne správy, ale aj o milých veciach treba hovoriť. Preto je namieste pripomenúť si latinské: slová povzbudzujú, ale príklady tiahnu.

Chcem sa úprimne poďakovať nielen za pomoc, ale aj za presvedčenie, že dobrý človek ešte žije.

Dobrý človek ešte žije je aj názov knihy, ktorú som čítal, a na ktorú som si pri mojich príhodách spontánne spomenul.

Ing. Emil Pánči st.

S dôverou v seba a svoje sny

Profesorku Evu Kollárovú s manželom Jánom osud zavial do Nižnej hneď po skončení vysokej školy. Jeho cestičky ju postupne doviedli k práci, ktorú miluje a k vysokým oceneniam na Slovensku a v zahraničí.

„Po ukončení štúdia na Univerzite Komenského v Bratislave som predpokladala, že moje miesto ďalšieho pôsobenia bude katedra na univerzite, no nakoniec, po práci na tesláckom páse (bola som tzv. kádrový prípad), som sa stala „Seľskoj učiteľnicej" (môj obľubený film) na Orave. Hovorím s Edit Piaf: Nič neľutujem. Naopak. Orava mi dala veľa. Cenné pedagogické skúsenosti, dobrých úprimných ľudí... dodnes mojich drahých študentov – už mojich priateľov.

Moje Divadielko poézie vzniklo v roku 1962-63. Vysnila som si ho v Tesle Orava za pásom. Pájkovala som, zle a nešikovne a videla som prvé scény Divadielka poézie. Mala som také ešte ako poslucháčka FF KU v Bratislave... Riaditeľ TESLY, Vladimír Stoje a jeho žena Katarína Olivová, napísali po prvej premiére povzbudzujúci článoček „Laterna magica v Nižnej."

O rok, vďaka docentke Fecaninovej, som mohla z pásu odísť, síce nie za vysokoškolskú katedru, ale za katedru tesláckej učňovky, neskôr priemyslovky. Pri vzniku oboch bol práve Vladimír Stoje. Po celé tie roky som putovala so svojím druhým ja - Divadielkom poézie."

Vo filme Pani profesorka, ktorý bol uvedený v RTVS v roku 2023, odznelo vyznanie: *„Neprišla som do Nižnej rada, ale rada tu žijem a práve sem sa rada vraciam. Je to miesto, ktoré milujem a ľudia, ktorí ma vtedy s pochopením prijali..."*

Nižná sa od roku 1962 stala manželom Kollárovcom trvalým domovom, kde sa narodili aj ich dve deti.

Profesná kariéra E. Kollárovej začínala v tesláckom učilišti v Nižnej. V r. 1979 – 1997 pôsobila ako stredoškolská učiteľka v SPŠ v Tvrdošíne a v Gymnáziu M. Hattalu v Trstenej, ale paralelne ako vedúca kabinetu rusistiky a estetiky v Krajskom pedagogickom ústave (KPÚ) a Metodickom centre v Banskej Bystrici: *„Pred tými dávnymi rokmi som mala hádam ako prvá home office."*

V rokoch 1997 – 2003 bola odbornou asistentkou na Katedre rusistiky Fakulty humanitných vied Univerzity Mateja Bela (FHV UMB), 2003 – 2005 docentkou na Katedre rusistiky FHV UMB, 2005 – 2008 univerzitnou profesorkou na Katedre Európskych kultúrnych štúdií FHV UMB, univerzitný študijný program, ktorý autorsky sama vytvorila, 2008 expertkou ruského jazyka v Štátnom pedagogickom ústave v Bratislave, 2011 – 2017 riaditeľkou Ústavu rusko-slovenských kultúrnych štúdií, profesorkou Katedry cudzích jazykov na Pedagogickej fakulte KU v Ružomberku, šéfredaktorkou dvoch medzinárodných kulturologických časopisov. Ruský jazyk v centre Európy od roku 1999 doteraz... a od roku 2011-2018 STUDIA RUSSICO-SLOVACA. Spolupracovala s Centrom celoživotného vzdelávania Katolíckej univerzity (KU) /konzultovala a hodnotila atestačné práce pedagógov/ a prednášala Vybrané kapitoly z ruskej syntetickej umeleckej kultúry na Katedre cudzích jazykov PF KU (Pedagogickej fakulty Katolíckej univerzity) v Ružomberku.

Titul PhDr. získala na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave v odbore Slovanské jazyky a kultúra (1973), vedecko-akademickú hodnosť CSc.- philosophiae doctor – PhD. (2000). Na docentku sa habilitovala na FHV UMB v Banskej Bystrici (2001).

Štátna akadémia slovanských kultúr v Moskve udelila Eve Kollárovej v roku 2003 titul profesorky a Zlatú medailu za celoživotnú publikačnú a prednáškovú činnosť v kulturologickom smerovaní cudzojazyčnej edukácie (ruský jazyk a kultúra) doma i vo svete. V roku 2024 RUDN – jedna z najlepších ruských univerzít ju menovala profesorkou h.c./honoris causa/.

Na Slovensku bol do vzdelávacieho systému v roku 2005 zaradený nový bakalársky program, neskôr rozšírený na magisterský - Európske kultúrne štúdiá na Fakulte humanitných vied UMB, ktorého ste autorkou. Aká bola cesta k jeho vzniku a čo pre vás znamenala?

Veľa. Na toto štúdium sa prihlásilo 700 uchádzačov. Bolo to krásne štúdium kultúry ruskej, anglickej, francúzskej a nemeckej. Založila som aj jeho filiálku v Tvrdošíne. Primátor mesta poskytol mojim poslucháčom krásne prostredie v mestskom úrade so všetkým technickým vybavením, estetickým interiérom posluchárne i oddychovým vybavením. Tu ukončilo bakalárske štúdium 25 Oravcov, tých, čo si z rôznych dôvodov nemohli dovoliť denné bystrické štúdium. Mali sme skvelých prednášateľov – známych slovenskej kultúrnej verejnosti - profesorku Langsteinovú, prof. Maceka, politológa dr. Čarnogurského a i.

Tento odbor je svojím zameraním jediným typom štúdia na Slovensku. Pod vedením E. Kollárovej, ako zakladateľky školy tohto smerovania, bolo napísaných viac ako 30 diplomových prác magisterského štúdia rusistiky, 30 diplomových prác bakalárskeho štúdia Európskych kultúrnych štúdií, 15 rigoróznych prác, 4 dizertačné a 30 prác II. atestácie učiteľov.

O autorskej kulturologickej učebnici ruského jazyka Stretnutia s Ruskom Eva Kollárová prednášala v univerzitných mestách: Moskva, Petrohrad, Washington, Peking, Bryn-Mawr, Varšava, Krakov, Belehrad, Budapešť, Berlín, Viedeň, Sofia, Minsk, Magdeburg, Praha, Brno a na všetkých slovenských univerzitách. K jej ďalším významným publikáciám patria Hovory o kulturologickom smerovaní cudzojazyčnej edukácie (2014), je spoluautorkou kníh Svet cudzích jazykov dnes (Bratislava 2004), Koncepcia komunikatívneho interkultúrneho vzdelávania (Sankt Peterburg 2007), Kultúra prvých kulturogických stretnutí (Bratislava, Riga, Vilnius v rokoch 2006 – 2010), publikácie v talianskej Verone v roku 2005...

Zapísali ste sa do histórie vzdelávajúcej Oravy, no najmä Nižnej a Tvrdošína. Práve v Tvrdošíne ste boli spolu s primátorom Ing. Ivanom Šaškom iniciátorkou založenia osemročného gymnázia s výučbou cudzích jazykov (1992) a detašovaného pracoviska vysokej školy UMB Banská Bystrica Európske kultúrne štúdie (2005).

Áno, rada na to spomínam...

V jednom z rozhovorov ste povedali: „Našou povinnosťou - ako kultúrnych pracovníkov a pedagógov, je šíriť skutočne dobrú kultúru a udržiavať v harmónii vplyv hodnôt Východu a Západu tak, aby sme pri výbere boli múdri a spravodliví. To je náš cieľ."

Doteraz sa o to snažím. Preto boli 4 svetové kultúrne štúdie, preto som doteraz šéfredaktorkou medzinárodného kulturologického časopisu, ktorý vychádza v RJ. To, že je prvým povinným jazykom angličtina, je

Pokračovanie na str. 15

ARS-FORUM v Nižnej v decembri 2023 - pedagógovia CJ z celého Slovenska so zahraničnými hosťami. Foto: *Ing. M. Slosiar.*

Dokončenie zo str. 14

v poriadku, ale to vôbec neznamená ignorovať ruštinu ako jazyk východu, ktorý ovládali naši Štúrovci i medzivojnová kultúrna generácia, napríklad Davisti...

E. Kollárová je autorkou študijných programov špecializačno-inovačného štúdia pri Štátnom pedagogickom ústave: Od intuície k poznaniu, Kulturologická kompetencia učiteľa cudzích jazykov. V roku 2007 bola ministrom školstva SR menovaná garantom predmetu ruský jazyk v Národnej skupine pre implementáciu výučby cudzích jazykov na základných a stredných školách. V rokoch 2006 - 2010 bola členkou kurikulárnej rady Ministerstva školstva SR a r. 2011 na Kongrese MAPRYAl v Šanghaji členkou trojčlenného poradného orgánu prezidentky MAPRJAL, členkou redakčných rád cudzojazyčných časopisov.

Už založenie Divadielka poézie (1962) v Nižnej bolo dôkazom toho, že poézia, svet umenia neodmysliteľne patrí k vašej osobnosti, k profesii pedagogičky. Vo viacerých rozhovoroch ste kládli veľký dôraz na osobnosť učiteľa, jeho všeobecno-vzdelávací a ľudský rozmer.

No a práve dnes ide hlavne o ten - vami spomínaný - ľudský rozmer...

Často, aj v súčasných prednáškach, rada citujem ruskú neurologičku a pedagogičku slávnu pani Černiogvskaja, chystám sa ju pozvať v septembri na Bratislavskie vstreći - stretnutie vedcov- rusistov z celého sveta... nuž tak jej citát:

„Mozog nie je rešeto, nič z neho nevypadne... a preto čítajte len dobré knihy, dívajte sa na pekné obrazy, počúvajte dobrú hudbu, ale hlavne – stretávajte sa s čestnými charakternými ľuďmi...“

Veľmi sa o to snažím.

E. Kollárová je scenáristkou, dramaturgičkou, režisérkou predstavení Divadielka poézie od roku 1962 pre nižnianske publikum, o ktorom bolo v Slovenskej televízii odvysielaných niekoľko filmov. Programy Genius loci Nižnej sa snaží oživiť a zdôrazniť kultúrne a historické korene Nižnej. Venuje sa aj umeleckému prednesu, v rámci Slovenska 20 rokov predsedala medzinárodnej interpretačnej súťaži ARS POETICA, 10 rokov bola predsedníčkou poroty celoslovenskej súťaže Vansovej Lomnička, predsedníčkou celoslovenskej literárnej poroty, ktorá hodnotí literárnu súťaž Mladá slovenská poviedka. K nim patrilo aj moderovanie Literárnych večerov v Ruskom centre Paneurópskej univerzity v Bratislave s osobnosťami z oblasti umenia.

Je autorkou dokumentárnych filmov, samozrejme v spoluautorstve s Jánom Kollárom, ktoré vydal Komenius UP, MPC a Matica slovenská: Zvony - M. Rúfus, Komu dám svoju nehu – M. Haľamová, U Straussov o poézii – P. Strauss, Stretnutie s Čajkovským, Ester Šimerová-Martinčeková, žiačka Alexandry Exter, Ruská hudba, Ruské sochárstvo, Zlatý dážď poézie, Náš ostrov (Ostrov umenia), učebných diaprogramov: V. Majakovskij, M. Gorkij, M. Šolochov.

Od roku 1999 je prezidentkou Asociácie rusistov Slovenska (ARS). V rokoch 1997-1999 sa stala viceprezidentkou svetovej organizácie rusistov MAPRJAL. V tejto funkcii riadila IX. svetový kongres rusistov v Bratislave, takmer na všetkých kongresoch viedla s profesorom Passovom okrúhle stoly (Regenburg, Moskva, Granada, Petrohrad, Nursultan, Peking...)

Písal sa rok 1993, keď vám bola udelená jedna z najvyšších rusistických vyznamenaní – Puškinova medaila a odvtedy niekoľko ďalších. Je niektorá z nich pre vás najvýznamnejšia?

Možno tá posledná, nie tak dávno, v roku 2019 – Zlatá medaila S. Michalkova, ktorú dávajú každé 2 roky významným ruským kultúrnym dejateľom. Ja som ju dostala ako prvá ocenená zo zahraničia z rúk oscarového režiséra Nikitu Michalkova, no a samozrejme Kremeľ v roku 2003 a 2006 s pánom prezidentom Putinom so 7 zahraničnými univerzitnými profesormi.

Rozsah vyznamenaní a ocenení univerzitnej profesorky PhDr. E. Kollárovej, PhD. je rozsiahly:

Puškinova medaila (1993), Jungmannova medaila (1999), prezident Ruskej federácie V. Putin udelil Eve Kollárovej osobné poďakovanie 4. 11. 2006 v Georgijevskom sále Kremľa za propagáciu ruskej kultúry doma i vo svete. V roku 2007 rektorka UMB udelila Eve Kollárovej Zlatú medailu UMB v Banskej Bystrici, 2008 Fond Russkij mir a najvyšší orgán rusistov MAPRJAL medailou ocenili jej prácu ako šéfredaktorky medzinárodného rusistického časopisu Ruský jazyk v centre Európy. V roku 2011 sa stala Slovankou roka, 2014 Ministerstvo zahraničných vecí Ruskej federácie ju vyznamenalo za šírenie ruskej kultúry doma i vo svete, 2017 - dekrétom z 9. 10. prezident RF V. V. Putin ocenil jej prácu ako prezidentky ARS v medzinárodnom meradle vysokým štátnym vyznamenaním prezidentskou Medailou A. S. Puškina.

„Hovorí sa, že sú tri základné piliere ľudského šťastia: krásna práca, krásna rodina, dobrí priatelia a dobrá spoločenská kultúra okolo priateľov,“ uviedla profesorka E. Kollárová v jednom z filmov odvysielaných v RTVS.

Jej profesná cesta bola položená na dobrých základoch rodiny – manžela a dvoch, dnes úspešných detí Romana a Olinky. „Keď bola Olinôčka malá, obdivujúc svojho brata mi raz povedala: Maminečka, Ty musíš byť taká šťastná, keď máš také úžasné deti...“

O manželovi povedala: „Môj manžel bol mojím súputníkom v rodine, v práci aj v mojich záujmoch. Ak som niečo dosiahla, dosiahla som to aj vďaka jeho pomoci.“ Obidve deti formovala aj prítomnosť mnohých významných osobností, ktoré navštevovali Kollárovcov – tam pripravovali a realizovali mnohé kultúrne a vedecké sny: „Múr sa zrúti, keď do neho búšiš, ale oblak nie, lebo je utkaný zo snov...“

(red)

Zlatá medaila z rúk oscarového režiséra Nikitu Michalkova v moskovskom paláci Ministerstva zahraničných vecí (za prítomnosti šéfredaktorov medzinárodných časopisov, univerzitných profesorov a redaktorov TV)

Opekačka v Zemianskej Dedine

V duchu hesla: „*Nepotrebujeme dôvod, aby sme sa mohli stretnúť, ponúkame možnosť sa stretnúť,*“ ktoré vzorne postávalo na plagátiku s pozvánkou na opekačku, sa Zemani v nedeľu 29. júna o 14-tej hodine stretli, aby sa spoločne vydali k vytýčenému cieľu. Ich kroky viedli k chate, pri ktorej boli rozhodnutí stráviť popoludnie. Pár stoviek metrov turistiky, ktorú zvládli aj tí najmenší, rozprúdilo krv v žilách, na čo svižne zareagovali aj smädné ovady, ktoré všetci starostlivo odháňali, či s patričnou dávkou sily ťapkali - hlavne na tom vedľa idúcom. Všetko nakoniec zachránil repelent a dym z ohníka rozloženého na mieste. Opekali sa opekačky aj slaninka. Vypila sa všetka voda. Deti sa vyšantili pri vode z potoka. Dospelí prebrali všetko od záhradkárčenia, chovu psov a iné klebety. Mládež hrala karty. Chlapci zahasili ohník a rekreačným tempom sme sa pobrali domov. V srdci nás hrial pocit zo stretnutia blízkeho druhu. Zo stretnutia so susedom, priateľom či rodákom, ktorých pre mnohé povinnosti bežne nestretávame. Verím, Zemani, že nebolo tento rok posledné.

Alenka Bolibruchová

Ďalšie „darebáctvo“ sa podarilo

Už starovekí lekári vedeli, že krv je dôležitou, možno najdôležitejšou tekutinou v ľudskom tele a jej strata môže skončiť smrťou. Krv bola súčasťou mnohých rituálov. Od pitia krvi nepriateľa, aby sa získala jeho sila, cez zázračné kúpele, vracajúce ľudskému telu silu a mladosť, až k pusteniu žilou, čo sa pri niektorých ochoreniach používa aj dnes.

Zásadný objav uskutočnil anglický lekár W. Harvey v roku 1616, kedy objavil, že krv v tele koluje. Prvá úspešná transfúzia bola vykonaná lekárom francúzskeho kráľa Ľudovíta XIV., keď bola najskôr použitá krv jahňaťa. Následné pokusy však boli neúspešné a tento spôsob bol zakázaný. Nasledovali pokusy vrátiť stratenú krv tak, že ju odchytávali a pokúšali sa ju vrátiť. Aj pri tejto metóde bola úmrtnosť takmer 75 percent. Až začiatkom 20. storočia zistil viedenský lekár Landsteiner, že pri niektorých kombináciách sa krv zráža a pri iných ostáva tekutá. Krvné skupiny niekoľko rokov po ňom objavil doktor Jánsky – český psychiater, a chvíľu po ňom dospel k rovnakým záverom aj doktor Moss v Amerike.

Dnes vieme, ako to funguje. Vďaka „krvavej“ histórii vieme krv pustiť, nahradiť, doplniť. Lekári dokážu urobiť zázrak a vrátiť život, ktorý s krvou opúšťa naše telo. Laboratóriá vedia krv rozobrať. Vedia krv skladovať. Dokážu veľa vecí. No to jediné, čo sa nikomu nedarí, je - krv vyrobiť. Náhradku, ktorá by dokázala rovnaký zázrak.

A preto sú tu oni. Naši darcovia krvi. Ľudia, pre ktorých to možno až také hrdinstvo nie je. Vieme o nich málo. O ľuďoch, ktorí idú do práce a po ceste sa možno len zastavia na „pustenie žilou“. Je to veľký dar, pretože jeden odber, jeden darca, dokáže svojím darom pomôcť, možno zachrániť život, až trom ľuďom. Nie sú za to finančné odmeny. Nie sú za to ovácie. Keď príde k najhoršiemu a my potrebujeme krv, nezamýšľame sa nad tým, ako je možné, že tá krv tam proste je. Nepremýšľame, že niekto si našiel čas a pomohol lekárom nás zachrániť. Berieme to ako automatiku.

Pokračovanie na str. 17

Dokončenie zo str. 16

Tentokrát sme spojili dve udalosti. V piatok 13. júna sme pre našich darcov z Nižnej a Zemianskej Dediny v spolupráci s obcou zorganizovali guláš ako poďakovanie za ich dar. Stretli sme sa už klasicky na štadióne. Na začiatok sme si dali malý tréning mozgu pomocou sústredenia. Zvyšok stretnutia sa niesol v príjemnej atmosfére, vymieňali sa skúsenosti, alebo sa len tak trkotalo o živote. Súčasťou bolo rýchle vyšetrenie tlaku a cukru. Hudba znela takmer do tmy. A každý, kto ešte mohol, dostal pozvánku na 17. júna, kedy sa v spolupráci s Národnou transfúznou službou organizoval ďalší mobilný odber krvi. Napriek technickým problémom a škriatkom v počítačoch bola snaha nakoniec korunovaná úspechom. Z prihlásených 59 záujemcov bolo 51 odberov úspešných. Prišli ľudia, ktorí dlho neboli, stretli sme priateľov, ktorých sme nevideli od strednej školy. Prišla väčšia skupinka z firmy v Nižnej, ktorej vysoké číslo prvodarcov nám vlialo do žíl nádej, že ešte sú ľudia, ktorí chcú prispieť svojou 4,5 dcl kvapkou pre záchranu niekoho iného. Od študentov až po vyššie ročníky . Takže, ak by ste chceli prispieť, či už opakovane, alebo to skúsiť prvý raz, pozývame vás na ďalší mobilný odber, ktorý sa uskutoční 7. októbra v priestoroch Bistra Domu kultúry v Nižnej.

Veronika Záhorcová,
predsedníčka MSČK Nižná

Človek a pes

Je to od nepamäti. Od pračloveka, ktorý využíval domestikovaných vlkov prevažne na lov, až po dnešok, kedy sa pes stáva členom domácnosti. Vzťah človeka a zvieraťa prešiel za všetky tie roky storočia a tisícročia mnohými štádiami. Možno to bola túžba krotiť, možno vlastniť. A možno len pocit, aký máme, keď pozrieme do nemých očí, a môžeme rozprávať. Môžeme plakať. Môžeme mlčať. Môžeme sa blázniť a on nás nebude súdiť. Pes vie byť najlepším priateľom. Najlepším poslucháčom. Najlepším psychiatrom. A nič za to nechce. Len byť blízko.

Kanisterapia je jednou z foriem terapie, pri ktorej pes aktívne pomáha pri liečbe a zlepšovaní fyzického a psychického zdravia. Pôsobí ako zdroj pozitívnej motivácie, čo môže pomôcť pri rôznych úzkostiach, depresiách, problémoch so sústredením, pri pohybových problémoch. Samozrejme, pes musí mať na to povahu a spolu so svojím ľudským partnerom musia prejsť kurzami. Musia sa zohrať a navzájom si dôverovať. A potom hurá medzi ľudí.

Jednu takú kanisterapeutickú skúsenosť majú za sebou aj naši škôlkari. Obidve škôlky mali možnosť prejsť si ukážkou kanisterapie. Dozvedieť sa niečo nové. Povedať o svojich skúsenostiach. Trochu si pretrénovali pamäť, farby, tvary rôznych potrieb pre psov. Namiešali pre nich šalát. Zahrali sa na lekárov a počúvali tlkot psieho srdca. Mohli si ich do zbláznenia vyhladkať. Spočiatku aj tí bojazlivejší sa napokon odhodlali a natiahli ruku. A verte mi, bolo ťažké ich odtrhnúť. Tí odvážnejší dovolili, aby im psy jedli z ruky, z chrbta, zo šiltovky. A najmä pre tých neposednejších bolo veľkou výzvou ostať pokojne čakať, aby im z pleca, ruky, špičky nespadla „mlska“, kým sa k nim psík dostal. A Mája – veľký kráľovský pudel, napriek nedávnej operácii, trpezlivo stála, sedela, čakala a hľadala „mlsky“. Veľký biely oblak ako stvorený na pritúlenie chodil od dieťaťa k dieťaťu a čakal na ich: „Mája, ham.“ Prvá skupinka mala dvoch veľkých psov. S Májou prišiel aj ďalší veľký obláčik – taliansky vodný pes Berinka. Druhá partia mala Máju a dvoch menších psíkov - večne hladného Kubka a takmer storočného deduška Samka, ktorý len chodil okolo detí a nechával sa hladkať a obdivovať. Po obidvoch ukážkach sa všetci rozišli svojím smerom - deti na obed a do postelí a psy? Nie je to len zdravotná pomôcka, ktorá sa použije a odloží. Treba sa starať aj o ich duševné zdravie. Nechať ich dosýta sa vybehať, vyblázniť a oddýchnuť, aby obnovili svoje sily a odovzdali ich ďalej. Tým, ktorí to potrebujú.

Veronika Záhorcová,
predsedníčka MSČK Nižná

Kino Ostražica

pripravuje na mesiac august

KAYARA - 10.8.2025
Animovaný film

Duchoň - 15.8.2025
Dráma / Životopisný / Hudobný

Keď sa písala história - od myšlienky k tlači

V roku 2005 bola vydaná monografia o Zemianskej Dedine. Odvtedy už prešlo 20 rokov.

Knihu zostavili a redakčne upravili: Mgr. Cyril Móres, Mgr. Ján Kamenský, Lucia Žuffová, Pavol Žuffa, Anna Žuffová, Peter Gašper. Spolupracovali: Jaroslav Bolibruch, Anna Matkuliaková, Mária a Lucia Tomaštíková.

Rozhovor s Mgr. Annou Zikešovou a Ing. Luciou Žuffovou.

Kto bol prvotným autorom myšlienky napísať monografiu Zemianskej Dediny?

Ťažko povedať, myšlienka vznikla v hlavách viacerých ľudí. Blížilo sa 650.-te výročie vzniku dediny, a to bol impulz od vtedajších členov Občianskeho výboru v Zemianskej Dedine zhrnúť všetky dovtedy dostupné informácie a zachytiť cenné pohľady najstarších obyvateľov do knihy. Uvedomovali si, že pamäť dediny by mala byť uchovaná aj pre ďalšie generácie. Myšlienku podporil vtedajší starosta obce Ing. Eugen Dedinský.

Ako vznikal kolektív autorov?

Kolektív sa formoval prirodzene – môj otec bol vtedy poslancom za Zemiansku Dedinu, takže táto úloha akosi automaticky bola presunutá na mňa, a tak som oslovila kamarátov. Všetko už potom bolo založené na častých rozhovoroch, kde sme spolu vytvorili tím miestnych nadšencov, učiteľov a ľudí, ktorí mali vzťah k obci a chuť prispieť svojimi znalosťami. Každý z nás mal blízko k nejakej téme – či už šlo o dejiny, folklór, architektúru alebo príbehy ľudí, tak sme si témy rozdelili a následne pracovali na zhromažďovaní informácií.

Ako dlho kniha vznikala?

Celý proces trval približne rok. Od prvotnej myšlienky, cez zber materiálov, rozhovory, písanie textov, až po redakciu a samotné vydanie knihy. Bolo to krásne obdobie.

Ako ste získavali informácie?

Zdrojov bolo mnoho – najmä ústne podania starších obyvateľov, obecná kronika, archívy, súkromné zbierky fotografií, školské záznamy a cirkevné matriky. Mnohokrát

išlo o „detektívnu prácu“, keď sme pátrali po pôvode starých názvov alebo rodinných vetvách.

Spolupracovali ste pri tvorbe aj so svojimi spoluobčanmi? Ak áno, aká bola spolupráca?

Áno, veľmi úzko. Mnohí obyvatelia nám otvorili svoje domy, spomienky a rodinné albumy. Boli ochotní rozprávať, pomáhať. Spolupráca bola vrúcna, dôverná a pre nás veľmi cenná.

Ak by ste chceli špeciálne poukázať na nejakú časť knihy, ktorá by to bola?

Možno úvod knihy, kde spomíname vznik obce. Mnohé údaje boli na starých listinách, dalo nám zabrať rozlúštiť písmo, samotný text a prerobiť to do súčasného jazyka. Predsa len, vtedajšie tvorenie viet bolo úplne iné, ako ho poznáme teraz.

Ako spomínate na spoločné sedenia pri písaní?

Boli to jedny z najkrajších chvíľ. Často sme sedeli do noci, debatovali, smiali sa aj vážili každé slovo. Bolo to ako rodinné stretnutie, kde nás spájal spoločný cieľ – vydať svedectvo o našej dedine.

Ostali vám spomienky a zaujímavé momentky?

Áno, napríklad keď sme objavili zabudnutú korešpondenciu z roku 1920 na povale jedného domu – bola to náhoda, ale veľmi vzácna. Alebo keď jedna pani rozprávala príbeh, ktorý sa ukázal ako kľúčový pre pochopenie histórie jednej rodiny. Písanie knihy sa mi konkrétne spája s dnes už úsmevnou udalosťou. Prepisovala som text na počítači, ktorý ručne napísal jeden z nás, keďže počítač ešte nebol bežnou domácou výbavou. Text bol takmer hotový, keď vtom doma vypla elektrina. Vtedy sa text automaticky neukladal ako dnes, takže v momente som prišla o hodiny práce. Ale aj to patrilo k vtedajšej dobe.

Ako sa pozeráte na svoje dielo teraz, s odstupom 20 rokov?

S veľkou hrdosťou a pokorou. Vieme, že to bola práca z lásky. A keď teraz vidíme mladých, ktorí listujú v knihe, alebo ju spomenú v školských prácach, napĺňa nás to radosťou. Vydalo sa 500ks a veľmi ma teší, že dodnes ma ľudia zastavia a pýtajú si ešte knihu. Nanešťastie zásoby sa minuli, takže kniha sa stala vzácnou.

S akými reakciami ste sa stretli po vydaní knihy?

Väčšinou veľmi pozitívnymi. Mnohí boli dojatí, že sa ich predkovia dostali do knihy. Ľudia si ju kupovali ako darček pre rodinu a viacerí nám ďakovali za to, že sme zachytili, čo by inak upadlo do zabudnutia.

Bude pokračovanie?

Táto myšlienka nám už prebehla hlavou. Predsa len, ubehlo už 20 rokov, žijeme aktívne životy, aj v takej malej dedinke, ako je tá naša, sa stále niečo deje, preto nikdy nehovoríme nikdy. Materiálu je stále dosť a časy sa menia. Možno raz vznikne pokračovanie alebo doplnok, zameraný na súčasnosť alebo nové pohľady. Bolo by krásne, ak by sa do toho zapojili mladší.

(dg)

Hrobové miesta

Nakoľko došlo k digitalizácii cintorína a prečíslovaniu hrobových miest, prosíme všetkých občanov Nižnej, Podbiela, Krásnej Hôrky a Medvedzia, ktorí majú pochovaných príbuzných na nižnianskom cintoríne, aby si vo vlastnom záujme skontrolovali stav zmluvy hrobového miesta, pretože pri rovnakých priezviskách nevieme priradiť hrobové miesto.

Informácie o hrobovom mieste si môžete overiť na mape cintorína
alebo priamo na obecnom úrade v Nižnej u A. Hrnčiarovej alebo na t.č. 0917 975 108.

Komunitný festival Zoe – mať blízko k sebe

V našom materskom centre Dupajda denne počúvame rôzne príbehy – niektoré veselé, iné smutné, no všetky ľudské. Tešíme sa z detí, ktoré prichádzajú na svet a zdieľame spolu radosť z nového života.

Svet okolo nás nie je vždy jednoduchý, je plný neistoty, bolesti aj trápenia. Ale nebolo tomu tak vždy? S hŕstkou priateľov sme sa rozhodli vytvoriť niečo, čo nám pripomenie, že to najdôležitejšie je - byť si navzájom blízko.

A tak sa 14. júna 2025 zrodil Komunitný festival Zoe – deň plný pokoja, radosti a ľudskej blízkosti. Symbolicky sme ho usporiadali pri príležitosti 20. narodenín nášho materského centra Dupajda. Už dávno nefungujeme ako centrum len pre mamy na materskej – naše prvé deti už študujú, pracujú - jednoducho dospeli. A aj naše centrum vyrástlo. Tak sa postupne mení a rozrastá aj jeho poslanie a smerovanie.

Festival bol oslavou komunity – detí, rodičov, mladých, starších. Chceli sme vytvoriť priestor, kde sa stretnú generácie, kde sa na nikoho nezabúda. A podarilo sa! Vďaka úžasným ľuďom z Nižnej a okolia sme spoločne vytvorili program plný pohybu, hier, rozhovorov, prednášok aj oddychu. Deti

si užili detské mestečko, rodičia a mladí si mohli vypiť kávu, porozprávať sa. Súčasťou festivalu boli skvelé diskusie či workshopy. Boli malou ochutnávkou toho, čo pre vás pripravujeme od septembra v centre. Nechýbal koncert mladých hudobníkov, výborné jedlo, dobročinný bazár či koláčik od susedov. Na záver sme si spolu pozreli film pod holým nebom v letnom kine. Organizácia stojí veľa úsilia, času, ľudskej tvorivosti a ochoty slúžiť pre dobro všetkých, no ocenenie, ktoré na konci dostaneme, stojí za to všetko.

Výrok jedného z účastníkov festivalu: „Toto bol môj najkrajší deň v roku“ nás naplnil a hneď nám bolo jasné, že to celé malo veľký zmysel.

Najviac si vážime, že tento festival vznikol zdola – od ľudí, pre ľudí. Každý priložil ruku k dielu. Bolo nádherné sledovať, ako veľmi potrebujeme stretnutia, rozhovory a chvíle, ktoré nás spájajú – v rodine, medzi susedmi, medzi generáciami.

Ďakujeme obci za podporu – konkrétne za zakúpenie plachty na pódium – a všetkým dobrovoľníkom, lektorom a ľuďom, ktorí pomohli, kde bolo treba.

A keď sa ľudia spoja srdcom, vzniká niečo, čo má zmysel – tešíme sa na to znovu.

Janka Tuhá, KC Zoe

Remeslo, ktoré vonia tradíciou

Sofia Tichoňová je mladá, inšpiratívna žena. Je študentkou geodézie a kartografie na Stavebnej fakulte Slovenskej technickej univerzity v Bratislave. Medzi svojimi každodennými povinnosťami si však dokáže nájsť čas pre svoju záľubu - prácu s kožou. Pokračuje v tom, čo začal jej otec - vyrába krásne kožené predmety. Pre Sofiu a jej otca je každý ich výrobok symbolom spojenia dvoch generácií, spája ich nielen láska k tradičnému remeslu, ale zároveň je to aj návrat k rodinným koreňom.

Sofia, čo vás motivovalo k tomu, aby ste sa začali venovať zaujímavému koníčku, vytvárať krásne výrobky z kože? Akú úlohu v tom zohral váš otec ?

K práci s kožou ma v prvom rade priviedla láska k folklóru, ku ktorému ma viedli rodičia odmalička. Vždy som obdivovala kroje, ku ktorým patrili aj rôzne kožené doplnky, ako krpce, opasky či kapsy. Významnú úlohu v tomto rozhodnutí zohral môj ocino, ktorý sa kožiarskemu remeslu venoval dlhé roky. Vždy som mu pri tom chcela pomáhať, tak postupne mi ukazoval, ako sa čo vyrába. Práca s kožou sa tak pre mňa stala nielen koníčkom, ale aj spôsobom, ako pokračovať v rodinnej tradícii.

Priblížite nám, čo konkrétne z kože vyrábate?

Začala som s výrobou jednoduchých kľúčeniek, náramkov a peňaženiek. Postupne som skúšala robiť zložitejšie veci, ako sú malé kabelky, opasky do nohavíc a zdobené zápästky. Teraz už vyrábam aj zložitejšie výrobky, ako sú pastierske kapsy, pastierske biče a taktiež aj valašské viacprackové opasky, ktoré sú zdobené mosadznými ozdobami a okrasnými prackami. Okrem toho vyrábam aj kabelky a tašky na bežné nosenie, ktoré sú bez ľudových motívov.

Vyžaduje si spracovanie kože ovládanie odbornej techniky?

Áno, spracovanie kože si vyžaduje ovládanie viacerých špecifických techník. Ide napríklad o prácu s rezačmi, dierovačmi, razidlami, šitie ručným stehom, úpravu okrajov, farbenie či lisovanie. Každá fáza si vyžaduje presnosť, trpezlivosť a cit pre materiál.

Odkiaľ čerpáte inšpiráciu na svoju tvorbu a nové návrhy?

Inšpirácia prichádza z rôznych zdrojov – príroda, tradičné remeslá, krojové súčasti, ale aj súčasné dizajnérske trendy. Motívy si vyhľadávam aj od iných ľudových umelcov, ktorých stretávam na rôznych folklórnych festivaloch.

Koža je špecifický materiál. Je jej spracovanie náročné?

Spracovanie kože je náročné v tom zmysle, že vyžaduje trpezlivosť, dôslednosť a cit. Každý kus kože je iný – má svoje vlastnosti, štruktúru, tvrdosť či pružnosť. Práve táto variabilita je však aj krásou práce s týmto materiálom.

Používate aj iné, príbuzné materiály okrem kože? Ak áno, aké najradšej?

Áno, často kombinujem kožu s kovovými komponentmi, ako sú cvoky, nity, mosadzné ozdoby a pracky, drevom či niťami z rôznych materiálov. Rada pracujem s prírodnými a tradičnými prvkami, ktoré s kožou harmonicky ladia a zároveň zvýraznia jej jedinečnosť.

Cítite k niektorému svojmu výrobku osobitný vzťah?

Každý výrobok je svojím spôsobom výnimočný, no k niektorým mám bližší vzťah. Dodnes si pamätám na svoju prvú jednoduchú kabelku, ktorú stále používam. Nie je dokonalá, ale vďaka nej vidím, ako som sa v tomto remesle zlepšila. Taktiež nezabudnem na svoj prvý liptovský opasok, ktorý som s ocinovou pomocou vyrobila pre strýka.

Máte na svoju tvorbu spätnú väzbu? Je to príjemný pocit?

Áno, spätná väzba od zákazníkov je pre mňa veľmi dôležitá a vždy ma poteší. Obzvlášť si cením, keď ľudia ocenia ručnú prácu a osobný prístup, ktorý do každého výrobku vkladám. Je to potvrdenie, že moja práca má zmysel.

Pokračovanie na str. 21

Dokončenie zo str. 20

Plánujete sa svojmu koníčku venovať aj do budúcna, poprípade svoju prácu rozšíriť alebo inovovať?

Určite áno. Vnímanie práce s kožou sa neustále vyvíja, a preto mám záujem nielen rozširovať sortiment, ale aj hľadať nové techniky a dizajnové prístupy. Avšak, všetko záleží od môjho voľného času, ktorého popri štúdiu na vysokej škole nemám toľko, koľko by som chcela.

Evokuje u vás vaša práca s kožou využívanie talentu, ktorý ste zdedili od svojho otca ako udržanie rodinného puta?

Ocinovi som nesmierne vďačná, že ma k tomuto remeslu priviedol a prenechal mi všetky svoje skúsenosti, vychytávky a náradie. Vždy ma bavilo vyrábať a tvoriť rôzne veci. Ocino mi týmto umožnil moju zručnosť a šikovnosť ďalej rozvíjať a zmysluplne ju využiť.

***

Zo Sofiiných slov je cítiť, že za každým jej precíznym stehom stojí v pozadí jej otec, ktorého vášeň pre kožu zapustila korene dávno predtým, než ona vytvorila svoj prvý výrobok.

Miroslav, pamätáte si na svoje začiatky? Prečo práve koža?

Už za mlada som chodil na folklórne festivaly a vždy som túžil mať svoju vybíjanú pastiersku kapsu. Aj keď bola možnosť si ju kúpiť, chcel som si ju vyrobiť sám. Ako vzorom mi bola kapsa, ktorú mal môj kamarát Paľo Jurina. A prečo práve koža? Je to prírodný materiál, s ktorým sa dá veľmi dobre pracovať a ktorý je pri dobrej starostlivosti trvácny.

Kedy ste si všimli, že Sofia sa zaujíma o prácu s kožou? Dávali ste jej rady, pomáhali ste jej?

Keď som vyrábal nejaké veci, Sofia sa okolo mňa stále motala a veľmi mi chcela pomáhať. Nakoniec si chcela sama vyrobiť svoju kabelku, čo ma veľmi potešilo. Aj keď boli začiatky veľmi ťažké, bavilo ju to a rýchlo sa to naučila. Doteraz sa pýta na môj názor a radu jej vždy veľmi rád poskytnem.

Ste hrdý na to, že vaša dcéra pokračuje už v rodinnej tradícii?

Som veľmi rád, že to po mne prevzala, nakoľko som začal mať problémy so zrakom a už to nedokážem urobiť sám. Som na ňu hrdý, že dokáže vytvárať takéto krásne veci a som pyšný, že svojou šikovnosťou predbehla svojho učiteľa, mňa.

Ak by ste mohli odovzdať jeden odkaz pre podobných nadšencov, čo by to bolo?

Určite by som im odporučil podeliť sa so svojím talentom a skúsenosťami a posúvať ich ďalším generáciám, aby žiadne z tradičných remesiel nezanikli.

Pre Sofiu a jej otca je práca s kožou vzácne rodinné dedičstvo. Každý ich steh nesie osobitný odkaz, každý ich výrobok je výsledkom trpezlivosti. Je to do kože pretavený ich vlastný príbeh, ktorý časom nezostarne, naopak, získava na hodnote, pretože napomáha zachovávať vzácne tradície.

(dg)

Nielen na nedeľu

Krásne nedeľné ráno, síce prší, ale pomedzi mraky prenikajú slnečné lúče. Vstávam o dosť neskôr, ako som zvyknutá a pomaly sa idem pozrieť z okna. K domu sa po ulici približuje zvláštny úkaz: môj dospelý syn, spotený, zmoknutý so svojím psom, vlečie na chrbte tri obrovské potrhané plastové vrecia. V nedeľu. Keď sa väčšina dediny akurát oblieka do ožehlených sák a sukieň, aby navštívili kostol. Keď mi vysvetlil, čo robí, rozplakala som sa.

Kým chystám raňajky, dobrých 15 minút prebaľuje plastové odpadky, prevažne detské použité pampersky, do nových vriec, aby sme ich mohli vyviezť na zberný dvor. Spoko za ne aj zaplatím. Týždeň sa u nás zdržia, pretože v práci v Trstenej končím o 16.00, takže počas pracovného týždňa ich vyviezť nestíham a syn dnes cestuje do školy do Olomouca. To sa nesťažujem, len konštatujem a rada to urobím.

Skoro ráno sa bol prejsť so psom a na našom obľúbenom mieste v lesíku nad Malou Oravou našiel vyhodené tri veľké vrecia plné plastov, ale hlavne jednorazových použitých plienok. Kvalitný smrad. Aj ma natiahlo. Zvieratká, ktoré na zlobu niektorých súčasných ľudí, ešte stále akosi prežívajú, sa stihli postarať o to, že sa s odpadom fakt nepríjemne narábalo. Nevadí, pobalili sme, v garáži. Nesťažujem sa. Naozaj.

Teperil sa s tými vrecami okolo 9.00, keď sa ľudia vracali z kostola. „Mami, predstav si, nikto mi nepomohol.“ Ironicky podpichne skutočnosť, že o hodinu a pol budem aj ja sedieť medzi nimi, pretože som praktizujúca veriaca. No... Pohľad na neho bol určite nevábny. Kto by sa chcel v nedeľu ráno zašpiniť, však?

Často mám chuť písať a dávať to von, ale človek už časom stratí chuť, nechce robiť hanbu, nechce mať problémy, názorové tábory aj mňa hodili do roviny tichého pozorovateľa, ktorý nemá ambíciu k niečomu sa vyjadrovať. Zmenili sme sa na stratené, názorovo rozdelené ovečky, každá so svojím pastierom. Či už v podobe politických strán, presvedčení, hnutí, jednotlivcov, strašiakov zo zahraničia alebo aspoň nejakých neuchopiteľných nadprirodzených strachov.

Dnešné idylické nedeľné ráno ale pohlo poslednými bunkami, ktoré kričia DOSŤ. Dosť bolo ticha. Neviem, či človek, ktorý má v dnešnej dobe toľko možností vývozu odpadu, no napriek tomu si vyberie cestu autom po lúke, aby šmaril svoj odpad do prenádhernej prírody, vie vôbec čítať, ale pre neho to potrebujem dať von. Možno netuší, že plasty sa do rána v lese nerozpustia, možno netuší, čo tento typ odpadu spôsobuje obyvateľom lesa. Áno, viem, že oproti tomu, čo sa deje v mestách a ako celkovo funguje spoločnosť so spracúvaním plastov je obrovské oproti nejakým trom vreciam v Nižnej na Orave. Viem, že sa pravdepodobne tieto vrecia aj tak len ocitnú na nejakej skládke, kde budú zapáchať, ale aspoň je na to určená. Viem, že aj tu sa zadusí kopu zvierat a v konečnom dôsledku je to v súčasnom stave planéty vlastne jedno, ale aspoň z lásky k tomu dobrému, čo nám príroda stále tak odhodlane dávkuje... Z princípu. Z lásky. Veď predsa musí milovať svoje malé dieťa. Možno dotyčný len nevie to, čo sa píše na každom mamičkovskom portáli, že „jednorazové plienky sa rozkladajú 250 rokov a tvoria enormnú záťaž pre našu planétu.“ Evidentne je to rodič a má doma voňavé bábätko. Možno ešte netuší, že jeho dieťa vyrastie a možno bude mať viac inteligencie ako on sám a bude sa tešiť tomu, že sa bude môcť poprechádzať po čistom voňavom lese. A keď on bude svorne so svojimi známymi nadávať na mladých, akí sú nezodpovední, ako sa im nič nechce, akí sú nevzdelaní a leniví, jeho dieťa sa bude pri dome hrať s mačiatkom a v jeho hlave bude rásť túžba po čistejšom a pravdivejšom svete...

Pre dnes, v nedeľu!, je ale asi nad všetko skutočnosť, že jemu už ten smrad spred domu zmizol. Pretože ho tam máme my. Aj keď moje deti už vyrástli. Snažia sa byť dobrými ľuďmi, každý z nich svojím spôsobom. Syn práve tým, že chráni prírodu a pokorne v nedeľu ráno namiesto návštevy kostola zbiera odpadky v lesoch nad kostolom. Často býva smutný. Bol by rád, keby ich zbierať nemusel. Ale musí, lebo to tak cíti.

Ľudia, susedia, priatelia, známi... Rozmýšľajme trocha predtým, ako si okolo seba vytvoríme dokonalú idylku a oázu pokoja. Či ďalším stvoreniam, ktoré majú rovnaké právo tu žiť, ako my, neublížime len preto, lebo chceme mať rýchlo s niečím pokoj, poriadok, čisto. Sme tu predsa jeden pre druhého. Verme v mladých a dávajme im možnosti. Verím, že sa malý človiečik z tohto príbehu niekedy stretne s o 20 rokov starším kamošom a spoločne sa budú môcť prejsť lesom nad Malou Oravou, kde ešte stále bude aspoň zopár stromov, na ktoré sa spolu pozrú a budú sa tešiť, že na nich ešte štebocú jarné vtáky. Vy potom budete mať čisto. Ale v duši. Prosím, rozmýšľajme.

A nielen v nedeľu.

(ejr)

Indické Himaláje - Kang Yatse 6 400 m

Pokračovanie z č. 1/2025
(Cestou pod horu)

Nachádzame sa v základnom tábore vo výške 5 045 m, pred nami sa vypína ľadová himalájska hora Kang Yatse, ktorá so svojou výškou rovných 6 400 metrov nemá široko-ďaleko žiadnu konkurenciu. Okolité kopce „nedorástli“ ani do 6 000, o to viac naša biela krásavica dominuje okoliu a vzbudzuje patričný rešpekt. Už doma sme si predsavzali neskromný cieľ (aj to s malou dušičkou) - pokúsiť sa dosiahnuť vrchol Kang Yatse II. s výškou 6 250 m. Hlavný vrchol je síce o 150 metrov vyšší, ale vedie k nemu veľmi dlhý, rozoklaný a exponovaný hrebeň, na ktorého prekonanie by bolo potrebné ďalšie množstvo materiálu, postavenie výškového tábora a 2-3 dni pobytu navyše.Rozhodli sme sa tiež využiť skúsenosti horského guida,volá sa Lapsang, je to slnkom a vetrom ošľahaný Nepálec,ktorý bol na tomto kopci už 5 x, bez neho by sme sa v neznámom ľadovcovom teréne len obtiažne orientovali a navyše prvá polovica cesty sa ide v noci. V Nepále v tomto čase už aktivity horolezeckých expedícií ukončil blížiaci sa monzún, a tak niektorí guidi sa pridávajú k expedíciám v Indii, kde je zatiaľ celkom priaznivé počasie. Stanovili sme si pred seba dosť náročný program, len dnes skoro popoludní sme dorazili do base campu (5 045 m), troška oddýchneme, pobalíme veci potrebné na výstup a už o pár hodín,presne o 23:00 sa chceme pustiť do prekonania 1 200 metrového výškového rozdielu smerom k vrcholu. Na nejaký spánok niet ani pomyslenia, niečo teplé zjesť, k tomu teplé tekutiny s minerálmi a sacharidmi, aby sme telo nabili energiou, budeme ju potrebovať. Dosť bolo „flákania“, odbila hodina H, sme pobalení a nabudení, počasie je celkom fajn, nie veľký mráz aj vietor znesiteľný, a tak

Troška zmrznutí na vrchole Kang Yatse II. (6 250 m.)

Pohľad zo základného tábora na horu Kang Yatse

začíname pomaly stúpať skalnatým terénom svietiac si čelovkami pod nohy. Tempo treba zvoliť skôr pomalšie, máme toho ešte dosť pred sebou. Asi po dvoch hodinách prichádzame k okraju ľadovca, tu už nasadzujeme „mačky,“ vyťahujeme laná a výstup pokračuje už len v ľade. Ľadovec je kompaktný, bez vačších trhlín so sklonom 25, miestami 35 stupňov. Nad nami nočná obloha posiata nekonečným množstvom hviezd, nikde nikto, len my a hora, ktorej pokojný spánok sme sa bezočivo odvážili narušiť. Spomenul som si na Janka Matláka zo Zuberca (zahynul v roku 2014 pod Dhaulágirí), ten mal jednu radu: „Nad 6 000 metrov musíš ísť ako chromá vrana,“ a tak sme aj urobili. Zo začiatku sme robili tridsať menších krokov a potom sme sa museli 2-3 minúty vydychávať, takto by nám to trvalo príliš dlho, tak sme sa dohodli na dvadsiatich krokoch a minúte ventilovania.Posledných 250 výškových metrov nám trvalo dve a pol hodiny a boli sme na vrchole, už nebolo kam ísť. Tu už fúkal veľmi nepríjemný vietor, mierne snežilo, takže výhľady do okolia sa nekonali. Objali sme sa a urobili zopár fotiek.

Na vrchole boli natiahnuté lanká s tibetskými motlitebnými vlajočkami so sánskrtskými textami o budhovom učení mantry a sútri. Pripevnil som medzi ne vlajočku našej obce, možno sa tam ešte stále trepoce, ak ju neúnavný himalájsky vietor neodniesol niekde ďaleko do údolí. Ak tam niekto pôjdete, prosím, skontrolujte to.

Ladislav Ďuroška, ml.

Kang Yatse (6 400 m.) v plnej kráse

Pokračovanie v ďalšom čísle novín

Základná umelecká škola
Činnosť a úspechy ZUŠ Vendelína Habovštiaka v Nižnej

Druhý polrok školského roka býva tradične pre Základnú umeleckú školu Vendelína Habovštiaka v Nižnej „nabitý“ rôznymi podujatiami a súťažami. Žiaci všetkých odborov sa zúčastnili mnohých – od miestnych vystúpení až po medzinárodné súťaže – a priniesli domov cenné ocenenia.

Absolventské koncerty

Hudobný odbor – súťaže, koncerty a medzinárodné úspechy

Žiaci hudobného odboru sa opäť ukázali ako výnimočné talenty. V apríli zaznamenal mimoriadne úspechy huslista Milan Paľo, žiak učiteľa Miroslava Štefana, DiS. art., ktorý sa v dňoch 10. – 12. 4. 2025 zúčastnil prestížnej medzinárodnej súťaže Vivaldi 347 v poľskej Wieliczke. V silnej konkurencii 25 huslistov získal 2. miesto.

O dva týždne neskôr, 25. apríla, zaujal porotu na XV. ročníku Husľovej súťaže Rudolfa Országa v Kremnici, kde získal zlaté pásmo. Jeho úspešné turné pokračovalo 19. – 23. mája na prestížnej medzinárodnej súťaži Talenty pre Európu v Dolnom Kubíne, kde obsadil 2. miesto medzi účastníkmi z Poľska, Česka, Rakúska, Slovenska a Číny. Na všetkých súťažiach Milana sprevádzala na klavíri učiteľka ZUŠ V. Habovštiaka Mgr. Mária Bistarová, DiS. art.

Ďalší žiaci hudobného odboru uspeli aj na regionálnej súťaži dychových nástrojov v Trstenej (20. máj 2025): Adela Matláková (zobcová flauta) – strieborné pásmo, Ela Mária Štefanová (saxofón) – strieborné pásmo.

Na Detskom umeleckom festivale v Banskej Bystrici (29. – 30. 5.) si Ela Mária Štefanová vybojovala bronzové pásmo a saxofónové kvarteto neskôr v júni na Festivale komornej hudby ZUŠ v Čadci získalo zlaté pásmo. Súťažiacich pripravoval Mgr. Zdeno Reguly.

Súťaž Biela Orava (12. – 15. 5. Námestovo) priniesla rad úspechov: Gitara: Maroš Stachera - 1. miesto (pedagóg Mgr. Zdeno Reguly), Tatiana Trsťanová - 3. miesto (pedagóg Ján Kubas), Husle: Nela Gibasová - 3. miesto (pedagóg Miroslav Štefan, DiS. art.), Klavír: Alžbeta Kanderková - 2. miesto, Ján Svajčík - 3. miesto, Klaudia Barancová - 2. miesto (pedagóg Mgr. Mária Bistarová, DiS. art.).

Absolventské koncerty

Vyvrcholením školského roka boli absolventské koncerty, ktoré sa konali v koncertnej sále ZUŠ: 27. mája 2025 vystúpili absolventi v hre na klavíri, husliach, gitare, zobcovej flaute a akordeóne. 10. júna 2025 sa predstavili absolventky hry na husliach a priečnej flaute.

Koncerty priniesli výnimočné momenty, ktoré boli krásnym zavŕšením štúdia žiakov v našej škole.

Tanečný odbor – energia, radosť a medaily

Tanečná skupina Daisy sa 12. apríla zúčastnila celoslovenskej tanečnej súťaže Dance Poetry v Nemšovej, kde sa stretlo vyše 300 choreografií z renomovaných tanečných klubov. V silnej konkurencii dievčatá získali: 3x 1. miesto a 3x 3. miesto.

Okrem cenných trofejí si odniesli množstvo inšpirácie, motivácie a krásne spoločné zážitky. Ďakujeme všetkým, ktorí nám

Pokračovanie na str. 25

Dokončenie zo str. 24

akýmkoľvek spôsobom a pomocou umožnili vycestovať a prežiť opäť krásny tanečný výlet.

Literárno-dramatický odbor – vlastná tvorba a silné posolstvá

Veľmi úspešný rok má za sebou aj súbor Dobrozvíťazí, ktorý sa venoval autorskému divadlu a tvorivému spracovaniu aktuálnych spoločenských tém. Na krajskom kole súťaže Zlatá priadka (12. apríl, Žilina) získali: 3. miesto a Cenu za dramaturgiu a aktuálnu výpoveď s inscenáciou Moja rodná, ktorá priniesla silné posolstvo o vlastenectve a rodnej zemi.

V rámci Hviezdoslavovho Kubína (7. – 11. apríl, Martin) získal súbor 2. miesto s návrhom na postup v kategórii divadiel poézie a mládeže do 15 rokov.

Svoju tvorbu predstavil súbor aj 1. júna v DK Nižná na podujatí Dvojitá dávka divadla, kde odohral dve inscenácie: Moja rodná (autorská výpoveď o nás, o vlastenectve a o rodnej zemi), Bubáci (na motívy rovnomennej knihy Vlada Jančeka a Terezy Oľhovej o strašidlách, ktorých sa netreba báť). Žiakov LDO a inscenácie pripravovala Bc. Agáta Gašperec Brozová.

Vítanie jari

Tradičné podujatie Vítanie jari sa uskutočnilo 5. apríla 2025 v rotunde Domu kultúry v Nižnej. V spolupráci s komunitným centrom Zoe, obcou Nižná a MC Dupajda pripravila škola bohatý program: ukážky ľudovej tvorby, tvorivé dielne, výstavu krojov a folklórny program. Vrcholom podujatia bol tradičný sprievod k rieke Orava s vynášaním Moreny a Ďadka.

Nižnianske Minisynkopy 2025

Dňa 27. apríla 2025 sa v Dome kultúry v Nižnej konala prehliadka speváckych talentov ľudových piesní Nižnianske Minisynkopy, ktoré pripravila ZUŠ v spolupráci s DK Nižná. Okrem talentovaných speváčok a spevákov vystúpil tanečný odbor ZUŠ V. Habovštiaka, DĽH Ostrvka a ĽH Cifrovaná muzika. Hosťami programu boli ĽH Murínovcov z Podbiela a ženská spevácka skupina Kamarátky z Martina. Atmosféra bola vynikajúca a publikum si mohlo vychutnať pestrý program ľudovej hudby, spevu a tanca.

ZUŠ Vendelína Habovštiaka je miestom, kde sa mladí ľudia učia nielen hrať, spievať, tancovať či tvoriť, ale aj vyjadriť svoje pocity, rozvíjať charakter a vnímať hodnotu kultúry. To, čo sa deti naučia na pódiu, javisku či v ateliéri, si odnášajú do života.

Všetkým pedagógom, žiakom, rodičom i priateľom školy patrí poďakovanie za podporu a spoluprácu. Tešíme sa na ďalšie výzvy, koncerty, premiéry, výstavy a tanečné úspechy v školskom roku 2025/2026.

A na záver citát Romaina Rollanda, ktorý bol uvedený aj na programe absolventských koncertov, tak potrebný pre dnešnú dobu: „Hudba je jedinou rečou, v ktorej sa ľudia navzájom neurážajú."

Mgr. Bohuslav Kortman

Aktivity v materskej škole

Deň rodiny

Pri príležitosti Dňa rodiny si deti z Materskej školy Nová doba pripravili pre svojich rodičov a starkých v kinosále domu kultúry pásmo, ktorým sa chceli poďakovať za ich lásku a starostlivosť. Deti vystúpili s pesničkami, básničkami a krátkymi scénkami, ktoré rozžiarili tváre prítomných rodičov i starých rodičov. Takéto podujatia sú krásnym príkladom, ako aj najmenší členovia spoločnosti vedia vyjadriť vďačnosť a radosť zo spoločných chvíľ. Ich úprimné vystúpenie bolo prejavom vďaky za každodennú obetavosť, trpezlivosť a lásku, ktorú im rodina poskytuje.

Koncoročný výlet

Predškoláci navštívili resort Villa Betula v Liptovskej Sielnici, kde prežili čarovný deň plný radosti a zážitkov. Skákali na veľkých trampolínach, bagrovali piesok, prelievali vodu v mlyne, vozili sa na zipline, mali kontakt s domácimi zvieratami, hrali sa v loptičkách a užili si ešte množstvo atrakcií. Všetkým ostanú nezabudnuteľné zážitky.

Predškolácke tablo – pamiatka na prvé veľké kroky

Deti z Materskej školy Nižná úspešne ukončili prvú etapu predprimárneho vzdelávania a plné očakávaní sa tešia na nástup do školy. Tento významný moment bol symbolicky zaznamenaný predškoláckym tablom, ktoré slúži ako krásna spomienka na ich predškolské roky a zároveň ako rozlúčka s obdobím, ktoré ich pripravilo na školské povinnosti.

Kolektív MŠ

Základná škola

Deviataci v Banskej Bystrici

Dňa 12. marca sme pre žiakov deviateho ročníka zorganizovali dejepisnú exkurziu do pamätníka SNP v Banskej Bystrici. Je to jeden z najvýznamnejších pamätníkov na Slovensku. Jeho úlohou je pripomenúť obdobie 2. svetovej vojny a Slovenského národného povstania, centrom ktorého bola Banská Bystrica. Keďže je v súčasnosti pamätník v rekonštrukcii, žiaci si pozreli expozície v otvorenom depozitári a v multimediálnych priestoroch. Po skončení prehliadky múzea sme sa presunuli k ťažkej bojovej technike, ktorá sa nachádza pred pamätníkom SNP.

Mgr. Dana Plevová

Úspešné kolo Hviezdoslavovho Kubína

V Tvrdošíne sa 27. marca konalo okresné kolo Hviezdoslavovho Kubína. Toto podujatie je najprestížnejšia recitačná súťaž na Slovensku už od roku 1954. Žiaci z našej školy sa už tradične umiestňujú na popredných miestach a ďalej reprezentujú našu školu na krajských súťažiach. Ani tento rok to nebolo inak. Na krajskej súťaži nás bude reprezentovať Alžbetka Mlynarčíková (1. kategória, próza) a Tánička Trsťanová (1. kategória, poézia). Obidve si vyrecitovali 1. miesto a tým aj postup na krajské kolo v Martine. Na druhom mieste sa umiestnila Betka Kachút (1. kategória, próza). Tretie miesto získala Bianka Šálková (2. kategória poézia) a Danko Kristofčák (3. kategória, poézia).

Krajské kolo recitačnej súťaže Hviezdoslavov Kubín

Dňa 7. apríla Tánička Trsťanová našu školu reprezentovala na krajskom kole recitačnej súťaže Hiezdoslavov Kubín, kde si vyrecitovala krásne 3. miesto.

Hodina dejepisu trochu inak

Dňa 28. marca sme v našej škole zorganizovali hodinu dejepisu pre 4.-9. ročník naozaj inak. Školské lavice sme vymenili za sedadlá v dome kultúry. Šermiarsko-divadelná kumpánia Via Historica nám ponúkla štylizovanú hodinu dejepisu. Žiaci mali možnosť vidieť dobové kostýmy, historické zbrane a šermiarske súboje. Zážitkovou formou sa dozvedeli historické fakty od Samovej ríše po obdobie prvého uhorského kráľa Štefana I. To, ako sa žilo našim predkom Slovanom, si vyskúšali osobne, pretože boli interaktívne zapojení do programu. Plní zážitkov sme sa vrátili do školských lavíc.

Mgr. Dana Plevová

Hravo s lesníkmi

Kde žije líška? Akú potravu uprednostňuje veverička? Aké ihličie a šišky má jedľa? Je pravdivý obrázok ježka s jabĺčkami na pichliačoch? Na toto všetko a množstvo ďalších otázok dostali deti 5. ročníka odpovede formou hravých aktivít, ktoré si pre nich pripravili pracovníci Štátnych lesov SR Ing. Martin Holubčík, Ing. Peter Horváth, Ing. Miloš Zmarzlák a Ing. Michal Chrenek. Deti si mohli vyskúšať domino, pexeso, sudoku, bingo, ale aj riešenie rôznych zábavných aktivít súvisiacich s lesnými živočíchmi a rastlinami. Na záver bolo každé dieťa odmenené magnetkou s lesným živočíchom a balónom podľa vlastného výberu.

Deň narcisov

Už 29. ročník celonárodnej zbierky na podporu ľudí trpiacich na rakovinu sa konal dňa 11. apríla. My, dobrovoľníčky z 9. a 8. ročníka, sme vyšli do ulíc Nižnej s jednoduchým cieľom – pomôcť. Nová skúsenosť, ktorú si odnášame a zážitky v nás zostanú ešte dlho. Ľudia, ktorých sme stretávali, reagovali rôzne. Mnohí sa usmiali, zastavili, prispeli do zbierky. Iní nás obišli bez slova. No my sme zistili, že obyčajný narcis môže byť symbolom veľkej podpory – finančnej, ale hlavne tej ľudskej. Každý rozhovor, každé ďakujem nás povzbudilo a posúvalo ďalej. Bol to deň plný pokory, ale aj radosti z toho, že môžeme byť nápomocní. Výnos zbierky nás veľmi milo prekvapil.

Vyzbieralo sa 1 292 eur. Zo srdca ďakujeme každému, kto do zbierky prispel, aby pomohol. A my sme hrdé na to, že sme priložili ruku k dielu. Aj keď nezmeníme svet za jeden deň, vieme, že každý takýto skutok robí náš svet o niečo lepší.

Dobrovoľníčky: Anička, Viktória, Eliška, Viktória z 9. A, Slávka, Klaudia, Nikola z 8. A a Táňa z 8. B

Výstava Titanik

Dňa 14. apríla sme sa triedy 7.B. a 6.C. vybrali na geograficko-dejepisnú exkurziu do Bratislavy. Navštívili sme reálne priestory legendárneho parníka, ktorý 15.4.1912 klesol na dno Atlantiku. Pri vstupe výstavy každý dostal palubnú vstupenku. Vďaka tejto vstupenke s konkrétnym menom reálneho človeka, ktorý bol na Titaniku v dobe jeho katastrofy, sme zistili, či prežil alebo neprežil. Videli sme stovky exponátov, ktoré boli vylovené zo dna oceánu (šperky, kabelky, parfémy, oblečenie). Prešli sme zrekonštruo-

Pokračovanie na str. 27

Dokončenie zo str. 26

vanými kajutami, jedálňami, strojovňou. Veľkým zážitkom bolo dotknúť sa ľadovca a zistiť, aká asi bola teplota vody počas katastrofy. Výstava nám priblížila migračnú vlnu, kedy ľudia utekali z Európy pred chudobou za vysnívaným bohatstvom do Ameriky.

Mgr. Dana Plevová

Víťazne na celoslovenskej súťaži Dúha

Dňa 2. mája sa v Starej Ľubovni uskutočnilo slávnostné vyhodnotenie celoslovenskej súťaže Dúha. Do jej literárnej časti s témou Môj svet, môj domov sa zapojili štvrtáčky Tatiana Trsťanová a Katarína Žuffová. Spomedzi účastníkov z celého Slovenska porotu najviac zaujala Katarína Žuffová so svojou prácou Ako sme našu obývačku premenili na telocvičňu.

Slávik Slovenska

Dňa 6. mája sa uskutočnilo školské kolo speváckej súťaže Slávik Slovenska. O spev ľudových piesní prejavilo záujem 16 súťažiacich. Výsledky: 1. kategória: 1. miesto Ján Svajčík z 2.A, 2. miesto Lívia Jánošíková z 3.B, 3. miesto Mária Pitáková z 2.A., 2. kategória: 1. miesto Natália Kubalová zo 6.A, 2. miesto Lukáš Veselý zo 6.A, 3. miesto Tiffany Nicol Vozárová zo 4.B a Alžbeta Mlynarčíková zo 4.B., 3. kategória: 1. miesto Klaudia Kičinová z 8.A.

Zážitková exkurzia v Banskej Štiavnici

Dňa 14. mája sa žiaci 5.A, 5.B triedy a 5 žiaci zo 6.A triedy vydali na poznávaciu exkurziu do Banskej Štiavnice, ktorá im priniesla množstvo nezabudnuteľných zážitkov a nových poznatkov. Prvou zastávkou bola ZŠ Maximiliána Hella v Štiavnických Baniach, ktorá je jediná na svete, kde sa sokoliarstvo vyučuje ako povinný predmet. Ďalšou zastávkou bolo Slovenské banské múzeum, konkrétne Banské múzeum v prírode, kde žiaci zažili fáranie do štôlne Bartolomej. Modernou súčasťou exkurzie bola aj návšteva edukačného centra, kde si žiaci vyskúšali virtuálnu realitu. Na záver exkurzie vystúpili žiaci na Kalváriu, významný barokový komplex na vrchu Scharffenberg, ktorý patrí medzi najkrajšie a najnavštevovanejšie pamiatky v regióne.

Keď sa vedomosti uplatňujú v praxi, vtedy sa rodí múdrosť

...hovorí sa v jednom citáte. Tak aj naši ôsmaci uplatnili svoje vedomosti na dejepisnej exkurzii. Dňa 16. mája sme sa vybrali po stopách Černovskej tragédie, ktorá sa odohrala 27.10.1907. Naše kroky viedli k miestu tragédie, kde bolo zastrelených 15 ľudí. Pokračovali sme do rodného domu Andreja Hlinku, kde nám bola táto významná osobnosť slovenských dejín bližšie predstavená. Privítala nás jeho podobizeň vo forme voskovej figuríny a videli sme veľa zaujímavých predmetov z jeho života. Pozreli sme si aj neogotický kostol, pre vysviacku ktorého sa domáci obyvatelia dostali do sporov s maďarskou vrchnosťou. Nakoniec sme sa vybrali k pamätníku obetiam Černovskej tragédie, kde sme symbolicky zapálili sviečky. Po návšteve takýchto miest vedia žiaci lepšie pochopiť časy národnostného útlaku, ale aj silu Slovákov bojovať proti nemu.

Mgr. Dana Plevová

Ako odpadová voda dostáva druhú šancu

Dňa 21. a 26. mája sa žiaci 7.A a 7.B triedy zúčastnili odbornej exkurzie do čističky odpadových vôd v Nižnej nad Oravou. Cieľom exkurzie bolo priblížiť žiakom význam a fungovanie moderného zariadenia na ochranu životného prostredia a ukázať im, ako sa teoretické poznatky z prírodovedných predmetov využívajú v praxi.

Po príchode do areálu čističky žiakov privítal pracovník prevádzky, ktorý im vysvetlil základné informácie o činnosti zariadenia. Čistička v Nižnej zabezpečuje čistenie odpadových vôd nielen z obce Nižná, Podbiel, ale aj z miest Trstená a Tvrdošín. Jej kapacita je 86 litrov za sekundu, čo umožňuje efektívne spracovanie veľkého množstva komunálnych odpadových vôd z regiónu.

Žiaci si mohli prezrieť technologické zariadenia, ako sú lapače piesku, usadzovacie nádrže, aktivačné nádrže s mikroorganizmami aj riadiace centrum čističky. Pracovníci prevádzky odpovedali na zvedavé otázky žiakov a vysvetlili im, prečo je dôležité, aby bola väčšina domácností a firiem pripojená na verejnú kanalizáciu a aby sa odpadové vody spracovávali ekologicky. Na vlastné oči videli, ako prebieha proces čistenia odpadových vôd a aký význam má táto činnosť pre ochranu životného prostredia a zdravia obyvateľov. Spoznali, že moderné technológie a zodpovedný prístup k odpadovým vodám sú nevyhnutné pre udržateľný rozvoj obce aj širšieho regiónu.

Žiaci si z exkurzie odniesli nielen nové vedomosti, ale aj praktickú skúsenosť, ktorá im pomôže lepšie pochopiť prepojenie medzi teóriou a reálnym životom. Exkurzia podporila aj ich environmentálne povedomie a zodpovednosť voči prírode.

Spojili sme prvákov s druhákmi

Po niekoľkých rokoch sme opäť raz vyskúšali rovesnícke učenie.

Na hodinách matematiky učili druháci prvákov, ako používať LOGICO tabuľky. Ako sa pri nich niečo naučiť a zároveň si overiť správnosť výsledkov. Odvtedy tieto tabuľky v 1.A používame ako matematické rozcvičky na hodinách. No a používanie autokorektívnych kariet už majú prváci tiež zvládnuté. Opäť vďaka druhákom. Takže, 2.B, ďakujeme.

Príbehy lesa naživo

Dňa 28. mája sa žiaci 5. ročníka zúčastnili podujatia s názvom Deň lesa, ktoré organizovali pracovníci Lesov SR. Podujatie sa konalo v príjemnom prostredí mestského parku v Tvrdošíne a bolo zamerané na spoznávanie lesa, jeho obyvateľov a významu pre človeka.

Počas dňa mali deti možnosť zapojiť sa do rôznych workshopov a hravých aktivít. Vyskúšali si napríklad pílenie dreva, kde si otestovali svoju zručnosť a silu. Veľký úspech mala aj tvorba sviečok z včelieho vosku, pri ktorej sa deti dozvedeli viac o včelách a ich význame pre prírodu. Zaujímavou aktivitou bola aj výroba drevených pasteliek a tvorba vlastných drevených medailí, ktoré si deti mohli odniesť domov ako pamiatku.

Okrem toho mohli žiaci pozorovať prácu včelárov, ktorí im ukázali včelie plásty a vysvetlili, ako sa vyrába med. Zaujímavá bola aj ukážka práce záchranárov a pilčíkov, ktorí predviedli svoju techniku a porozprávali o svojej náročnej práci v lese.

Podujatie bolo veľmi poučné a zábavné. Deti získali nové vedomosti o lese a jeho ochrane, vyskúšali si rôzne remeselné činnosti a strávili príjemný deň v prírode. Všetci účastníci odchádzali domov s úsmevom a množstvom zážitkov.

Energia a história ukrytá v múre

Dňa 12. júna sa žiaci 7. ročníka zúčastnili exkurzie na priehradnom múre Orav-

Pokračovanie na str. 28

Dokončenie zo str. 27

skej priehrady v rámci chemického krúžku. Hlavným cieľom exkurzie bolo oboznámiť sa s históriou výstavby priehrady a jej významom v oblasti energetiky.

Po príchode na priehradný múr sa žiaci dozvedeli množstvo zaujímavých informácií o samotnej výstavbe Oravskej priehrady, ktorá patrí medzi významné technické diela Slovenska. Sprievodca vysvetlil, aké technické a prírodné prekážky museli stavitelia prekonávať, aké materiály a technológie boli použité a aký mala priehrada vplyv na rozvoj regiónu.

Veľká pozornosť bola venovaná aj energetickému využitiu priehrady. Žiaci sa oboznámili s princípom výroby elektrickej energie v hydroelektrárni, ktorá je súčasťou priehrady. Dozvedeli sa, ako sa využíva potenciál vody na pohon turbín a aký význam má Oravská priehrada pre zásobovanie elektrickou energiou v regióne. Zaujímavosťou exkurzie bola informácia o minerálnej vode, ktorá vyviera priamo v múre priehrady. Žiaci mali možnosť túto minerálnu vodu vidieť aj ochutnať a dozvedeli sa, že ide o jedinečný prírodný úkaz, ktorý je pre Oravskú priehradu typický. Exkurzia bola pre žiakov veľmi prínosná, rozšírili si vedomosti o histórii, technike a energetike. Zároveň mali možnosť na vlastné oči vidieť unikátne miesto, kde sa stretáva ľudská práca s prírodou.

Hravá lesná pedagogika

O tom, že sa dá dozvedieť hodne informácií o lese a jeho obyvateľoch aj pomocou hier, sa presvedčili naši štvrtáci. Prišli medzi nich pracovníci Lesov SR s cieľom podnietiť záujem o lesné spoločenstvo, o poznanie jeho zákonitostí a potrebu jeho ochrany. Pri zvieracom domine deti objavili mnohé, pre nich doteraz neznáme, živočíšne druhy. Živo sa zaujímali o ich spôsob života, ktorý im lesníci ochotne priblížili. Pri skladaní tangramu s prírodnými motívmi si precvičili svoju priestorovú predstavivosť i logické myslenie. Páčilo sa im aj zvieracie sudoku, kde si ponamáhali svoju pamäť i odhad správneho umiestnenia obrázka. Zaujala ich vylepšená verzia hry Ubongo, v ktorej sa zdokonalili v umiestňovaní rôznych obrazcov zvierat do príslušných kariet.

Čas strávený hravými činnosťami bol nielen zábavný, ale i poučný. Poďakovanie patrí pracovníkom Lesov SR za ich ochotu a trpezlivosť pri tejto forme vzdelávania.

Mgr. Dana Plevová

Celoslovenská súťaž Dilongova Trstená

Štyria žiaci z našej školy sa 6. júna zúčastnili celoslovenskej recitačnej súťaže Dilongova Trstená, kde tri dievčatá uspeli. Betka Kachút si vyrecitovala vo svojej kategórii 2. miesto a Alžbetka Mlynarčíková s Táničkou Trsťanovou získali špeciálnu cenu poroty za svoj výkon. Dievčatám blahoželáme a prajeme ešte veľa recitačných úspechov.

Kolektív učiteľov ZŠ

Spojená škola

SPOJENÁ ŠKOLA
NIŽNÁ

Súťaž Enersol SK

Vynikajúci výsledok dosiahol náš študent Marek Šuriňák na celoslovenskom kole súťaže v Senici. V hlavnej kategórii skončil na výbornom 3. mieste a postupuje na medzinárodnú konferenciu do Otrokovíc (CZ). Okrem súťaže stihli aj exkurziu do firmy Vaillant v Senici – bol to pre nich skvelý zážitok a prínosná skúsenosť.

Význam dobrovoľníctva

26. marca nás navštívila Elizabete z OZ VIAC (Inštitút pre podporu a rozvoj mládeže) a priniesla oveľa viac než len prednášku – priniesla inšpiráciu, nádej a kus svojho príbehu. Rozprávala o dobrovoľníctve tak, ako ho nezažijeme z učebníc – úprimne, zo srdca a s vášňou. Ukázala nám, čo znamená vyjsť zo svojej komfortnej zóny, cestovať do neznáma a rozdávať dobro svetu. Dobrovoľníctvo nie je o obetovaní, ale o objavovaní – seba, hodnôt a zmyslu života. Poďakovanie patrí Elizabete za silné slová a inšpiráciu.

Mladý Elektronik 2025

Dňa 26. marca 2025 sa konal už 12. ročník súťaže pre prvákov SOŠ technickej. Žiaci si zmerali sily v teórii aj praxi – od testov z jednosmerného prúdu až po zapájanie obvodov s diódami.

Súťažili: I.A – Tibor Kojda, Juraj Prišč, I.B – Adam Dobias, Miroslav Dauda, I.CE – Michal Palko, Adam Vlžák, I.D – Šimon Kubala, Milan Vozár. Výsledky: 1. miesto – I. D (35 bodov), 2. miesto – I. B a I. CE (32 bodov), 3. miesto – I. A (28 bodov).

Hudba, obraz a história: Mediálny deň III. B a III. D

Prepojenie hudby a vizuálneho obsahu bolo náplňou prednášky filmového kritika Petra Konečného. Tento vzdelávací cyklus, zameraný na počiatky kinematografie a reklamy, ktoré bojujú proti násiliu, nás zaujal natoľko, že sme sa vybrali na prednášku Svet médií 2.

Tentokrát sme k prednáške pridali aj návštevu domu Thea Herkľa Florina – básnika, novinára a diplomata z Dolného Kubína. Tam sa konala výstava venovaná 80. výročiu ukončenia 2. svetovej vojny. Zlepšili sme si svoju mediálnu i spoločenskú gramotnosť, a zároveň zažili niečo nové a inšpiratívne.

Mladý Elektronik a Mladý Silnoprúdar – úspešná reprezentácia našej školy na medzinárodnej súťaži v Spišskej Novej Vsi

V dňoch 14. – 15. apríla sa na pôde Strednej odbornej školy techniky a služieb v Spišskej Novej Vsi konala významná odborná udalosť – I. ročník medzinárodnej

Pokračovanie na str. 29

Dokončenie zo str. 28

súťaže Mladý Elektronik a zároveň II. ročník medzinárodnej súťaže Mladý Silnoprúdar.

Podujatie bolo zamerané na podporu záujmu mládeže o technické odbory – slaboprúdovú a silnoprúdovú techniku. Hlavným cieľom súťaže bolo rozvíjať odborné vedomosti, praktické zručnosti a tvorivé myslenie žiakov, ako aj vytvoriť priestor pre vzájomnú konfrontáciu nadobudnutých vedomostí a skúseností. Nechýbal ani rozmer odbornej výmeny medzi pedagogickými zamestnancami, čo prispelo k posilneniu kvality odborného vzdelávania a prípravy mladých ľudí na trh práce.

Súťaž prebiehala v dvoch častiach – teoretickej a praktickej, pričom účastníci museli preukázať nielen vedomosti, ale aj schopnosť ich aplikácie v reálnych technických úlohách. Našu školu počas tohto dvojdňového podujatia vzorne reprezentovali dvaja talentovaní študenti – Matej Bobrovský II.D v kategórii slaboprúd (Mladý Elektronik) a Samuel Oršuliak III.J v kategórii silnoprúd (Mladý Silnoprúdar). Obaja preukázali vysokú mieru odbornosti, odhodlania a zanietenia pre svoj odbor. Ich účasť je dôkazom kvality prípravy, ktorej sa im v našej škole dostáva, a zároveň inšpiráciou pre ich spolužiakov. Ďakujeme aj majstrovi odbornej výchovy Bc. Blahovi za sprevádzanie študentov počas súťaže a všetkým pedagogickým zamestnancom za prípravu študentov pred súťažou.

Mladý autoelektronik

V apríli 2025 sa konala súťaž Mladý autoelektronik. Zúčastnili sa jej žiaci 3. ročníka odboru Autoelektronika – trieda 3.A. Súťaž pozostávala z teoretického testu doplneného obrázkami a schémami. Víťazi súťaže: 1. miesto: Matej Mascódi, 2. miesto: Miroslav Kováč, 3. miesto: Tobias Mišek.

Inovatívne streDnutia

Rozvojová agentúra Žilinského samosprávneho kraja zorganizovala inšpiratívne podujatie Inovatívne streDnutia, ktoré sa konalo v Spojenej škole v Nižnej. Stredoškoláci z celého Žilinského kraja tu prezentovali vlastné projekty a aktivity, na ktorých počas roka pracovali. Súčasťou programu boli aj ukážky činnosti školských parlamentov, školských mediátorov a ďalších iniciatív, ktoré podporujú aktívne občianstvo, tímovú prácu a rozvoj mäkkých zručností. Podujatie vytvorilo priestor na zdieľanie skúseností, nadviazanie spolupráce medzi školami a motivovalo žiakov aj pedagógov k ďalšiemu inovatívnemu mysleniu.

Gaudeamus
Strieborná paráda vo Zvolene

Tento rok sme ako hrdí redaktori školského časopisu Gaudeamus opäť 28. apríla vyrazili na súťaž Štúrovo pero – a vrátili sme sa domov nielen plní zážitkov, ale aj so striebrom od RTVS. Minuloročný bronz sme nechali v čestnej vitríne a povedali si: „Poďme vyššie!“ – a podarilo sa! Dva dni sme sa pohybovali medzi ľuďmi, ktorí vedia, že pero je mocnejšie než meč. Na stretnutiach so skutočnými novinármi sme načerpali tipy, triky aj trošku pokory, keď sme videli skvelé práce iných škôl. Nechýbala klasika: na internáte sme spali tak málo, že sme ráno vyzerali ako postavy z fantasy filmu, pred vyhlásením výsledkov sme nervózne klopkali nohami, no keď sme preberali cenu, cítili sme sa ako hrdinovia vlastného príbehu. Naša cesta v žurnalistike rozhodne nekončí – práve naopak, motory nápadov sme nakopli na plné obrátky.

English Speaking Countries

Anglická súťaž English Speaking Countries ukázala šikovnosť a jazykový talent našich žiakov. Niektorí z nich hovoria po anglicky tak prirodzene, že by ste si mohli myslieť, že je to ich druhý materinský jazyk. Výsledky: 1. miesto - Branislav Greštiak (1.B), 2. miesto - Patrik Chmeňa (1.D), 3. miesto - Liliana Makúchová (2.G).

Školský florbalový turnaj

Do turnaja sa prihlásilo 10 tried, ktoré odohrali svoje prvé zápasy v troch skupinách. Každý tím bojoval o čo najlepšiu pozíciu do štvrťfinále – a zápasy boli plné napätia. Z prvenstva sa nakoniec tešili študenti zo IV.B, ktorí vo finále porazili III.D tesne 2:1. Tretie miesto patrí triede II.A, ktorá zdolala IV.C výsledkom 5:2. Individuálne ocenenia: Najlepší strelec: Andrej Hlina (III.D) – nastrieľal úžasných 16 gólov. Najlepší hráč: Adam Brčák (IV.B) – výrazne pomohol tímu k titulu. Najlepší brankár: Alexander Piták (IV.B) – spoľahlivá opora víťazov.

Účelové cvičenie

Niekoľko fotiek z májového účelového cvičenia na trase: Nižná – Rúbanka – Za Lučivným – Červená skala – Podbiel – Nižná. Dĺžka: 12 km. Prevýšenie: 319 m. Účastníci: 100 študentov a 7 pedagógov. Niektoré kopce boli naozaj výzvou, ale stálo to za to. Unavení, spotení, ale šťastní. Ďakujeme všetkým za skvelý deň.

Nohejbal

V našej škole sa 29. mája uskutočnil druhý ročník školského medzitriedneho turnaja v nohejbale trojíc. Do turnaja sa prihlásilo 7 tried, ktoré boli rozdelené do dvoch skupín, kde postupovali dve najlepšie družstvá do semifinále. Zápasy v skupinách boli veľmi vyrovnané a o postupe rozhodovali maličkosti. Dramatické duely sa odohrali aj vo finálových zápasoch, kde oba zápasy musel rozhodnúť až posledný set. Víťazstvo si nakoniec odniesli študenti z II.J triedy, ktorí ako jediní neokúsili trpkosť prehry, keď vo finále porazili III.C. Duel o 3. miesto musel taktiež rozhodnúť až tretí set, v ktorom si nakoniec lepšie poradili študenti z III.B. Celkové poradie: 1. II.J, 2. III.C, 3. III.B, 4. I.B, 5. II.C, 6. III.B, 7. I.D.

Máme úspešnú žiačku

V 8. ročníku celoslovenskej súťaže Rodina a základné ľudské právo na život, ktorú vyhlasuje Asociácia za život a rodinu, získala 2. miesto naša talentovaná žiačka Liliana Makúchová z triedy 2.G. Svojím prekrásnym výtvarným dielom vyjadrila dôležitosť rodiny a ochrany života.

A opäť sme boli v teréne

Tentokrát sme navštívili Centrálny zdroj tepla v Nižnej, aby sme sa prakticky a na vlastné oči pozreli, ako fungujú moderné technológie v oblasti tepelnej energetiky. Videli sme kotly na biomasu, kogeneračné jednotky, skládku drevnej štiepky a dozvedeli sa viac o ekologických a ekonomických aspektoch výroby tepla. Nechýbala ani diskusia s odborníkmi. Veľmi si vážime, keď majú naši študenti možnosť zažiť naživo to, o čom sa učia v škole. Takéto zážitky sú nenahraditeľné a obohacujú výučbu o cenné poznatky z praxe. Ďakujeme Komterm-u Slovensko za túto príležitosť.

PaedDr. Martin Tomaga a kolektív

Vďaka, Pane, za dni darované...

Milá farská rodina, vážení čitatelia a priatelia!

Počas tohoročných veľkonočných sviatkov som uvažoval nad tým, koľkých kňazov som vo svojom živote stretol. V mojom živote to bolo takto: „Čo sviatosť - to iný kňaz. Samozrejme, pri sv. spovediach sa niektorí kňazi opakovali. Ale pri krste, pri 1. sv. prijímaní, pri birmovke, pri odporúčaní do seminára, pri kňazskej vysviacke... vždy bol v mojom živote prítomný iný kňaz. A dnes môžem povedať, že to boli kňazi, ktorí ma usmernili, poradili, povzbudili. Stále som vnímal (veril), že každý z nich je človekom, ktorého mi Boh poslal do života. Pamätajme na kňazov, ktorí v našej farnosti pôsobili, pôsobia, alebo raz budú pôsobiť. Aby to boli Boží ľudia. Ich túžbou je privádzať nás bližšie k Ježišovi - do Božieho kráľovstva.“ (Výber z príhovoru farského vikára počas Trojdnia 2025 v Nižnej)

Z rozhodnutia otca biskupa Františka prichádzajú do našej farnosti noví kňazi. Tešíme sa tomu a prajeme im, nech sú požehnaní a požehnaním pre vás. Nech im Boh dá potrebné milosti a od vás nech zažijú láskavé prijatie, o ktorom – ani nepochybujeme – že ich tu čaká. Noví kňazi neprichádzajú ako náhrada, ale ako nový dar, cez ktorý Boh bude konať.

Zmena vo farnosti je prirodzená súčasť kňazského poslania. My, ktorí odchádzame, neodchádzame bez prirodzených emócií – medzi ktorými je prítomná najmä vďačnosť. Ďakujeme Bohu za všetky dni, ktoré sme boli medzi vami a s vami – za spoločné liturgie, za Sviatosti, za slávnosti, za každé požehnanie, za každé stretnutie. Ďakujeme za dôveru, ktorú ste nám dávali – aj vtedy, keď ste videli, že nie sme dokonalí.

Ďakujeme za to, že ste nám dovolili byť vašimi kňazmi – duchovnými otcami. V mnohom ste boli pre nás inšpiráciou, povzbudením a oporou. Ak sme niekedy sklamali alebo zranili, prosíme vás o odpustenie. Prosíme: odpusťte.

Z celého srdca prajeme, aby farské spoločenstvo dynamicky rástlo vo viere, v láske a v jednote.

Nech Dobrotivý Boh žehná farnosť Nižná a filiálku Zemianska Dedina. Boli sme medzi vami radi. Boh vám žehnaj!

Krásne a požehnané leto všetkým!

Ján Garaj, farár
Tomáš Lieskovský, farský vikár

Zo života farnosti

Krížová cesta na Ostražicu

V čase pôstu – v piatok 4. 4. nám priaznivé počasie dovolilo pomodliť sa Krížovú cestu v prírode. Po večernej sv. omši sa takmer 60 birmovancov, mladých i dospelých rozhodlo spoločne stráviť čas v modlitbe. Bol to pekný, požehnaný čas.

Veľká noc 2025

Najväčšie kresťanské sviatky – veľkonočné - sme spoločne slávili v Nižnej aj v Zemianskej Dedine.

Rabkáči v Zemianskej Dedine

V Zemianskej Dedine sa aj tento rok chodilo „po rabkaní“ – pekný ľudový zvyk prechádzania Dedinou v čase Trojdnia - kedy nezvonia zvony. Udieraním drevenými klepáčmi deti pripomínali všetkým, že Pán Ježiš je práve v tomto čase súdený, berie kríž a zomiera - a každý, kto klepanie počuje, má si uvedomiť, že Ježiš sa obetuje

Pokračovanie na str. 31

Ostražica - krížová cesta

Veľká noc

Dokončenie zo str. 30

aj za neho. Veľká vďaka patrí deťom, ktoré sa dokonca samé dokázali zorganizovať a požehnaný (posvätný) čas Trojdnia pripomínali rabkaním po celej Dedine.

Prvé sv. prijímanie a putovanie do Jubilejného chrámu

Po krásnej slávnosti 1. sv. prijímania (18.5.), kedy 35 detí prijalo Pána Ježiša v Eucharistii, nasledoval takzvaný Biely týždeň. Ide o zvyk, kedy prvoprijímajúce deti prichádzajú na sv. omše v slávnostných bielych rúchach. Hneď v prvý deň sa prvoprijímajúce deti spolu s rodičmi zúčastnili sv. omše v Zemianskej Dedine. Následne v ďalšie dni prichádzali do Kostola v Nižnej. Po tomto týždni sa spoločnou púťou do Zákamenného išli poďakovať Pánu Bohu za prijaté dary a dobrodenia. Sv. omšu sme slávili v Jubilejnom chráme, ktorý je zasvätený Panne Márii Nanebovzatej.

Tomáš Lieskovský, farský vikár

Rabkáči

Božie Telo

Pri príležitosti sviatku Najsvätejšieho Kristovho Tela a Krvi prechádzala aj tento rok našimi ulicami slávnostná eucharistická procesia. Farský vikár Tomáš Lieskovský požehnal Eucharistiou našu obec na štyri svetové strany a v početnom sprievode za účasti detí, ktoré sypali kvety, a veriacich, bola slávnostne zakončená v kostole.

Mgr. Marek Reguly

Prvé sv. prijímanie

Božie Telo

Rozlúčka s kňazmi

„Rozlúčka býva ťažká, keď srdce ešte váha. Keď oči mlčia nahlas a slová nemá snaha. Rozlúčka nie je koniec, len bránka v plote dní. Za ňou je cesta ďalej, no nie sme tam už my. Kto miesto v srdci zanechá, ten nikdy celkom neodíde. Len ako kniha na poličke, v tichu nás znova nájde.“

Drahí duchovní otcovia, prišiel čas, keď slová pána Feldeka sa hlboko dotýkajú nás všetkých. Z rozhodnutia otca biskupa odchádzate z našej farnosti. Pán farár po šiestich rokoch, pán kaplán po troch rokoch. Je to málo? Je to veľa? V Božích hodinách však čas dozrel. Evanjeliový vinič, svojich veriacich, ste prevzali od predchádzajúcich hospodárov. Iný ste zaštepili pri krste. Svojimi kňazskými rukami ho strihali, sviatosťami a svojou láskou zalievali. Dnes zbierate plody svojej práce a vinohrad odovzdávate ďalej. Posúvate sa v tomto nekonečnom podobenstve do inej vinice.

Nám v tejto chvíli prináleží sa Vám obidvom zo srdca poďakovať.

Milý pán farár Ján,
ako otcovi tejto filiálky Vám zo srdca ďakujeme za jej láskavé vedenie a zveľaďovanie. Ďakujeme za starostlivú prípravu k sviatostiam a za toľké požehnania mamičiek pred pôrodom. Veľká vďaka Vám patrí za zavedenie pravidelného spovedania pred svätými omšami. Ďakujeme za všetkých chorých a slabých, ktorých ste pravidelne každý prvý piatok navštevovali a kedy spolu s Vami k nim prichádzal aj Kristus. Ďakujeme za rekonštrukciu mnohých nedostatkov v tomto chráme. Vďaka za starostlivosť o miništrantov, ich duchovné vedenie a zdokonaľovanie v liturgii. Zároveň k poďakovaniu pripájame aj prianie všetkého dobrého a hojnosť milostí k Vašim meninám.

Drahý pán kaplán Tomáš,
vo Vašom srdci našli svoj domov najmä deti a mládež. Za to Vám patrí poďakovanie najmä od ich rodičov, lebo cítili, že s Vami sú ich deti v bezpečí a krok za krokom sa blížia k Ježišovi. Svoju vďaku Vám určite už mnohými spôsobmi vyjadrili aj sami mladí. Ďakujeme za moderované adorácie. Za ich prípravu. Počas nich sme mohli hovoriť s Pánom a k Pánovi života. Vaše slová často hovorili aj za nás, vyprahnutých a neschopných hovoriť. Ste pre nás vzorom veľkosti a pokory. Veľký človek je pokorný a pokorný človek kľačí na kolenách. Váš nákazlivý úsmev tu ostáva ako príklad radostného života.

Milí duchovní otcovia, veľmi dlho by trvala táto chvíľa, ak by malo byť pomenované každé dobro jednotlivo. Vaším najväčším darom pre nás je Vaše áno Kristovi. Vďaka nemu sme sa stretli. Vďaka nemu slávite Eucharistiu. Oltár je srdcom každého mesta či dediny. A dnes sa práve pri tomto srdci lúčime. Ak sme Vám počas rokov služby v našej filiálke ublížili slovom, skutkom či zlým príkladom, prosíme, odpustite nám.

Do ďalších rokov Vám prajeme a v modlitbách vyprosujeme veľa zdravia a síl. Opášte si bedrá pravdou, oblečte si pancier spravodlivosti a na nohy si obujte horlivosť šíriť evanjelium pokoja. Taký výstroj bude pre Vás dosť silný do zápasu svätých, do boja modlitby. Lebo modlitba je boj. Pre nášho Pána Ježiša Krista a pre lásku Ducha sľubujeme, že budeme zápasiť spolu s Vami v modlitbách, ktoré budeme vysielať k Bohu za Vás.

„Odchádzajúcim Pane, daj šťastie návratov. Tým, čo ich majú radi, zľahči smútok a žiaľ. Tým, čo ostali sami, pomôž nezostať sám. A nad všetkým čo bolí, rozprestri svoj balzam. Nech si tí, čo odchádzajú, zachovajú nádej. A tí, čo zostávajú, nech ju majú tiež.“

PánBoh zaplať.

Týmito slovami sme sa v nedeľu 29. júna 2025 pri sv. omši rozlúčili s našimi duchovnými otcami v Zemianskej Dedine. Boli vyjadrením našej vďačnosti, lásky a úcty. Veríme, že aj na novom pastoračnom mieste, budú nápomocní svojim farníkom ako kňazi, otcovia, priatelia a kompasy na ceste za Ježišom.

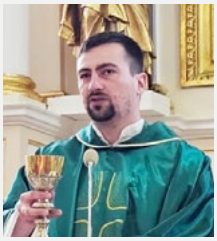
Za redakciu

Milí duchovní otcovia. V mene celej redakcie Vám úprimne ďakujeme za Vašu spoluprácu s nami. Pánovi kaplánovi ďakujeme za jeho pravidelné príspevky plné láskavosti, citu, inšpirácie, povzbudenia a lásky. V novom pôsobení Vám želáme duchovné naplnenie z každej služby, ktorú budete konať.

Srdečne vítame

Mgr. Dušan Galica PhD. (farár)

Mgr. Denis Čuchran (kaplán)

1. júla sme vo farnosti privítali dvoch nových kňazov.

Bližšie ich predstavíme v budúcom čísle, no už teraz im želáme, aby sa v našej obci cítili ako v rodine, v ktorej môžu s dôverou a pokojom vykonávať svoje poslanie.

(red)

Animácie z mobilu zažiarili na plátne

Vo februári sa žiakom Základnej školy s materskou školou v Nižnej predstavil Orfiklub – filmový klub, ktorý v nich prebudil záujem o filmovú tvorbu. Výsledkom bolo rozšírenie filmárskeho krúžku zameraného na animácie, ktorý pri Orfiklube pôsobí už tretí rok. Do krúžku sa s nadšením zapojilo 9 nových žiakov.

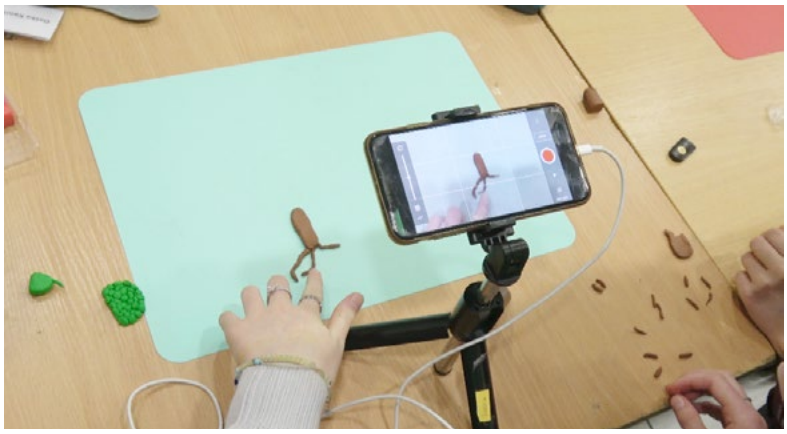
Na pravidelných týždenných stretnutiach sa deti pod vedením lektorov Mgr. art. Evky Jandurovej a Ing. Andreja Bödiho postupne oboznamovali so základmi filmovej tvorby – od vymýšľania námetu a písania scenára, cez prácu s kamerou (mobilom), animáciu, strih, až po finálnu úpravu zvuku a titulkov. Technicky pomohol aj Viktor Kubala. Pomocou aplikácie Stop Motion Studio si každý účastník, prípadne dvojica, vytvorila svoj vlastný krátky animovaný film. Vzniklo tak sedem originálnych diel, ktoré využívali rozličné techniky – kreslenú animáciu, lego figúrky alebo plastelínu.

Veľkým vyvrcholením tvorivého úsilia bola sobota 7. júna. V kine Ostražica v Nižnej sa uskutočnila slávnostná premiéra, na ktorej sa všetky filmy premietli na veľkom plátne. Nechýbali rodičia, starí rodičia a ďalší blízki, ktorí prišli podporiť mladých filmárov.

Ako poďakovanie za ich vytrvalosť, tvorivosť a zanietenie boli žiaci odmenení malým darčekom a diplomom. Celá aktivita potvrdila, že vďaka dostupným digitálnym nástrojom, ako je mobilný telefón a kreatívne aplikácie, sa deti môžu stať aktívnymi tvorcami a rozvíjať svoj talent už od útleho veku. Tvorivé úsilie detí malo silnú oporu aj zo strany obce Nižná, ktorá filmársky krúžok finančne podporila a poskytla priestory pre animačnú tvorbu a projekciu.

Na činnosť krúžku bude nadväzovať prázdninová tvorivá dielňa, ktorá sa bude konať ako denný stacionár od 4. do 8. augusta 2025. V prípade záujmu sa rodičia môžu informovať na čísle 0944 410 356 alebo emailom: orfiklub@gmail.com.

Kreativita na dosah ruky

Dňa 5. apríla sa v Hudobnom klube Tesla Orava v Nižnej konal 33. ročník regionálnej postupovej súťaže a prehliadky amatérskej filmovej tvorby Cineama 2025. Do súťaže bolo prihlásených rekordných 20 filmov. Zúčastnení tvorcovia predviedli svoju kreativitu a technické schopnosti. Zvlášť treba vyzdvihnúť účasť detských autorov, ktorí svojimi dielami prekvapili. Tieto mladé talenty dokázali, že mobilné telefóny môžu slúžiť nielen na surfovanie po internete, ale aj na tvorivú činnosť a že aj s minimálnymi prostriedkami možno vytvoriť zaujímavé a hodnotné diela.

Vo vekovej skupine do 16 rokov zaujal milý krátky hraný skeč Výhra od Lucky Kaniščákovej zo Zuberca, animovaný film Potrava, otrava od skupiny mladých tvorcov z Orfiklubu: Lucky a Dašky Kaniščákovej, Soničky a Táničky Krúpovej, Patrika a Maťka Bolibrucha a tiež aj 19 minútový film Školská mafia kolektívu študentov z Námestova. V tomto diele sa podarilo mladému nádejnému talentu - režisérovi filmu Adamovi Sestrenekovi zapojiť do jeho produkcie takmer celú základnú

Účastníci regionálnej Cineamy 2025

školu. Vo vekovej skupine od 16 do 21 rokov získal ocenenie Matúš Snovák z Hrušťína za film Pesnička pre Tomáša. Medzi dospelými boli ocenené formálne zdatné videoklipy od Petra Balušíka z Námestova Tibor Bushfield Band - Heavy Metal Life a videoklip Resetedh x Rainer - Nahoru Dolu ft. Cringe Prince od Adama Mogyorosiho z Martina. Ocenenie dostali aj dokumentárne portréty regionálnych umelcov a významných osobností, a to film Sklo

Pokračovanie na str. 34

Dokončenie zo str. 33

do železa o umeleckom kováčovi Vladimírovi Janigovi z Dolného Kubína, ktorý natočil Ján Greš z Nitry a dokument od autora Andreja Bödiho st. z Orfiklubu Čajka nad riekou o živote a tvorbe Prof. PhDr. Evy Kollárovej, PhD zarámovaný do vety: pedagogika - je talent a láska. Všetky spomínané ocenené filmy postúpili do krajského kola Cineamy.

Napriek obmedzeným možnostiam (finančným škrtom) sa organizátorom síce v skromnejších podmienkach, ale opäť podarilo zorganizovať akciu s už naozaj tradičnou príjemnou atmosférou. Za to patrí poďakovanie Oravskému kultúrnemu stredisku v Dolnom Kubíne, NOC, obci Nižná, Orfiklubu a ďalším podporovateľom.

Verím, že aj v budúcnosti budú amatérski filmári nachádzať inšpiráciu a odvahu tvoriť a prezentovať svoje diela na regionálnych súťažiach, ako je Cineama. A ktovie, možno práve tu, na Orave, vyrastie ďalší veľký filmový talent, ktorý raz dobyje svetové filmové plátna.

Andrej Bödi st., Orfiklub

Lucka Kaniščáková pri preberaní ceny

Akcia vtáky

13. pokračovanie

Zborník

Čas letí ako strela. Konečne nadišiel deň, keď sa celá ôsma trieda mala zmeniť na váženú porotu, posúdiť, a potom vybrať, najkrajšie, najlepšie a najpresvedčivejšie slohové práce. Tie sa mali publikovať v žiackom zborníku. „Kto ma prekvapí?“, opýtala sa slovenčinárka a hneď aj pokračovala: „Svojím veselým, alebo vážnym či smutným príbehom. Hlavne, aby to bol váš pohľad na svet. Nechcem počuť všeobecné frázy alebo televízne príbehy, známe rozprávky či nebodaj reklamné slogany.“ V triede nastalo hrobové ticho a hneď na to šum. „A je po nás!“ Povzdychli si mnohí. „To sme mali napísať už na dnes?“ Ozvali sa nespokojné hlasy, ba aj výhovorky. „Och...My sme si mysleli, že to nemusí písať každý.“ „Mne sa nič zaujímavé nestalo,“ povedal ktosi bez nálady. „Ani mne, ani mne, ani, ani, ani mne...“ Prekrikovali sa žiaci jeden cez druhého. „Veď to nebola domáca úloha, tak načo to písať. A nebude sa to ani známkovať.“ „Mýlite sa,“ vyhlásila učiteľka, „akúkoľvek aktivitu zohľadním pri klasifikácii. Ale pravdu povediac, mala som obavy, vlastne predpokladala som, že to takto dopadne, a preto som priniesla vaše literárne dielka, ktoré už boli ocenené v celoslovenských aj v medzinárodných súťažiach. Veľmi ste ma nimi potešili a myslím, že nielen mňa, ale aj svojich rodičov. Samozrejme, bol to predovšetkým váš úspech. Na začiatok by sme si ich mohli pripomenúť a niektoré príbehy vybrať do našej publikácie.“ „Môžu byť aj básne?“ Opýtala sa Saška a hneď zadeklarovala... „Nech náš svet hreje smiech a dobrá nálada. Kvety lásky nech kvitnú v srdciach detí... A potom neviem, ako to pokračuje, ale nakoniec bol verš... Ľudskosť nech chráni našu krásnu zem.“ „Pekná báseň. Výborne, že si nám ju pripomenula, ale...“ Učiteľka nedokončila vetu, keď sa ozvalo. „Priateľstvo to je liek, musíš si ho užiť hneď a budeš mať rád náš nádherný svet.“ Veľmi originálne Juraj. „A ja som napísal báseň. Zachráňme ľudí pred zločinmi vojny – zachráňme človeka. A všetko ostatné som zabudol,“ zasmial sa Michal. „Vytvorili ste veľa peknych veršov, čo ma teší. Páčia sa mi myšlienky, ktoré v nich vyjadrujete. No dnes by sme sa mali venovať predovšetkým próze. Zdá sa, že najradšej máte rozprávky, pretože vaše slohové práce sú vždy plné fantázie. Teraz sa na chvíľu zamyslite a povedzte mi, čo je to rozprávka?“ „Niečo vymyslené.“ „Dobro v nej vždy vyhráva...“ „Rozprávka je život boháčov, čo nič nerobili, len jedli, pili a leňošili!“ „ Sú tam čary, ježibaby...“ „Sú tam princezné a draci.“ „Zlo je v nej zlé a vždy prehráva...“ Zazneli odpovede – také aj onaké. „Dobre, dobre... Všetci máte pravdu. Ale upresnime si to,“ pousmiala sa učiteľka a hneď pokračovala. „Rozprávka je od slova rozprávať. Môže to byť aj rozprávanie všedného dňa, samozrejme s použitím fantázie. Čo by to malo znamenať pre nás?“ Vyzvedala ako vždy. „Že rozprávku môže napísať každý?“ „Že aj obyčajný život je rozprávka?“ „Aj ja mám rozprávku, aj vy pani učiteľka máte svoju rozprávku!“ Zaznievali odpovede a nebolo im konca-kraja. Ale myšlienka, že rozprávka môže byť aj súčasná, moderná s mágiou všedného dňa, bola jasná každému. „Je dôležité, aby ste neváhali, vzali do rúk pero a opísali všetko, čo vidíte a cítite. Ale pozor... To, čo napíšete, by malo byť pútavým rozprávaním. Ja mám všetky vaše práce odložené v kabinete. Niektoré som priniesla, a tak si teraz - na úvod - vypočujeme jeden z vašich rozprávkových príbehov, ktorý patrí... No jednoducho je najlepší!“ Slovenčinárka začala čítať. „Myslím, že mám neobyčajnú schopnosť. Rozumiem zvieratkám, kvetom, stromom, ba aj rieke. Každé ráno, keď idem do školy, počujem: „Fí-fijú!“ To sa mi prihovárajú konáre topoľov a gaštanov. „Dobré ráno!“ Odpovedám. A tu mi zrelé gaštany s krikom spadnú na hlavu a zo zeme volajú: „Zober si nás! Zodvihni nás! Urob si z nás kamaráta Gaštanka. Uvidíš, ako sa vieme hrať. Len čo si gaštany schovám do tašky, osloví ma Orava, ktorá žblnká neďaleko školy. Jej vlny sa chichocú: „Chyť nás. Chyť...“ Ako som sa rozbehla, v tráve som uvidela maličkého vrabčiaka. Sedel sám bez ocka a mamičky, triasol sa a plakal. Bol taký maličký, že som si ho mohla schovať do dlane. Chudáčik, ešte nemal ani krídelká. „Čo keď ho uchmatne nejaká mačka alebo školníkov pes Sally? Pomyslela som si. Do triedy som prišla s novým kamarátom. Vrabčiačik sa schovával v mojej dlani.“ „Fatimka, prečo nepíšeš?“ Spýtala sa ma pani učiteľka na hodine slovenčiny. Nevedela som, čo mám povedať, tak som jej ukázala vrabčeka. No pani učiteľka ma nepochválila. „Viete, deti, ak sa vám také niečo prihodí, nechajte vtáčika tam, kde ste ho objavili, aby ho našli jeho rodičia. Alebo ak by to bolo naozaj nebezpečné miesto, tak ho môžete preniesť trochu ďalej... Nájsť mu bezpečnejší priestor.“ Ako nám pani učiteľka poradila, tak sme urobili. Všetci spolu sme vyšli pred školu a malého vrabčeka sme položili na zázračné miesto neďaleko rieky. V triede som nemohla obsedieť. Nevedela som sa dočkať, kedy znova uvidím svojho malého kamaráta. Zo školy som bežala s vetrom opreteky. Ale vrabčeka som nevidela ani vtedy, ani na druhý, ani na ďalší deň. No moje zázračné miesto nezmizlo. Ďalej na ňom sedávam a počúvam nádherné zvuky prírody. Občas sa v korunách stromov ozve čvirik – čvirik a znie to celkom ako ďakujem... Ďakujem, ďakujem...“ „Super!“ „Fatimka, si naj...!“ Roztlieskala sa celá – celučičká trieda. „Vidím, že sa vám Fatimkin príbeh páčil. A ja musím dodať, že rovnako sa páčil aj celoslovenskej porote, lebo zaň získala prvé miesto v literárnej súťaži. Aj Danka nám prerozprávala zaujímavý príbeh, alebo skôr svoj hlboký citový zážitok. Je to krátky prozaicky text.“ Slovenčinárka sa vrátila k čítaniu. „Bol šestnásty máj. Bola to teplá slnečná nedeľa. Vlastne výnimočná nedeľa. Pozerám sa na fotografiu, na ktorej som ja a mojich tridsaťštyri spolužiakov. V rukách máme sviece. Dievčatá v bielych šatách vyzerajú

Pokračovanie na str. 35

Dokončenie zo str. 34

ako nevesty. V ten májový deň som dôverne spoznala Pána Ježiša, ktorého som prijala do svojho srdca. Hovorí sa, že čas sa nikdy nevráti. Ale ja si na svoje prvé sväté prijímanie pamätám, akoby to bolo včera. Pred svätou omšou nás v kostolnej záhrade čakali - pán farár, pán kaplán a pani katechétka. Všetci sa usmievali. Od pána farára sme dostali darček - ruženec s farebnými perličkami. Dodnes ho nosím vo svojej taške. V tú nedeľu sa Kostol Svätého Gála zmenil. Bol slávnostnejší ako inokedy - plný ľudí. Hlavný oltár a lavice boli vyzdobené žltými a bielymi kvetmi. My, prvoprijímajúce deti, sme sedeli celkom vpredu. Za nami boli naše mamy, otcovia, krstní rodičia a moja stará mama, ktorá plakala. Určite plakali aj iné staré mamy, ba aj ostatní príbuzní. Celkom iste od radosti. Pán farár nás všetkých privítal. Jeho slová boli také dojímavé, že sa znova v mnohých očiach objavili slzy. Hovoril o nás, aj o Pánu Ježišovi, ktorého prvý raz prijmeme v Eucharistii. Odvtedy moje priateľstvo s Pánom Ježišom trvá dodnes. Pán farár nám ešte pripomenul, aby sme nezabudli, že sme Božími deťmi. A tiež - akí máme byť, ako máme žiť, ako sa máme správať. Po svätej omši sme sa spolu rozprávali - boli sme šťastní. Všetko bolo super! Na pamiatku sme sa pri kríži, v tráve plnej púpav, ešte odfotili. Poobede sme sa znova zišli v kostole. A potom každý deň, celý týždeň... Spolu sme chodili na večerné sväté omše, oblečené v bielych šatách, s ružencom v dlani alebo aj na krku. A tiež so svojím verným priateľom v srdci a v duši.“ „Tak čo poviete? Je to pekná rozprávka?“ Prerušila ticho slovenčinárka. „Pani učiteľka, to nie je žiadna rozprávka. To sa stalo naozaj,“ zaprotestovala Danka. „Je to čisto-čistá pravda. Aj ja som tam bola a rovnako som všetko videla a zažila.“ Rozohnilo sa ktorési z dievčat. Pokrikovaním to potvrdili ďalšie a ďalšie hlasy... „Je to tak!“ „Presne !“ „Všetci sme to videli.“ „Aj zažili!“ „Tak teda... Koniec žartom,“ zasmiala sa slovenčinárka. „Som rada, že ste sa nenechali nachytať. Ako ste veľmi správne postrehli, je to reálny príbeh. Teda Dankinu prácu zaradíme medzi rozprávanie s opisom. Je to veľmi pútavé rozprávanie, ktoré nám priblížilo vďačnosť za dar svätého prijímania. Danka v ňom nehovorí len o sebe, ale aj o svojich blízkych, o spolužiakoch, o kňazovi...“

„Pani učiteľka, pamätáte sa na našu nehodu so zlatými rybičkami?“, opýtal sa Miloš, ktorý síce patril medzi najlepších žiakov v triede, mal aj slušné správanie, ale občas vedel vytočiť učiteľov aj on. *„Ja som to vtedy nechcel urobiť,“* ospravedlňoval sa - hádam už po desiaty raz. Učiteľka si v pamäti oživila príhodu, ktorá sa stala hneď po vianočných prázdninách. Každý rok si žiaci pred Vianocami vyzdobili svoju triedu. Jeden z kútov, obyčajne hneď vedľa tabule, sa roztrblietal farebnými guľami a svetielkami, ktoré žiarili na malej jedličke alebo smreku. Keď sa žiaci vrátili po sviatkoch do školských lavíc, vybaľovali si z tašiek svoje darčeky. Navzájom si ich ukazovali, smiali sa a s potešením vyberali tie najlepšie. Miloš si priniesol zlaté rybky v nepremokavom vrecku. V to ráno ich vybral z hranatého akvária, kde si nad piesočným dnom s rastlinkami veselo plávali. Chcel sa nimi pochváliť spolužiakom aj svojej učiteľke. A naozaj... Rybky zvíťazili medzi tohtoročnými darčekmi. Boli krásne. Zlaté, ba aj rôznofarebné. Všetci boli nadšení. Bola to zábava, ale tá netrvala dlho. Nik nevie kto a ako, ale ktosi v tej trme -vrme pri učiteľskom stole, vrecko s vodou prevrhol. *„Pozor!“*, zvolala slovenčinárka. No už bolo neskoro. Všetko bolo mokré. Zlaté rybky skončili v klasifikačnom zázname, na triednej knihe a na učiteľkinom stole. Žiaci sa začali obviňovať... *„Ty si na vine!“ „Krysa!“ „To nie ja! To on!“ „Bonzák!“ „Nie, nie, nie - to Miloš !“* Najprv sa učiteľka nezmohla ani len na slovíčko. Až neskôr zvolala: „Rýchle uterák! Pozbierajte rybky !“ Práve vtedy, keď sa zdalo, že to už horšie ani nemôže byť, ktosi hlúpo zažartoval: *„Dobrý nápad! Teraz zmiznú všetky poznámky...Ha -ha – ha...“* A ďalší dodal: *„Aj najhoršie známky!“* Učiteľka, ktorá na chvíľu onemela, sa už celkom spamätala. *„Takto to nepôjde. Pozrite, čo ste narobili. Mám chuť vás všetkých nechať až do večera po škole, aby ste si zopakovali školský poriadok.“* Nakoniec všetko dobre dopadlo. Poloprázdne akvárium, vlastne nepremokavé vrecko, žiaci naplnili vodou aj zachránenými zlatými rybičkami. A pretože slovenčinárka mala všetky známky, pochvaly aj poznámky okrem klasifikačného hárku zapísané aj v učiteľskom zápisníku, nič tragické sa nestalo. Ale trest ôsmakov neminul. Odvtedy mohli chodiť ku katedre – teda k učiteľskému stolu - len po jednom. *„Teraz ma pozorne počúvajte,“* začala po vyučovaní potichu až šeptom slovenčinárka, *„Všetci ste nešikovníci! Ste majstrami v...“*, chcela povedať nejaké slovo, ale radšej ho prehltla. *„To som ešte nezažila! Správate sa akooo...“* Znovu preglgla... a povzdychla si. *„No čo, stáva sa... Len aby ste ešte nič horšie do konca školského roka nevyparatili!“* Po škole museli ostať všetci – chlapci aj dievčatá. Ale nie nadlho. Najprv sa hádali, kto je na vine. Najviac kričali dievčatá. Obviňovali chlapcov zo všetkého, čo sa v triede stalo. Nadávali im do hlupákov, do bitkárov a tak ďalej, a tak podobne... Chlapci im to vrátili... Vraj žalobabám! A ešte im pripomenuli, že sú netýkavky a obyčajné klebetnice, a preto je spravodlivé, že musia byť po škole všetci. Nakoniec sa dohodli, že to bola nehoda. Jeden po druhom sa slovenčinárke ospravedlnili. Aj sebe navzájom... Hlavne za nadávky a škaredú škodoradosť. Tiež museli sľúbiť, že žiadne zvieratá už nebudú nosiť do triedy. Ale to už tak celkom nedodržali.

Mgr. Margita Kuchčáková

Ešte žijeme

V nedeľu popoludní,
hneď po vatikánskej púti,
svet
pozerá
do tmy.
Slová
vyzbrojené po zuby
skloňujú
vojnu
v každom páde.
Stopy sĺz
sú jednoducho
všade.
Posledná ruža,
od prírody kráľovná,
leží
v prachu zeme.
Ešte včera
rozdávala radosť
ľuďom naokolo.
Dnes
sa jej čas
minul.
„Otče náš,“
Ústa
viac nestihli povedať,
každodennú modlitbu
zaplavilo
smrteľné ticho
a strach.
Známe aj neznáme
tváre
vlastnou krvou
popísali
zem.
Svedomie
si utiera
ubolenú dušu.
Volanie o pomoc,
osudy
nešťastných ľudí,
chce zachrániť
súcit.
Desiatnik prosieb
prebudí
srdce človeka.
Pomocnú ruku
položí
na oltár.
Hľadá seba.
Hľadá brata.
Len aby budúcnosť
dostala
ľudskú tvár.

Margita Kuchčáková

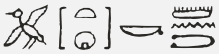
Facebook kedysi a dnes

Z latinského slova facio alebo z anglického slova face je tvár. Book je kniha.

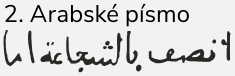
Dá sa to preložiť ako tvárou ku knihe alebo tvárou k písmu. Niekedy stačilo dobre spracované alebo orezané husie pero a atrament – myšlienky putovali na papier. Dnes, aby ste vykúzlili umelecké tvary písma, musíte mať na to vlohy a talent. Zo škôl vymizol krasopis a keď čítate písmo školákov, tak to musíte lúštiť a rozmýšľať, čo ten mladý a malý pisateľ chcel vyjadriť. Všetko zabezpečila doba elektronizácie a stačilo jej hádam jedno polstoročie. Naša korešpondencia sa dostala do mobilov a ich objem sa stále zmenšuje, ale ich obsah informácií neustále rastie. Vaše DATA sa dostávajú do mobilov. Je tu však jeden problém, stratíte mobil a ste bezmocný. Musíte niečo zaplatiť, alebo niečo napísať atď. Ešte je dobre, že to máte doma poistené nejakým dokladom. Zmenili sa mobily, ale druhy písma zostali. Zostali tak, ako sa písmo historicky vyvíjalo. Niektoré druhy písma však zanikli.

Druhy písma:

1. Staroveký Egypt (hierografy)

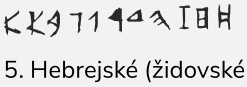
2. Arabské písmo

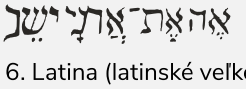
3. Klinové písmo

4. Felícia

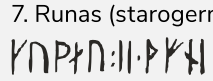
5. Hebrejské (židovské písmo)

6. Latina (latinské veľké písmo)

IMPCAE

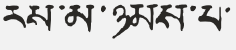
7. Runas (starogermánske písmo)

8. Ruské písmo (azbuka)

Кожух

9. Tibetské písmo

10. Uniciál
(jednoznačné počiatočné písmo)

MJNISUENJE

11. Čínske písmo

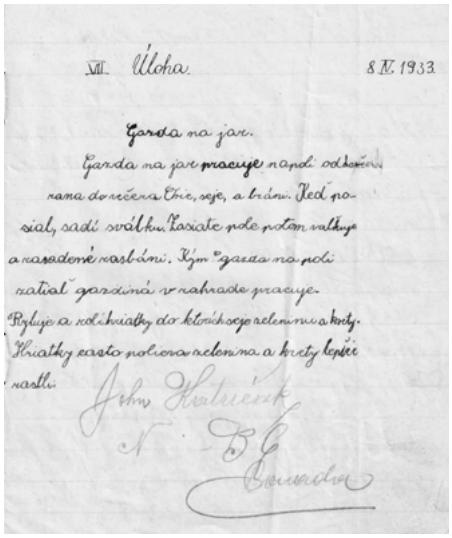
12. Japonské písmo

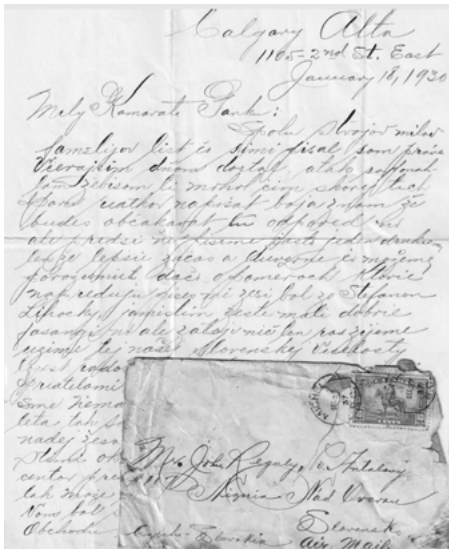

13. Štetec na niektoré druhy písma

14. Husacie pierko

Rukopis

Strojové písmo

Pravdivo písaná história prežije. Prežije, ak je písaná akýmkoľvek písmom. Je to vždy poklad národa. Dá sa čítať a hovorí o dobe, v ktorej žili naši rodičia a prarodičia. Na základe písma môžeme kvalifikovať dobu, v ktorej žili generácie pred nami. Dávame si otázku: Bola tá doba spravovaná dobre? To, čo bolo prežité a nedostalo sa na papier, rýchle zostalo zabudnuté. A ak na túto históriu nemáme pochopenie, tak ju musíme prežiť znova. Prv, keď neboli prostriedky na zachovanie informácií, ľudia sa pýtali starších žijúcich. Hovorilo sa: keď zomrel starý človek, ktorý toho veľa vedel, tak ako by vyhorela knižnica, alebo bol vyplavený a zničený archív. Človek odišiel a s ním odišli aj spomienky a historické fakty pre budúce generácie. Niektoré sa však mohli prekrútiť a vymyslieť ináč. Písanie informácií doniesla ľudská zvedavosť. Ľudia si dopisovali. Na list sme museli čakať niekedy aj mesiac. Dnes sa to dozviete takmer rýchlosťou svetla.

Chcem sa vrátiť do spomienok. Na mojom prastarom otcovi ma zaujalo to, že rád písal a ešte radšej čítal. Knihu, ktorú prečítal a páčil sa mu jej obsah, doslova obliekol do látky – najmä spevnil jej obal, natrel glejom a nalepil pevnou látkou. Takú úctu ku knihe a úctu k písmu som už viac nevidel. Niektoré knihy, ktoré mal, boli vydávané v Amerike pre Čechov a Slovákov a písané boli švabachom. Medzi knihami bola zbierka pútnikov Svätovojtešských od roku 1900. Popri týchto knihách si spomínam na Sibylu. V pamäti mi zostal jej predslov: „*Slyš Sibylino proroctví jaké ona řeči praví, předpovída o naší zemí to není klam pravda veř mi!*“ Keď navždy odišiel, dom ostal opustený.

Za socializmu sme nemohli mať bezdomovcov, do tohto domu dali bývať cudzieho človeka, ktorý už úctu ku knihe nemal. Keď mu bolo zima, tak zakúril a miesto dreva použil to, čo mal najbližšie – knihy.

Tak vyhoreli knihy, listy aj celá knižnica.

Mgr. Eduard Tomaga

História Divadielka poézie

Pokračovanie z č. 1/2025

Brieždenie

Výber z ruskej literatúry 60. - 80. rokov 20. storočia

K večeru súčasnej ruskej prózy Brieždenie sa viaže veľmi zaujímavá história.

Bolo pred zamatovou revolúciou, 80-te roky 20. storočia, keď z Ruska a ruskej kultúry prichádzalo gorbačovské kultúrne uvoľnenie SLOBODA SLOVA, a práve vtedy divadlo prinieslo výraznú scénickú výpravu v podobe religióznych diapozitívov z tvorby Glazunova. Jeho nádherné postavy Ježiša Krista na obrovskom plátne v kinosále v Nižnej nad Oravou. Pôsobilo to priam neskutočne.

Na predstavení sa zúčastnili aj ruskí diplomati a riaditeľka Pobočky Inštitútu A. S. Puškina v Moskve docentka Ľ. B. Trušinová, CsC. Recitovali sa verše Voznesenského z prvej rokovej opery JUNONA a AVOS. O storočí, vzájomnej láske. Nebola ešte žiadna náboženská sloboda, nebola Pražská jar, ale oravskí diváci toto predznamenanie už cítili v sebe a toto divadielko to celé len uvoľnilo. Ruskí diplomati tlieskali, sál vstal a tých pár nežičlivcov sedelo mlčky. Toto divadielko nieslo v sebe aj isté politické presvedčenie slobodu ducha, ktoré kultúrnou formou dávalo najavo i v čierno - bielych rokoch 68 aj počas svojej celej existencie. Každá dedina nemá toľké šťastie na osobnosti-slobodné duše.

Po Brieždení - Stretnutie

O novej premiére divadielka poézie hovorí riaditeľ ZK Ján Lacko s PhDr. Evou Kollárovou.

Ako sa má divadielko poézie rok po Brieždení?

Dobre. Žije. Opäť chceme osloviť svojho poslucháča literárnym večerom, ktorému sme dali názov Stretnutia. Členovia DP budú hovoriť o svojom autorovi, o knihe, ktorá stojí na ich svätej stoličke. Tento večer chce predstaviť recitátorov v intenciách myšlienky: „Povedz mi, čo čítaš, a ja ti poviem, kto si.“ Pozývame svoje verné publikum, ktoré nám tak žičilo pred rokom na Brieždení, aby 9. marca (1990) prišlo na stretnutie s nami do rotundy ZK ROH.

Vlani bolo medzi divákmi sto stredoškolských profesorov z celého Slovenska a teraz?

Teraz budú dve desiatky poslucháčov špecializačného štúdia estetickej výchovy, ktoré organizuje bratislavský Ústredný ústav pre ďalšie vzdelávanie učiteľov. V ňom ako zástupca riaditeľa v súčasnosti pôsobí bývalý oravský profesor Dr. Lapitka. Vlani naši hostia boli nadšení vysokou kultúrou nižianského publika, jeho záujmom o poéziu, kiežby aj teraz slovo naozaj oslovilo.

Pripravujete nejaké prekvapenie pre svojich stálych a verných poslucháčov?

Medzi členmi DP budú aj traja oravskí autori naživo – dramatik, básnik, pesničkár. Aj organizáciou večera by sme chceli diváka zaujať, byť čo najbližšie k nemu. Vlaňajším Brieždením sme iniciovali aktívne svedomie národa, dnes chceme vysloviť svoj pokus o prosbu k človeku. Veľmi čakáme svoje publikum, veríme, že nám Nižňanci zachovajú svoju priazeň.

Oravský Teslák, 1990, č. 9

Múdrosť ich budú hlásať národy

Večer venovaný príchodu solúnskych bratov Cyrila a Metoda na Veľkú Moravu sa konal netradične v letnom období - 5. júla 1991

Obsah programu bol viazaný k sviatku Cyrila a Metoda, predstavil ich ako nositeľov kultúry a vzdelania.

„Či boh neposiela dážď všetkým rovnako alebo či slnko tak isto nesvieti všetkým?

Či nedýchame na vzduchu všetci rovnako? A vy sa nehanbíte uznávajúc len tri jazyky, akoby všetky ostatné národy a plemená boli slepé a hluché?

Povedzte mi, Boha robíte bezmocným, že rovnaké práva nemôže dať všetkým národom, alebo závistlivým, že nechce? My však poznáme mnoho národov, ktoré majú svoje knihy a ktoré Bohu vzdávajú chválu svojim jazykom...“

Pocta dlžníkov

Pocta dlžníkov/Vianočné slovo o ženách pre ženy a mužov

Literárny večer spojený s besedou za prítomnosti slovenskej spisovateľky, esejistky, publicistky a filozofky Etely Farkašovej sa uskutočnil v decembri 1992.

Za svoju spisovateľskú tvorbu, rovnako ako aj za inú kultúrnu činnosť, získala viaceré ocenenia. Wikipédia uvádza 22 ocenení, z ktorých najvýznamnejšie je Krištáľové krídlo za rok 2018 v kategórii Publicistika a literatúra.

Autorka, scenáristka a režisérka literárneho večera Eva Kollárová obohatila stretnutie s umelkyňou tým, že zahrnula do programu aj informácie o významných ženách, pochádzajúcich z Oravy.

„Aj my Oravci, máme svoje podlžnosti. Ani nevieme, že žena z Oravy Pivková bola prvá predsednícka spolku Živena a do výboru zvolili Kubínčanku Annu Radlínskú...“

Mária Bátorová

V Dome kultúry v Nižnej malo nižnianske publikom možnosť sa 10. 4. 2001 stretnúť a diskutovať s prof. PhDr. Máriou Bátorovou, DrSc., slovenskou literárnou vedkyňou, germanistkou, slavistkou, spisovateľkou, prozaičkou, poétkou, esejistkou, publicistkou a vysokoškolou pedagogičkou, ktorá za vedecké a beletristické diela získala mnohé domáce aj zahraničné ocenenia. Členovia Divadielka poézie si pripravili ukážky z jej beletristických diel.

Večer venovaný Maríne Cvetajevovej

12. decembra 2003

Cvetajevovej poézia je v prvom rade výzvou pre svet. V básňach je jej láska vyjadrovaná akoby na prvý pohľad, len do prvého sklamania, povedala: „Začínam láskou a končím známosťou.“

Eva Kollárová: *„Ako som len mala rada tú neobyčajnú geniálnu talentovanú dvojicu - Boris Pasternak a Marina Cvetajevová. Chcela som o nich porozprávať v DP čo najzaujímavejšie, aby sa dotli srdc recitátorov i poslucháčov...*

Nie je to ľahké priezračné čítanie a všedné dni ho môžu pridusiť...

Ak som v Eni Jakubovičovej našla svoju Achmatovovú, s Marinou to bolo zložitejšie, no a Pasternak? Sama som sa často stratila v jeho hlbinách.

Naša adolescentná Olinka si našla takú tajomnú lesnú cestičku k romanci na text Mariny - Мне нравится, что Вы больны не Мною, мне нравится, что я болъна не ВАМИ... Aké mnohostrunné! Nebolo venované Pasternekovi, ale tak sme to prijali a tak sme si to uložili v čitateľskej pamäti, a tak to charakterizuje emocionálnu zložitosť tohto vzťahu.

Bol to náročný večer pre tých na javisku, ale aj lakmusový papier vnímania, lebo - zopakujme si: Aj vnímanie je tvorba.“ (Christian Morgenstern)

Pokračovanie v ďalšom čísle novín

100 rokov od výmaľby kostola v Nižnej

Tento rok si farnosť Nižná pripomenula 100 rokov od maľovania nástenných malieb farského kostola sv. Gála rožňavským maliarom Júliusom Adamom. Pri tejto príležitosti sa v nedeľu 8. júna 2025 o 15.00 hodine konalo v kostole duchovné pásmo pod názvom Prichádzame k Tebe Pane. Pásmo bolo založené na výskume miestneho historika Mgr. Mareka Regulyho, ktorý sa zameral hlavne na jednu stropnú maľbu znázorňujúcu miestnych farníkov, kľačiacich po stranách Božského Srdca Ježišovho. Počas niekoľkomesačného výskumu sa mu podarilo identifikovať všetkých ľudí, ktorí v roku 1925 robili v kostole maliarovi živé modely. Zozbieral nielen mená, ale aj fotografie a zaujímavé informácie z ich života. Celé pásmo sa nieslo v duchu histórie farnosti, popretkávané hrou na gitaru v podaní Mária Kubasa, básňami a sprievodným slovom Jany Černej, Heleny Jakubovičovej a prezentáciou fotografií miestneho organistu Jána Mišíka. Záverečné ďakovné slová patrili Marekovi Regulymu (autorovi podujatia) a farskému vikárovi Tomášovi Lieskovskému, bývalému kaplánovi. Podujatie bolo streamované na farskom Youtube kanáli a reportáž uverejnila v krátkych správach 11. júna aj TV Lux. Farníci si odniesli nové poznatky z histórie a hlavne silné duchovné zážitky.

(red)

Interiér kostola sv. Gála z prvej polovice 20. storočia

Július Adam

Narodil sa v meste Albrechtice v Moravskosliezskom kraji v roku 1862. Počas svojho dlhého a umelecky plodného života vyzdobil nástennými maľbami s biblickými motívmi okolo 300 kostolných interiérov na území Slovenska i Maďarska. Tu na Orave okrem nášho kostola vymaľoval aj kostoly v Tvrdošíne a v Krivej, kde sa pôvodná maľba v plnom rozsahu zachovala dodnes. Bol majstrom v komponovaní množstva postáv svätcov v dekoratívnych odevoch do jedného celku tak, aby pôsobili slávnostne a dôstojne v duchu biblických textov. V roku 1908 bol za svoje dielo ocenený medailou Pre Cirkev a Pápeža, ktorú mu udelil pápež Pius X. Toto ocenenie má aj na svojom autoportréte. Zomrel v roku 1942 vo veku 80 rokov a je pochovaný na cintoríne v Rožňave.

Maliar Július Adam mal tendenciu okrem svätcov na obrazoch zvečniť aj obyčajných ľudí. Na to však potreboval predlohu a niekoho, kto by mu robil živý model. Najskôr oslovil ľudí, ktorí v obci vykonávali dôležité funkcie, ako richtár, kostolník a vybral si aj z ľudí, ktorí ho prechádzajúc po dedine nejakým spôsobom zaujali. Ľudí vyzval, aby si doma obliekli sviatočné šaty, v ktorých chodili niekoľko dní do kostola a robili maliarovi živé modely. Maľovaniu sa prizerali aj iní, ktorí nosili maliarovi a učňovi stravu a vajcia, ktoré sa primiešavali do farieb. Július Adam si svoje modely rozmiestnil podľa potreby a započal svoje dielo.

1. Ignác Kubínec
(1903 - 1984)

2. Valentín Tomanóczy
(1859 - 1942)

3. Mária Žuffová r. Maškarová
(vnučka V. Tománoczyho, 1917 - 2000)

4. Anna Obrimčáková r.Žuffová
(1880 - 1925)

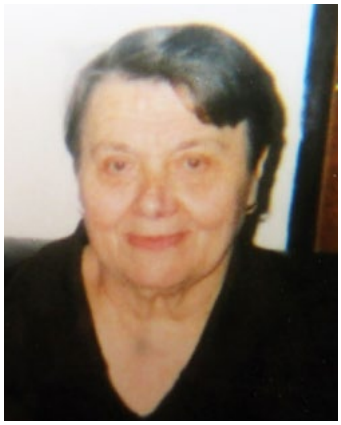
5. Jozef Obrimčák
(syn A. Obrimčákovej, 1907 - 1990)

6. Štefan Lukáčik
(kostolník, 1880 - 1949)

7. Anna Nákačková, r. Lukáčiková
(dcéra Š. Lukáčika, 1923 - 2013)

8. Anna Dedinská r.Kubincová
(dcéra C. Kubincovej, 1924 - 2009)

9. Cecília Kubincová r.Nákačková
(1905 - 1989)

10. Alexander Nákačka
(1911 - 1989)

11. Kristína Tomagová, r.Regulyová
(dcéra J. Regulyho, 1913 - 1994)

12. Ján Reguly
(richtár, 1881 - 1965)

13. Mária Paliderová r.Zemanová
(dcéra M. Zemanovej, 1919 - 2004)

14. Mária Zemanová r.Labdíková
(1893 - 1995)

Zľava: Ján Mišík, Helena Jakubovičová, Tomáš Lieskovský, Ján Garaj, Janka Černá, Mário Kubas a Marek Reguly

Stav Roháčov v 20. storočí a v súčasnosti

V tomto roku si Zemianska Dedina pripomenie 670. výročie prvej písomnej zmienky. Z monografie vydanej v roku 2005 vyberáme informácie o vzťahu obce k Roháčom.

Pokračovanie z čísla 1/2025

V roku 1941 zo spomínaného územia predala obec Zemianska Dedina Klubu slovenských turistov a lyžiarov – odbor v Dolnom Kubíne časť, ktorá činila 2 ha 1568 m2. Na tomto území boli objekty: stará chata pod Roháčom a dvor, hospodárske stavy a dvor, nová chata pod Roháčom, píla a pasienok okolo. Kúpna cena bola 3 250 Ks (korún slovenských).

Podľa zápisu v knihe vlastníctva toto územie bolo od 30. júla 1954 vlastníctvom Československého štátu – v správe národného podniku Turista Bratislava.

V oblasti Roháčov, patriacej k Zemianskej Dedine, pasenie dobytka a oviec pokračovalo aj cez II. svetovú vojnu i po nej.

V roku 1949 vznikol zákonom SNR č. 11/1949 Tatranský národný park (známy ako TANAP) a do jeho územia padla aj oblasť Roháčov. Správe TANAP-u nebolo po vôli, že v chránenom území sa pasie dobytok a ovce, preto začala túto možnosť obmedzovať. Ani najstarší žijúci obyvatelia sa nemôžu presne rozpamätať, kedy sa naposledy pásol dobytok v Roháčoch. Pokiaľ ide o ovce a salaš, obecná kronika uvádza, že v roku 1952 mala obec salaš v Roháčoch s počtom 240 oviec.

Neskôr sa salaš v kronike spomína až v roku 1959, v Juráňovej doline v Oraviciach. Bola to náhradná pastva od TANAP-u za Roháče. Podľa rozhodnutia ONV – lesného odboru v Trstenej zo dňa 27. 8. 1958 sa obhospodarovanie tohto územia zverilo Štátnym lesom Žilina – závod Habovka, neskôr Lesný závod Námestovo. Podľa tohto rozhodnutia nebolo už prakticky možné Roháče využívať na pasenie.

Salaš v Oraviciach sa v kronike ešte spomína v roku 1960, 1961 a 1962 na Čimhovskej holi. V jeseni spomínaného roka vyhlásil TANAP, že už nemôže poskytovať ani náhradnú pastvu, a preto správa JRD rozhodla, že od roku 1963 už chovať ovce nebude.

Na základe vládneho nariadenia – 12/1987 Zb. rozhodnutím ministra LVH SR č. 2509/120 – 90 zo dňa 29. 12. 1990 s účinnosťou od 1. 1. 1991 prešli lesné pozemky nachádzajúce sa na území TANAP-u a jeho ochranného pásma do obhospodarovania TANAP-u v Tatranskej Lomnici.

Do 31. 12. 1990 predmetné pozemky boli v obhospodarovaní Severoslovenských lesov, š.p. Žilina, Lesný závod Námestovo.

K ďalšej zmene došlo vo februári 1992, keď bola uzavretá dohoda medzi TANAP-om a Združením bývalých urbarialistov obce Zemianska Dedina o vydaní nehnuteľností v katastrálnom území Zuberec o výmere 309,74 ha pre Zemiansku Dedinu.

Podľa ZRPS (zjednodušeného registra pôvodného stavu) je výmera upresnená na 310,44 ha.

Združenie bývalých urbarialistov obce Zemianska Dedina v roku 2004 rozdelilo výmeru Roháčov podľa majetkových podielov pre vlastníkov.

V súčasnosti každý vlastník vie, aká výmera z Roháčov mu patrí a má ju zapísanú na patričnom úrade. Podľa najnovšieho spracovania je zemianska časť Roháčov rozdelená pre 88 vlastníkov a dňa 8. 12. 2004 boli všetci zapísaní do katastra v Tvrdošíne.

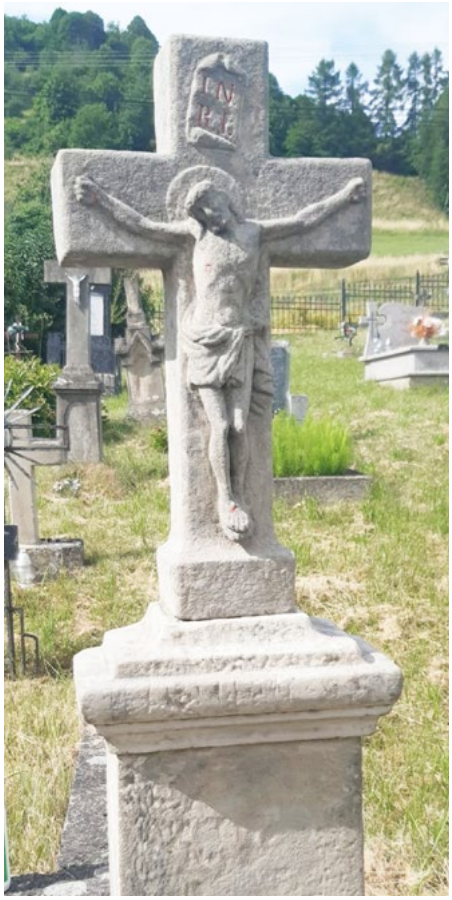
Zdroj: Zemianska Dedina, 650. výročie, 2005
(red)

Ďalší staronový skvost

V poslednom čísle Nižnianskych ozvien sme uverejnili článok o záchrane dominanty cintorína za kostolom. V ňom sa písalo o rekonštrukcii kamenného kríža z druhej polovice 19. storočia a o pláne zachrániť ďalšie kamenné skvosty z tohto obdobia, ktoré sú dielom našich predkov – kamenárov. Svoju novú tvár dostala cez ruky Mareka Regulyho ďalšia kamenná plastika. V tomto prípade sa nepodarilo zistiť žiadne informácie o osobe, ktorá na tomto mieste spočíva. Poveternostné podmienky značne poškodili práve túto časť kameňa, no to nebola prekážka k navráteniu jeho niekdajšej podoby. Vo svojom pláne k záchrane ďalších plastík chce Marek vo svojom voľnom čase postupne pokračovať. Ak by mal niekto ochotu a chuť pridať sa, bude vítaný. Ide predsa o odkaz našich predkov pre ďalšie generácie.

(red)

PROLETÁRI VŠETKÝCH KRAJÍN, SPOJTE SA!

Oravská TESLA

TÝŽDENNÍK CZV KSS A VEDENIA ŠTÁTNEHO PODNIKU TESLA ORAVA

Ročník 39 ● Číslo 28 V Nižnej 14. júla 1989 ● Cena 0.50 Kčs

Kvalita je nutnosť

Vo februári tohoto roka sa konal celopodnikový aktív kvality na ktorom sa zišli riaditelia závodov a vedúci jednotlivých prevádzok, aby sa venovali problémom kvality, pretože tá je bolavým miestom nielen v našom podniku. Spomenul to vo svojom príspevku aj vedúci prevádzky montáž **Štefan Švajner**, ktorý okrem iného povedal: **Plne platí, tiež zásada, že útvar zodpovedný za kvalitu ju môže a musí z hľadiska prioritného postavenia v podniku dokázať riadiť.**

Bez patričných zmien v kvalite sa nebudeme môcť presadiť na našom trhu a to nehovoriac už o exporte. Zákazník bude čoraz náročnejší. Osamostatnením podniku sme ešte nič nezískali. Potrebné je pracovať na všetkých úsekoch po novom, progresívnejšie. A kto nemá na to nech ide od toho.

Radšej menej a kvalitne, to povedal aj V. I. Lenin. Táto pravda má svoje opodstatnenie aj dnes. Čím skôr si to uvedomíme v prevádzkach, závodoch a celom podniku, tým sa vyhneme ďalším problémom. Bez novej techniky a technológie sa to však nebude dať a samozrejme budeme musieť zmeniť aj vzťah k práci a nebrať ju ako nutnosť.

O kvalite sme si pohovorili s vedúcim technickej kancelárie prevádzky montáž, **Miroslavom Terenom**, ktorý nám povedal:

— **Vypracoval sa príkaz podnikového riaditeľa 5/89, kde boli zahrnuté všetky hlavné problémy, ktoré je potrebné čo najskôr riešiť. Nie všetky úlohy majú termín realizácie rovnaký. Sú krátkodobé a dlhodobé. Časť niektorých sa v montáži už realizovala. Uskutočnili sa školenia, určili sa pracovníci montáže ktorí budú robiť kontrolu v závodoch a prevádzkach. Navštívili sme už Halič a Tomášovce. Montáž si ešte niektoré úlohy z príkazu podnikového riaditeľa rozpracovala na jednotlivé body. Taktiež sa modul P, ktorý je po zahorení a oprave dáva do prijímačov na superke, predtým tomu tak nebolo.**

Pri signálovej doske z Haliča prišlo k určitému zlepšeniu, nie však k takému, aké požadujeme. Na superke sa to výraznejšie neprejavilo. Rozkladová doska z Polhory je bezo zmien, na takej úrovni ako predtým. Doska napájača a digitálna jednotka, dosiahli nepatrné zlepšenie. Všetko čo sa zlepšilo v kvalite je ešte nedostatočné. Musí prísť k výraznému zlepšeniu vo všetkých prevádzkach a závodoch a toto platí v plnom rozsahu aj pre prevádzku montáž. Od 1. júla sa zabezpečuje štatistická prebierka v montáži a vo všetkých prevádzkach a závodoch. Malo by sa tiež uskutočniť zahorenie modulov. S realizáciou však budú nemalé starosti.

V týchto dňoch prebiehajú školenia v montáži pre pracovníkov z jednotlivých prevádzok a závodov, ktoré sú zamerané na tie závady, ktoré sa najviac vyskytujú na jednotlivých podzostavách a moduloch. Zatiaľ ich absolvovali pracovníci Trstenej, Oravskej Lesnej, Haliča a Tomášoviec, postupne prídu ostatní. Toto školenie sa robí v spolupráci montáže a OTK. Je to začiatok realizácie príkazu riaditeľa podniku 5/89. Všetci sa majú možnosť presvedčiť na našich pracoviskách, ako sa ich jednotlivé dielce a moduly prejavujú v praxi. Toto školenie už absolvovali aj pracovníci montáže z dielní č. 1, 2, 3.

V máji sa uskutočnili v prevádzke montáž skúšky dvoch nových zahorovacích režimov farebných televíznych prijímačov a to poľského a v zmysle normy N6P 2011. Účelom skúšok bolo porovnanie ich účinnosti so súčasne používaným zahorovacím režimom. Skúšky sa uskutočnili na vyše 800 kusoch FTVP Color 4416. Tieto prijímače boli zahorované s použitím technologických zadných stien bez vetracích otvorov po dobu 48 hodín so signálom SECAM — PAL pri napätí 230 voltov.

Podľa pôvodného režimu zahorovania bola vadnosť v zahorení 19,9 percenta, poľský systém 18,9 a N6P 2011 25,1 percenta. Z výsledkov vyplynulo, že najúčinnejší bol N6P 2011. Zvýšil sa počet takzvaných totálnych závad (nefunkčných televízorov) a ťažisko výpadu sa posunulo do prvých 15 hodín zahorenia. Taktiež celková vadnosť v priebehu výrobného cyklu zahorenia až po superkontrolu OTK bola vyššia a predstavovala 25,1 percenta. Skúšky však ukázali, že sa neprejavili niektoré závady pre ktoré je nutná dlhšia trvalá prevádzka ako 0,5 hod.

Konštrukčne sa tiež bude musieť poriešiť zapínanie televízorov z pohotovostného stavu do stavu zapnutia, takisto doriešiť spoľahlivosť časových spínačov, pretože počas skúšky došlo k zničeniu transformátora v rozvodovej skrini zahorovacieho regálu a k výmene 4 časových spínačov.

(Pokračovanie na 2. strane)

Čas realizácie úloh

Závery verejných previerok a ďalších akcií v mesiaci bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci boli spracované, schválené na vedení podniku a ZV ROH, teraz je čas ich realizácie.

I tohtoročné verejné previerky **splnili poslanie a požiadavky, ktoré sú pre ich organizačnú pripravenosť na ich realizáciu požadova-**

Z DENNÍKA OBP

né, a čo je dôležité, navrhnuté opatrenia sú odrazom stavu v OBP v jednotlivých závodoch, okrem závodu Halič. Práve v tomto závode sú v tejto oblasti najväčšie rezervy v porovnaní s inými.

V záverečnej správe za celý podnik bolo prijatých 30 úloh, ktoré možno rozdeliť na opatrenia technické, organizačné a výchovné. Podľa závodov je stav v počte prijatých úloh nasledovný: v Nižnej 10, závode Trstená 7, závode Oravská Lesná 3, závode bytovo-rekreačných zariadení 6 a závode Halič 4 úlohy.

Z celkového počtu úloh na tento rok je 27 terminovaných a len 3 by mali byť realizované v roku 1990.

Všetky úlohy smerujú k ďalšiemu zlepšovaniu pracovného prostredia, znižovaniu rizikovosti pri pracovnom výkone ako aj hygiene práce.

Jozef Mikulášek
vedúci ORBP

Práca pri hromadnom spájkovaní na zariadení Hollis vyžaduje od pracovníčiek Márie Harmatovej a Apolónie Huckovej nielen zručnosť, ale i zvýšenú opatrnosť. Foto: (an)

Podľa plánu odboru turistiky je na dni 21. — 30. júla 1989 pripravená zápočtová cesta do rumunského pohoria Apuseni. Jedná sa o krasové územie s množstvom jaskýň a ďalších fenoménov, ktoré patria medzi najpozoruhodnejšie v Európe. Prihlásiť sa môžete do 12. júla 1989 na čísle tel. 2145 u J. Fukasa, kde dostanete aj podrobnejšie informácie.

Výbor OT

Do Terchovej a Vrátnej

Túrou z Nižnej do Terchovej a Vrátnej doliny, ktorá sa uskutoční v nedeľu 25. júna 1989 ukončia cykloturisti TJ Tesla prvú časť tohtoročných cykloturistických podujatí.

Stotridsať kilometrová trasa začína z parkoviska ČSAD v Nižnej o 9. hodine a cez Oravský Podzámok, Dolný Kubín a Párnicu zavedie cykloturistov do najväčšej oravskej obce — Zázrivej. Odtiaľ s prekonaním horského sedla Rovná hora je už iba na „skok" do polovičného cieľa trasy — jánošíkovej Terchovej, či do Vrátnej doliny. Centrum najmladšieho národného parku Malá Fatra ich privíta skalnými Tiesňavami, s nedávno umiestnenou sochou Juraja Jánošíka i široká kotlina s rekreačnými zariadeniami cestovného ruchu. Už výstup cykloturistov do Vrátnej doliny bude pre mnohých z nich dôvodom opäť sa tu vrátiť s vibramkami na nohách a pokochať sa pohľadmi na malofatranské skalné či hôľne vrcholy, alebo prejsť úzkymi roklinami Dolných, Horných, či Jánošíkových Dier.

Bližšie informácie o podujatí poskytne vedúci túry **Vendelín Vasek**, SOUE, č. tel. 2698.

(eh)

Splav Oravy

Odbor turistiky TJ Tesla Orava pripravuje na sobotu 15. júla 1989 III. ročník splavu Oravy. Výbor odboru turistiky naň pozýva všetkých organizovaných, neorganizovaných priaznivcov vodnej turistiky. Bližšie informácie o podujatí poskytujú: **Ján Gonda** č. t. 2417 alebo **Miroslav Jakubek** č. t. 2323 (št. linka).

57. ročník Okolo Tatier

Tradícia, ktorá spája ľudí, kraje aj generácie

Najstarší cyklistický okruh svojho druhu na Slovensku, ktorý usporadúva Cykloklub Nižná v spolupráci s obcou Nižná a Žilinským samosprávnym krajom, legendárne „Okolo Tatier“, má za sebou svoj 57. ročník. Opäť ukázal, že bicyklovanie je viac než len šport – je to spôsob, ako spoznávať krajinu, budovať priateľstvá a užívať si spoločné chvíle v jedinečnej atmosfére. Tento rok sa na trase zišlo 727 registrovaných účastníkov, z nich takmer 150 prvojazdcov, čo svedčí o tom, že chuť po spoločnom zážitku pod Tatrami je stále silná.

Štvrtková registrácia a kultúrny večer

Podujatie sa začalo štvrtkovou registráciou v priestoroch Obecného úradu v Nižnej, ktorá bola sprevádzaná pestrým kultúrnym programom. Na pódiu sa predstavili žiaci ZUŠ Martina Rosinu, ktorí otvorili večer príjemnými hudobnými vystúpeniami. Potom nasledovali skupiny Delirium a Stolen Money, ktoré rozozvučali pódium a postarali sa o skvelú náladu pred štartom hlavnej časti podujatia.

Piatkový štart a jazda naprieč hranicami

V piatok o 8:00 hod vyštartoval pelotón ulicami Nižnej a prešiel cez okolité dediny smerom na hraničný priechod Suchá Hora. Prvým osviežením na trase bol bohatý bufet pripravený pre všetkých účastníkov – ideálny spôsob, ako načerpať energiu pred ďalším úsekom.

Z hranice už každý pokračoval individuálne po poľských cestách smerom na Zakopané a ďalej až k hraničnému priechodu Lysá Poľana. Po príchode do cieľa v Tatranských Matliaroch čakala cyklistov zaslúžená odmena v podobe večernej zábavy – piatkový večer patril hudbe a tancu so skupinou Golf, ktorá rozprúdila pravú letnú atmosféru.

Sobotný oddych, aktivity a veľká tombola

Sobota bola voľnejším dňom, počas ktorého si mohli účastníci vybrať z viacerých voľnočasových aktivít. Niektorí sa vybrali na turistiku do hôr, iní sadli opäť na bicykel, ďalší si dopriali prechádzky po okolí. Pre najunavenejších bolo ideálnou voľbou „sladké ničnerobenie“ (aj to treba vedieť).

Od 16:00 hod sa začalo pripravovať súťažno-zábavné popoludnie, ktoré začalo tradičnými súťažami, ako napr. držanie dvoch „krígľov“ vody v predpažení, chôdza na „chodúľoch“ na čas, lyžovanie po tráve a iné. Záver tohto popoludnia vyvrcholil obľúbenou tombolou, ktorej súčasťou bolo aj ocenenie bývalého člena Výboru Cykloklubu Nižná – Eda Medveckého. V jeho 83 rokoch zdolal túto trasu opäť „po svojich“ galuskách.

Tento rok v tombole kraľovali hlavné ceny – karbónový bicykel, prívesný vozík za auto, horský bicykel, televízor a mnoho ďalších hodnotných výhier. Výťažok z tomboly poputuje na zveľaďovanie cyklistických chodníkov v okolí Nižnej – krásne gesto, ktoré spája radosť z výhry s podporou miestnej komunity.

Nedeľný slnečný štart, daždivý koniec – ale úsmev zostal

Nočná búrka zo soboty na nedeľu pripravila podmienky pre slnečné nedeľné ráno, a tak mnohí cyklisti vyrazili skôr, aby sa vyhli hláseným poobedňajším zrážkam. Bohužiaľ, okolo 13:00 hod pod Hutami prišli silné dažde, ktoré si vynútili zrušenie plánovanej súťaže v meranej jazde do vrchu „Huťanský vrchár“ (či ako už druhý rok vravíme – „sprchár“).

Napriek tomu, že do cieľa v Nižnej neprišiel zrejme nikto suchý, na tvárach všetkých sa zrkadlil spokojný úsmev a úľava – podujatie sa opäť vydarilo. Výdych šťastia, objatia, podanie si rúk, fotky a spoločné spomienky zavŕšili štyri dni cyklistického dobrodružstva, na ktoré budú účastníci ešte dlho spomínať.

Tradícia, ktorá pokračuje

57. ročník Okolo Tatier potvrdil, že nejde len o športové výkony, ale aj o spoločné zážitky, radosť z pohybu a zdieľanie hodnôt, ktoré pretrvávajú generáciami. Ďakujeme všetkým účastníkom, organizátorom, dobrovoľníkom a partnerom za nezabudnuteľný ročník.

Tešíme sa na 58. ročník, pretože Okolo Tatier nie je len jazda. Je to srdcovka!

S cykloklubom cez pol Slovenska

Ako z nápadu pri grogu vznikla cyklistická výprava naprieč krajinou

Myšlienka na veľké letné cyklo dobrodružstvo vznikala pozvoľna. Dlhé zimné večery, vôňa technického maziva a hrejivý grog v rukách vytvárali to správne prostredie na sny o teple, slnku a kilometroch v nohách. Oravu sme už prešli snáď všetkými smermi, krížom-krážom, a preto sme začali uvažovať – kam ďalej? Kde by sa ešte dalo pojazdiť, objaviť nové trasy a zažiť niečo iné?

Prvotný plán bol jednoduchý: zbaliť si brašne, nasadnúť na bicykel a vyraziť smer východ. Prespať niekde pod „širákom“, občas na ubytovni, jednoducho slobodne a naľahko. No ako to už býva, s rastúcim počtom zapojených kamarátov rástli aj ambície. Pridali sa ďalší členovia nášho cykloklubu a napokon padlo rozhodnutie – sprievodné auto. To by prevážalo batožinu medzi ubytovaniami, aby sme si trasu naozaj užili, bez ťažkých nosičov a zbytočného stresu.

Inšpiráciou nám bola aj akcia Okolo Tatier, ktorá každoročne láka cyklistov z celého Slovenska. Myšlienka bola jednoduchá: keď už k nám ľudia prichádzajú, poďme teraz my za nimi. Poďakujme im symbolicky tým, že navštívime ich regióny – v sedle bicykla, s rešpektom k ceste a radostným očakávaním nového.

A tak sa zrodil plán:

7 cyklistov, 8 dní, 8 etáp, 7 nocí, 790 kilometrov. Po cestách všetkých tried, cez mestá, dediny, kopce i doliny.

Etapa 1 – Z Oravy k poľskému jazeru a na Zamagurie

Trasa: Tvrdošín – Nowy Targ – Czorsztyńské jazero – Veľký Lipník (110 km)

V sobotu štartujeme z Tvrdošína, kde u Ivana v jeho práci si dávame štartovaciu kávičku a odovzdáme mu auto, ako prvému šoférovi nášho doprovodného vozidla. Trasa nás viedla nám známou cyklotrasou z Trstenej do Nového Targu. Po celý čas máme po pravej ruke panorámu Tatier, ktorú sme pred týždňom obdivovali už 57 krát v rámci akcie Okolo Tatier. Priamo v Novom Targu sa napájame na ďalšiu krásnu cyklotrasu, ktorá vedie okolo Czorsztyńskeho jazera – pokojné vody, výhľady na hory, stánky s občerstvením a oddychové miesta na každom kilometri (aj takto by sme si to vedeli predstaviť okolo tej našej priehrady). Bolo to presne to, čo sme si predstavovali. Už od začiatku sa ukazovalo, že tento výlet nebude len o šliapaní do pedálov, ale aj o zážitkoch, ktoré sa budú dať vrátiť späť v spomienkach.

Tesne pod hrádzou jazera odbáčame na poľské Sromowce Wyżne i Nižne a popri Dunajci po cyklotrase prichádzame

cez známy most do Červeného Kláštora. Po obednej prestávke s exkluzívnym výhľadom na Tri koruny sme sa napojili na menej kvalitný štrkový cyklochodník vedúci popri Dunajci až do slovenskej Lesnice. Odtiaľ nás čakal výšľap do Lesníckeho sedla a potom zjazd do Veľkého Lipníka, kde sme ukončili prvú etapu s poriadnym apetítom na večeru a ešte väčšou chuťou do ďalších dní.

Etapa 2 – Zo Zamaguria do srdca Šariša

Trasa: Veľký Lipník – Svidník (117 km)

Druhý deň nás čakala náročnejšia, ale o to krajšia etapa. Opúšťame Zamagurie a smerujeme do regiónu Šariš – konkrétne do mesta Svidník.

Po kvalitnej ceste prechádzame cez Hniezdne – malé mestečko známe svojou liehovarníckou tradíciou. Známa Nestville Distillery, kde sa vyrába kvalitná slovenská whisky, nás síce pokúšala zastaviť sa na degustáciu, ale bicykle nás hnali ďalej.

Napojili sme sa na cyklotrasu vedúcu do Starej Ľubovne. Odtiaľ sa nám naskytol krásny pohľad na Ľubovniansky hrad, ktorý sa týči nad riekou Poprad. Obdivujeme ho z diaľky, no máme pred sebou ešte dlhú cestu, tak sa príliš nezdržiavame.

Ďalším významným bodom našej trasy je historický Bardejov – mesto zapísané na zozname UNESCO. Prichádzame priamo do jeho krásneho centra, kde nás víta Radničné námestie s bazilikou sv. Egídia, pôvodnou gotickou radnicou a domami s historickými fasádami. Krátka zastávka v parku Johna Lennona a pri spievajúcej fontáne poskytuje príjemné ochladenie. Na terase jednej z kaviarní si dávame ľahký obed, dolievame energiu, a keď už sme tu, nevynecháme ani Bardejovské kúpele.

Zmrzlina do ruky, liečivá minerálka z prameňa do fľaše – kombinácia, ktorá nás príjemne osviežila pred poslednou časťou etapy. Od tejto chvíle už máme pred očami jasný cieľ – hotel Rubín vo Svidníku. Tieň jeho stien nás láka čoraz viac, a tak šliapeme svižnejšie. Po celodennom výlete prichádzame k dverám hotela, kde s uspokojením vypíname cyklopočítače: 117 kilometrov – a o jeden nádherný deň bohatší.

Etapa 3 – Cez vojnovú históriu a domovinu Warhola

Trasa: Svidník – Dukla – Medzilaborce – Belá nad Cirochou (110 km)

Tretí deň začíname s miernou zmenou plánu. Pôvodne sme mali namierené inam, no napokon nás zvedavosť a úcta k histórii vedú k pamätníku padlých na Dukle. Trochu unáhlené rozhodnutie, ako sa ukázalo – kamiónová doprava na hlavnom ťahu smerom na Vyšný Komárnik nám pripravila menej príjemné momenty v sedle.

Na Dukle sa zdržíme krátko, no je to silný moment. Ticho medzi pamätníkmi, výhľady do krajiny s pohnutou minulosťou – človek si uvedomí, že cesta, ktorou dnes ideme my, bola kedysi dejiskom bojov. Odtiaľ sa však čoskoro odpájame z hlavnej cesty a smerujeme k dnešnému hlavnému cieľu – Belá nad Cirochou.

Zo Šariša sa prehupneme cez kopčeky na Horný Zemplín a cesta nás vedie cez Mikovú, malú obec so zaujímavou kultúrnou stopou – je totiž rodiskom rodičov Andyho Warhola. Zastavujeme na chvíľu, nasávame atmosféru zabudnutej dedinky s tichým dedičstvom svetovej pop-art ikony.

Pokračovanie na str. 44

Dokončenie zo str. 43

Ďalej sa už vezieme po treťotriednych cestách, ktoré nás príjemne prekvapia – nie len asfaltom, ale aj scenériou. Stúpania sú zvládnuteľné, áut je minimum, okolo lesy, lúky a ospalé dedinky.

Medzilaborce nás vítajú ako vhodné miesto na obed – trochu oddychu v tieni, niečo pod zub a studené pitie. Teplota sa totiž šplhá poriadne vysoko. A práve v tomto teple nás čaká výšľap po ceste 567 – mierne kopce, no našťastie v objatí stromov. To platí len po vrchol. Potom už len pekelné slnko a dlhý zjazd do Sniny, ktorý však pôsobí ako pobyt v horúcej rúre.

S nádejou v očiach sa blížime k nášmu ubytovaniu v Belej nad Cirochou – predstava chladného bazéna nás drží pri živote. No prichádza studená sprcha – paradoxne nie doslova. Bazén je zatvorený, otvárať ho budú až o pár dní kvôli kontrole z hygieny.

Skleslí, spotení, no hrdí si sadáme na terasu a splachujeme sklamanie párom „Šarišov“. Poháriky cinkajú za výkon: 110 km v nohách, spálené ramená, horúce hlavy, no úsmevy na tvári. Taký je život cyklistu. Nie vždy dostaneš bazén, ale vždy si odnesieš zážitok.

Etapa 4 – Vietor v chrbte (alebo skôr do tváre)

Trasa: Belá nad Cirochou – Viničky (110 km)

Štvrtý deň sa začal inak. Nie horšie, len pomalšie. Nohy ťažké, zadok ešte ťažší a telo aj hlava chvíľu odmietali spolupracovať. Možno aj preto, že niekde hlboko v duši sa stále nádejali, že by sa predsa len našlo miesto v sprievodnom aute – ale nie, tam patrí len šofér. A tak znova rutina: výdatné raňajky, ľahký strečing, krém na telo aj reťaz, výdych, nádych a späť do sedla.

Dnešná etapa mala byť podľa plánov „najľahšia“. Vzdialenosť rovnaká ako deň predtým – 110 km, no prevýšenie len 175 metrov. Teda prakticky rovina. Znie to ako dovolenka. Ale ako to už býva, rovina má svoj vlastný typ krutosti – najmä ak sa k nej pridá nekonečný protivietor, ktorý fúka nie do chrbta, ale priamo do tváre.

Opúšťame Horný Zemplín a smerujeme na Dolný – rovinatý, otvorený, ešte teplejší. Slnečné lúče sa opierajú o asfalt a z neba nás opeká bez milosti. Vietor sa mení na neviditeľného súpera, s ktorým nebojujeme nohami, ale vôľou.

Našťastie, v takýchto chvíľach má cyklistika svoj liek: vláčik. Zaradili sme sa za seba a ako správny tím sme točili – jeden ťahá, ostatní sa schovávajú v závese, a po chvíli sa striedame. Pomaly, ale isto sa blížime k cieľu, pričom aj v monotónnej rovine si nachádzame radosť – z rytmu, z ticha, z kolektívnej práce.

Na konci dňa nás čakala odmena – slovenský Tokaj. Krátka odbočka do Klinu nad Bodrogom, najnižšie položeného bodu na Slovensku (94,3 m n. m.), symbolicky pripomenula, že sme sa naozaj dostali z hôr až sem – na rovinu k rieke. A potom už len pár kilometrov do dedinky Viničky –

nášho cieľa. Výborná večera, pokojné ubytovanie a k tomu čerešnička na torte: pravé tokajské víno. Sladké, zlatisté a zaslúžené.

Po štyroch dňoch a viac ako štyroch stovkách kilometrov, litroch potu a nekonečných šliapnutiach vieme, že naša cesta má rytmus. A aj keď telo občas protestuje, duša je nadšená. Lebo presne o tom to je...

Toto nebolo len o bicyklovaní. Bol to návrat k tomu, prečo to celé robíme – priateľstvo, spoločné ciele, voľnosť a radosť z pohybu. Cez kopce aj roviny, slnko i veľa slnka, sme si pripomínali, že najlepšie nápady vznikajú niekedy len tak – pri šálke grogu a kolesách opretých o stenu dielne. A keď sa do nich pustíme, môžu nás zaviesť cez pol Slovenska.

Pokračovanie čoskoro...

Ivan Opát

Jeden do tucta
FBK Nižná čaká 12. ročník medzi elitou

Znie to až neuveriteľne, ale napriek neľahkým podmienkam je pred našim klubom ďalšia sezóna v extralige.

Do kádra sme privideli skúseného kormidelníka, Milana Burdeľa, ktorý nahradí nášho dlhoročného trénera, Martina Tomagu. Nový kouč by mal priniesť nový vietor a svojimi skúsenosťami pomôcť tiež s rozvojom mladých hráčov – našich odchovancov, posunutých do zostavy mužov. V hre je tiež bližšia spolupráca s oravskými klubmi na mládežníckej úrovni.

Okrem toho pribudne do kádra naša bývalá dlhoročná opora a bývalý slovenský reprezentant, Lukáš Laštík, ktorý si na dva roky „odskočil“ do domáceho Dolného Kubína. Na lane sú okrem neho aj ďalšie opory a ďalší mladí hráči z Oravy, ktorých mená zatiaľ nebudeme špecifikovať.

Pre našich fanúšikov prinášame obrovskú novinku! Tešíme sa, že nám toľko rokov robíte spoločnosť, obzvlášť, keď za nami bolo treba posledné roky do Mútneho viac cestovať. To je dôkaz, že Nižňanci florbal milujú a my sme urobili všetko pre to, aby

sme vám ho opäť priniesli čo najbližšie, ako je to možné. FBK Nižná sa totiž po 3 sezónach vráti „domov“, teda do MŠH Tvrdošín a Nižňanci to tak budú mať na najlepší florbal na Slovensku opäť iba na skok. Pravdepodobne to nebude na všetky zápasy, ale taký bude začiatok a zápasy, ktoré sa do MŠH Tvrdošín nedostanú, odohráme taktiež bližšie než v Mútnom (pravdepodobne v Kňažej). Držte palce, nech sa v MŠH Tvrdošín vidíme čo najviac!

Matúš Staroň

Vyhodnotenie súťažného ročníka 2024/25 TJ STO Nižná

Keďže sa nám v apríli skončil súťažný stolnotenisový ročník 2024/25, dovoľte, aby som ho ako predseda klubu TJ STO Nižná zhodnotil.

Stolnotenisový oddiel Nižná prihlásil do súťaže v ročníku 2024/25 tri stolnotenisové družstvá mužov a prvý rok aj jedno stolnotenisové družstvo dorastencov. Ako jediný na Orave sme hrali v mužskej kategórii 1. ligu, ďalšou súťažou bola 4. liga a potom ešte 6. liga. Našich dorastencov sme prvýkrát prihlásili do extraligy, aby mohli zbierať herné skúsenosti s tými najlepšími slovenskými hráčmi.

I. liga

Naše A-družstvo nastupovalo na zápasy I. ligy v zostave: Martin Kyseľ, Tomáš Staš, Milan Staš, Zdeno Drbiak, Kevin Drbiak a Tibor Bednár. Na súpiske boli aj Dalibor Diko a Matúš Diko, ktorí však v dôvodu pracovných povinností v zahraničí na zápasy nenastúpili. Dosť veľkú porciu zápasov I. ligy odohral aj talentovaný dorastenec Kevin Drbiak. Predsezónnym cieľom nášho A-družstva bolo umiestniť sa v I. lige východ do 8. miesta. Po vyrovnanom priebehu súťaže sa to našim chlapcom aj podarilo a v druhej najvyššej slovenskej súťaži sa umiestnili na 5. mieste. S výkonmi hráčov počas celej sezóny vládla spokojnosť.

IV. liga

Naše B-družstvo vstupovalo do IV. ligy s jednoznačným cieľom postúpiť do III. ligy, a to sa aj podarilo. Odohrali sme ju v nasledovnej zostave: Zdeno Drbiak, Kevin Drbiak, Ervin Dedinský, Miroslav Bednár, Marko Hajdúch, Radovan Slimák. Na niekoľko dôležitých zápasov nastúpili aj Tomáš a Milan Stašovci. Počas celej súťaže B-družstvo nenašlo žiadneho premožiteľa a s bilanciou sedemnásť víťazstiev a tri remízy suverénne vyhralo IV. ligu, a tým postúpilo do III. ligy. Naši hráči ovládli tiež individuálne štatistiky a najlepšími hráčmi, čo sa týka úspešnosti, sa stali Zdeno a Kevin Drbiakovci. Naše B-družstvo predsezónny cieľ splnilo.

VI. liga

Súťaž VI. ligy odohrala naša „najstaršia generácia“ (ak ju tak môžem nazvať), keďže duchom sú to stále ešte „mladíci“, ktorí sa veľmi aktívne zapájajú a pomáhajú celému chodu stolnotenisového oddielu v Nižnej. Za to im patrí veľká vďaka. VI. ligu odohralo mužstvo v nasledovnom zložení: Ján Trnka, Anton Tekeľ, Ján Baranec, Vladimír Zumrík, Pavol Grobarčík, Ivan Melník, Marko Hajdúch, Michal Samardák. Niekoľko zápasov v rámci výpomoci odohrali aj Ervin Dedinský a Radovan Slimák. V súťaži sa vôbec nestratili a dlho bojovali o medailovú priečku. Nakoniec skončili na veľmi peknom 4. mieste a vybojovali si účasť v baráži o V. ligu. Na baráž sme však nenastúpili v plnej sile a po tuhom boji sme ju prehrali s Párnicou 10:6. Nakoniec však v budúcom súťažnom ročníku V. ligu hrať budeme a VI. ligu bude hrať naša mládež.

Extraliga dorast

Prvýkrát sme do extraligy dorastu prihlásili aj družstvo. Hlavným cieľom bolo, aby naši mladí hráči získali čo najviac herných skúseností a zahrali si zápasy s najlepšími dorastencami na Slovensku. Extraligu dorastu odohrali nasledovní hráči: Kevin Drbiak, Marko Hajdúch, Maxim Remiaz, Peter Straka. Naším jediným cieľom bolo zachrániť sa. To sa nám však nepodarilo a dorastenci z extraligy vypadli.

Aj napriek vypadnutiu z extraligy by som chcel vyzdvihnúť našich mladých hráčov: Kevina Drbiaka, Marka Hajdúcha, Maxima Remiaza, Petra Straku a Zaru Remiazovú, ktorí pod vedením trénera Miroslava Bednára dosiahli v ročníku 2024/25 veľa vynikajúcich individuálnych výsledkov, získali množstvo medailí na okresných a krajských majstrovstvách a so cťou reprezentovali našu obec.

Aj keď sa nám z ekonomických dôvodov nepodarilo prihlásiť naše družstvo mužov do extraligy, stále sme ako jediné oravské družstvo odohrali druhú najvyššiu slovenskú súťaž len s domácimi hráčmi, v ktorej sme nestratili a nakoniec len veľmi málo chýbalo, aby sme v nej skončili na medailovej pozícii.

Naše družstvá dlhodobo hrajú tie najvyššie súťaže na Slovensku a pre hráčov sa snažíme vytvárať čo najlepšie podmienky. Dávame hráčom možnosť presadiť sa na najvyššej úrovni v stolnom tenise v rámci Slovenska. Do budúcna by sme chceli k stolnému tenisu pritiahnuť ešte viac mladých chlapcov a dievčat. Všetky deti sú v našom klube vítané a budeme sa im snažiť vytvoriť čo najlepšie podmienky pre ich športový rast. Veď športovým snom a cieľom každého dieťaťa v ktoromkoľvek športe by malo byť dosiahnuť tie najvyššie méty a byť v danom športe najlepší nielen na Slovensku, ale i v zahraničí. Tým, že stolný tenis sa v Nižnej hrá na najvyššej úrovni, sú pre deti vytvorené podmienky nielen hrať extraligu, ale existuje aj možnosť reprezentovať Slovensko. Rodičia, ak túžite mať doma slovenského reprezentanta v stolnom tenise, prihláste deti na stolný tenis!

Na záver by som sa chcel poďakovať všetkým našim hráčom a funkcionárom za skvelú reprezentáciu obce Nižná, ako aj našim fanúšikom, ktorí chodili najmä na zápasy 1. ligy, za ich povzbudzovanie. V neposlednom rade patrí veľká vďaka našim sponzorom a podporovateľom, a to obci Nižná na čele so starostom Jaroslavom Rosinom, ZŠ Nižná na čele s pánom riaditeľom Ľubomírom Ivanom, Milošovi Kondelovi (firma Kondela), Radovanovi Slimákovi (firma EBECO), Antonovi Tekeľovi (firma ROTEK) a Vladimírovi Zumríkovi (firma VIV Slovakia). Len vďaka ich materiálnej a finančnej pomoci môže náš stolnotenisový oddiel vytvárať hráčom tie najlepšie podmienky.

Už teraz sa môžete tešiť na nový ročník 2024/25 , ktorý začne v septembri.

Ing. Radovan Slimák, predseda TJ STO Nižná

Tenisová súťaž družstiev v rámci stredoslovenského regiónu

Dňa 26. apríla sa uskutočnilo 1. kolo súťaže družstiev v Nižnej proti Dubnici nad Váhom. Aj napriek tomu, že sa hralo v chladnom počasí za prudkého studeného vetra, podarilo sa nám vstúpiť do sezóny víťazne v celkovom prepočte 7:6 na sety.

Výsledky jednotlivých zápasov piatich kôl sú uvedené v tabuľkách.

24. mája sa odohralo 2. kolo súťaže družstiev v rámci stredoslovenského regiónu v Púchove, ktoré Nižná vyhrala v pomere 4:2 na zápasy a 8:7 na sety. Pre mňa ako hráča to bol náročný 3,5-hodinový zápas, ktorý bol po prvom sete otočený v dvojhre. Taktiež bola otočená po prvom sete štvorhra.

3. kolo sa uskutočnilo 31. mája v Nižnej, a to proti favorizovanému Liptovskému Mikulášu, ktoré skončilo 3:3 na zápasy a 7:6 na sety v prospech Liptovského Mikuláša.

Pokračovanie na str. 47

1. kolo tenisovej súťaže družstiev stredoslovenského regiónu

Záp. č.	Hr. č.	Domáci priezv.,	Hostia priezv.,	Výsledky setov I.	II.	III.	Hry D	H	Sety D	H	Body D	H
1.	4.	Žitňák	Meščánek	1/6	3/6				0	2		
2.	3.	Bača	Slotík	6/3	6/0				2	0		
3.	2.	Ferneza	Šuba	3/6	6/3	0/6			1	2		
4.	1.	Medveď	Vitovský	6/3	6/0				2	0		
5.	1. štv.	Bača / Medveď	Vitovský / Slotík	6/0	6/1				2	0		
6.	2. štv.	Ferneza / Žitňák	Šuba / Prekop	3/6	0/6				0	2		
Víťaz				Body			Sety				Hry	
TO TJ Nižná				3:3			7:6					

Záp. č.	Hr. č.	Domáci priezv.,	Hostia priezv.,	Výsledky setov I.	II.	III.	Hry D	H	Sety D	H	Body D	H
1.	4.	Kršjak	Žitňák	6/0	6/1		12	1	2	0	x	
2.	3.	Hanušovský	Bača	6/3	6/7	2/6	14	16	1	2		x
3.	2.	Rástočný	Ferneza	6/1	6/2		12	3	2	0	x	
4.	1.	Luhový I.	Medveď	2/6	1/6		3	12	0	2		x
5.	1. štv.	Luhový I. / Luhový M.	Bača / Ferneza	6/3	0/6	4/10	6	10	1	2		x
6.	2. štv.	Kršjak / Schulcz	Medveď / Šupica	4/6	6/4	9/11	8	11	1	2		x
Víťaz				Body			Sety				Hry	
TO TJ Nižná				4:2			8:7					

2. kolo tenisovej súťaže družstiev stredoslovenského regiónu

3. kolo tenisovej súťaže družstiev stredoslovenského regiónu

Záp. č.	Hr. č.	Domáci priezv.,	Hostia priezv.,	Výsledky setov I.	II.	III.	Hry D	H	Sety D	H	Body D	H
1.	4.	Žitňák	Šmeringai	7/5	4/6	6/2						
2.	3.	Bača	Révaj	2/6	3/6							
3.	2.	Ferneza	Karas	0/6	2/6							
4.	1.	Medveď	Macák	6/4	6/2							
5.	1. štv.	Bača / Medveď	Karas / Révaj	6/4	6/2							
6.	2. štv.	Ferneza / Žitňák	Šmeringai / Macák	1/6	2/6							
Víťaz				Body			Sety				Hry	
LTK Liptovský Mikuláš				3:3			7:6					

Záp. č.	Hr. č.	Domáci priezv.,	Hostia priezv.,	Výsledky setov I.	II.	III.	Hry D	H	Sety D	H	Body D	H
1.	4.	Marinič	Žitňák	6/2	6/4							
2.	3.	Orávik	Bača	5/7	7/5	3/6						
3.	2.	Uherčík	Ferneza	6/1	6/4							
4.	1.	Svítek	Medveď	2/6	5/7							
5.	1. štv.	Uherčík / Hadač	Bača / Medveď	2/6	1/6							
6.	2. štv.	Orávik / Svítek	Ferneza / Žitňák	6/0	6/0							
Víťaz				Body			Sety				Hry	
TK Žilina (B)				3:3			7:6					

4. kolo tenisovej súťaže družstiev stredoslovenského regiónu

Dokončenie zo str. 46

V Žiline sa 7. júna odohralo 4. kolo súťaže družstiev stredoslovenského regiónu. Z môjho pohľadu išlo opäť o náročný 3,5-hodinový zápas v dvojhre, ktorý som dotiahol do víťazného konca a aj štvorhra bola odohraná veľmi dobre. Na zápasy to bola remíza 3:3, na sety 7:6 v prospech TK Žilina. V druhej štvorhre nám chýbal zranený Jozef Šupica. Za Nižnú získali v dvojhre body: Maroš Medveď a Juraj Bača, v štvorhre dvojica Bača – Medveď.

Posledné kolo súťaže družstiev pod záštitou stredoslovenského zväzu sa odohralo 14. júna v Slovenskej Ľupči, ktorej blahoželáme k víťazstvu 4:2 na zápasy, a tým aj k celkovému postupu do vyššej súťaže. Zostupuje Dubnica nad Váhom.

Juraj Bača

5. kolo tenisovej súťaže družstiev stredoslovenského regiónu

Záp. č.	Hr. č.	Domáci priezv.,	Hostia priezv.,	Výsledky setov I.	II.	III.	Hry D	H	Sety D	H	Body D	H
1.	4.	Pruzhniak	Žitňák	6/1	6/2						1	0
2.	3.	Paľko	Bača	7/6	3/6	6/0					1	0
3.	2.	Gallo	Ferneza	6/0	6/0						1	0
4.	1.	Čierny	Medveď	4/6	0/6						0	1
5.	1. štv.	Paľko / Gallo	Bača / Medveď	3/6	4/6						0	1
6.	2. štv.	Pruzhniak / Čierny	Žitňák / Ferneza	6/3	6/1						1	0

Víťaz	Body	Sety	Hry
ŠK Pepas Slovenská Ľupča	3:3	7:6	

Zima síce slabá, no na niektoré preteky postačujúca

Michal Tuka počas zimnej sezóny 2024-25

Zimná sezóna po bežeckej prišla, alebo vlastne „skoro prišla“, len zabudla „pocukriť“. Na lyže som naskočil 30. novembra, kedy základ ešte chýbal. Napadol čerstvý sneh, ktorý mi na Ťatliakovu chatu stačil, avšak nie na dlho. Zima ma poriadne skúšala, a tak som musel v príprave na skimo sezónu využiť aj kolieskové lyže a brázdiť ulice Nižnej. Stimul tréningu do šliapania ako taký bol, ale tréningy vo voľnej prírode a v horách sú predsa príjemnejšie. Absencia snehu si vyžiadala v tejto zimnej sezóne zrušenie mnohých pretekov nielen zo Slovenského pohára, ale aj z Majstrovstiev Slovenska. Sneh síce napadol, ale len vo vyšších polohách. Za tréningom som sa po práci presúval vyššie do hôr a končieval som po západe slnka, ak nejaké svietilo. Využívať som musel veľmi často aj zjazdovky, kde bol nasnežený umelý sneh previaty občasnou prírodnou vločkou. Aj napriek sklamaniu zo slabej zimy som bol šťastný a vďačný za to, že môžem trénovať aspoň na zjazdovkách a vysoko v horách, kde to podmienky umožnili. Radšej pôjdem dvakrát na Salatín a raz na Brestovú, ako sedemkrát šliapať zjazdovku na Spálenej v jednej tréningovej jednotke.

Preteky MSR začali 18. januára 2025 na Kubínskej holi vertikalom. V tejto sezóne som sa zúčastnil ôsmich pretekov, z toho tri boli svetového formátu v zahraničí. Výkon na lyžiach bol super, cítil som sa dobre ako do kopca, tak aj z kopca, veď našliapaných som mal opäť počas tréningov okolo 98 000 výškových metrov. Žiaľ, neboli to tréningy vo voľnom teréne, a preto bolo možné trénovať zjazdy vo voľnom teréne len občasne.

V zimnej sezóne sme ako dvojica s mojím spoločníkom absolvovali preteky v Dolomitoch s názvom Sella Ronda (lyžiarsky okruh spájajúci štyri lyžiarske strediská, trať 37 km/2500 m), kde sme skončili na 40. mieste z 500 dvojíc. Bol som z toho trochu sklamaný, pretože sme mohli dosiahnuť lepšie miesto, avšak nie vždy svieti slnko.

V Slovenskom pohári som sa celkovo umiestnil na 3. mieste. Do posledného preteku som bol prvý, avšak na Chopku som to pokazil, keďže som spravil pár kotúľov letmo a viaceré zbytočné chyby.

V Poľsku sa mi podarilo vyhrať Pohár Poľska. V náročných podmienkach, teréne a profile zodpovedajúcemu skialpinizmu som utiekol svojim súperom nielen z Poľska, ale aj Slovenska.

Na Majstrovstvách Slovenska v disciplíne šprint som vybojoval 3. miesto na Malinom Brde.

Záver sezóny ako bodka za skimo sezónou sa uskutočnil na Majstrovstvách sveta dvojíc v Taliansku na pretekoch Trofeo Mezzalama. Pretekalo sa na trati 39 km/3200 m a v nadmorských výškach od 2 200 m n. m. do 4 300 m n. m. Do týchto výšok sme sa vybrali aklimatizovaní aspoň čiastočne, nakoľko sme tam týždeň pred pretekom postupne trénovali. Nadmorská výška nás však zaradila tam, kde patríme a do cieľa sme prišli ako 72. dvojica z 353. Preteky samotné patria medzi najstaršie v skialpinizme a v alpskom prostredí sú zážitkom na celý život. Museli sme byť naviazaní na lane, spolupracovať a pretekať s rozumom, pretože cieľom bolo, predovšetkým, prísť do cieľa.

Takmer sa mi túto zimu splnil jeden zo snov, pretože som bol oslovený reprezentovať Slovensko na svetovom pohári v Taliansku. Avšak tým, že to bolo veľmi narýchlo a vo svojom tréningovom režime nemám žiadne výluky, nebol som dostatočne oddýchnutý na preteky, a tak som sa ich nezúčastnil. Verím, že sa mi to raz podarí a to čoskoro!

Zo zimnej sezóny 2024/25 som vyťažil najviac ako sa dalo a vždy s radosťou a úsmevom na perách. Mesiac a pol som spával v hypoxickom stane, ktorý stimuluje nadmorskú výšku (tzn. že som doma v izbe spával aj v 3 000 m n. m). Spomínaný výkon chcem teraz pretaviť do letnej sezóny, v ktorej mám tiež zaujímavé plány, najmä však musíme byť zdraví a vďační pánu Bohu, pretože to nie je samozrejmosť.

Mgr. Michal Tuka

Mladé talenty FK Nižná vstupujú do ligy prípraviek

Historický krok pre mládežnícky futbal v obci vďaka systematickej práci Regionálnej futbalovej akadémie FK Nižná

S radosťou a hrdosťou sme prijali informáciu, že prípravky FK Nižná čaká od novej sezóny 2025/26 významná zmena! Naše najmladšie nádeje budú po prvýkrát súťažiť v oficiálnej lige prípraviek. Ide o kľúčový míľnik v rozvoji mládežníckeho futbalu v našej obci, ktorý prinesie množstvo nových príležitostí pre našich budúcich futbalistov.

Vstup do ligy prípraviek nie je len o „väčších“ zápasoch. Ide tu predovšetkým o:

systematický rozvoj: naši mladí futbalisti sa budú stretávať s rovesníkmi z top klubov v organizovanom súťažnom prostredí, čo im umožní rozvíjať svoje zručnosti, taktiku a herné myslenie pod vedením kvalifikovaných trénerov;

motiváciu a skúsenosti: pravidelné zápasy a súťaženie budujú zdravú súťaživosť, húževnatosť a radosť z hry, čím si deti osvoja športového ducha, naučia sa vyhrávať aj prehrávať a získajú cenné skúsenosti, ktoré sú pre ich ďalší futbalový aj osobnostný rast kľúčové;

výchove budúcnosti: liga prípraviek je prvým stupňom na ceste k veľkému futbalu, kedy sa formujú základy pre budúcich hráčov a kde sa rodia nové futbalové talenty pre FK Nižná – veríme, že z týchto mladých chlapcov a dievčat vyrastú nielen skvelí futbalisti, ale aj hrdí reprezentanti našej obce.

Tento významný krok je zároveň prirodzeným vyústením systematickej práce Regionálnej futbalovej akadémie FK Nižná (RFA FK NIŽNÁ), ktorá v našej obci pôsobí.

RFA FK Nižná poskytuje komplexný rozvoj, ktorý zahŕňa nielen futbalové zručnosti, ale aj atletickú a gymnastickú prípravu, dokonca aj základy športovej psychológie. Vďaka spolupráci s Coerver® Coaching ponúka akadémia moderný a efektívny tréningový proces. Práve vďaka takýmto iniciatívam a neúnavnej práci trénerov a funkcionárov sa vytvára pevná základňa, z ktorej môžu vyrastať budúce futbalové talenty. Vstup prípraviek do ligy je tak dôkazom, že investícia do mládeže sa vypláca a prináša výsledky.

Očakávame, že nová sezóna prinesie veľa napínavých momentov, radosti z víťazstiev a cenných skúseností. Pre našich mladých hráčov to bude jedinečná príležitosť porovnať si sily s rovesníkmi z klubov s bohatou históriou a skúsenosťami z regiónu. Na trávnik v Nižnej tak pricestujú aj tímy so zvučnými menami, ako napríklad: MŠK Žilina, MFK Ružomberok, MFK Dukla Banská Bystrica, MFK Tatran Liptovský Mikuláš, MŠK Fomat Martin a ďalší, čo zaručuje kvalitné zápasy a skvelú divácku kulisu. Pre našich malých futbalistov to bude nesmierna motivácia a pre fanúšikov futbalu v Nižnej skvelá príležitosť vidieť v akcii budúce futbalové hviezdy.

Touto cestou by sme chceli poďakovať všetkým, ktorí sa podieľajú na rozvoji mládežníckeho futbalu v Nižnej – trénerom, rodičom za ich neúnavnú podporu a samozrejme aj vedeniu obce za pomoc.

Súčasťou projektu PPT 2025 boli opäť aj hráči FK Nižná

Zľava: Tobias Kuboš, Andrej Murcin, Finn Beráts

V roku 2025 sme už po druhýkrát využili možnosť zapojiť sa do projektu PPT (Program podpory talentov). FK Nižná organizoval výberové zápasy oblastného zväzu Oravy v Gabion Aréne – Futbalového štadióna SNP pre kategóriu U13 – ročník narodenia 2012.

SsFZ (Stredoslovenský futbalový zväz) v rámci programu rozvoja talentovaných hráčov v prostredí „GRASSROOTS“ (futbal pre všetkých) a SFZ (Slovenského futbalového zväzu) organizuje kontrolné zrazy – výberové zápasy, ktoré sú súčasťou prípravy na regionálny turnaj 4 regiónov, ktorý organizuje SFZ v NTC Poprad.

Program podpory talentovaných hráčov SFZ prebieha vo vekových kategóriách U12 – U15 na úrovni oblastných a regionálnych výberov. Pre koncepčnú prácu s talentovanými mladými hráčmi sa jedná o najdôležitejšie vekové kategórie. Ide o obdobie „predprípravy“ aj pre reprezentačné družstvá SR. Projekt je tvorený tak pre elitný mládežnícky, ako aj amatérsky futbal.

Pokračovanie na str. 49

Dokončenie zo str. 48

Hlavným cieľom projektu je: Zabezpečiť kvalitný tréningový proces pre mladých hráčov vo vekových kategóriách U12 – U15, získať informácie o čo najväčšom počte talentovaných hráčov vo vekových kategóriách U12 – U15, vyhľadávanie talentovaných hráčov pre potreby vrcholového futbalu.

Teší nás, že Oravu reprezentovali aj najlepší hráči nášho klubu v Liptovskom Mikuláši, kde si vo výberovom zápase zmerali sily s rovesníkmi z oblasti Liptova a Turca. Za kategóriu U13 nás reprezentovali: Tobias Kuboš, Andrej Murcin a Finn Beráts. Našim hráčom gratulujeme a prajeme veľa šťastia v ďalšej futbalovej kariére. Projekt PPT dôkazom, že vo FK Nižná myslíme na budúcnosť a dávame našim deťom maximálnu príležitosti na rozvoj.

FK Nižná investuje do budúcnosti v podobe školenia trénerov

Futbalový klub Nižná neustále pracuje na zvyšovaní kvality tréningového procesu najmä v mládežníckych kategóriách. Dôkazom toho je nedávne úspešné absolvovanie školenia trénerov Coerver® Coaching kurz 2. FK Nižná v spolupráci s Coerver® Coaching organizoval už druhé, tentokrát dvojdňové školenie pre všetkých trénerov, ktorí mali záujem o štúdium tréningovej metódy Coerver® Coaching, ktorá umožňuje začínajúcim i skúseným trénerom využívať prednosti tohto tréningového programu.

Školenie trénerov sa konalo počas dvoch nedieľ, 10. novembra 2024 a 16. marca 2025, a to v Gabion Aréne – Futbalového štadióna SNP pod vedením školiteľa Viktora Mika, profesionálneho trénera mládeže z MŠK Žilina. Kurzu sa zúčastnilo sedemnásť trénerov, z toho dvanásť trénerov z FK Nižná. Druhým krokom bolo dvojdňové školenie „Coerver® Coaching Kurz 2“.

Toto školenie nadväzuje na prvé školenie „Coerver® Coaching Kurz 1“, na ktorom sa účastníkom školenia detailne predstavila filozofia, prístup a jednotlivé skupiny cvičení a drily. Podmienkou pre účasť na danom kurze bolo absolvovanie predchádzajúcej úrovne. Toto ďalšie vzdelávanie len potvrdzuje záväzok klubu k moderným tréningovým metódam a k rozvoju mladých futbalových talentov.

Historický moment v FK Nižná a spoločné fotenie k 75. výročiu klubu

Futbalový klub Nižná má za sebou naozaj mimoriadnu sezónu 2024/25. Opäť po roku sme sa na konci futbalového ročníka rozhodli zorganizovať spoločné fotenie, ktoré sa tentokrát stalo historickým momentom pre celý klub. Nie sú to len obyčajné fotografie, ale vizuálne svedectvo o obrovskom rozmachu a úspechu nášho futbalu.

Tento rok totiž oslavujeme úctyhodných 75 rokov futbalu v Nižnej. A práve v tomto významnom súťažnom ročníku sme dosiahli niečo, čo tu ešte nebolo. Po prvýkrát v histórii nášho klubu sa v priebehu sezóny

Pokračovanie na str. 50

Kategória U7 v sezóne 2024/25
Horný rad zľava: **Frederika Kovaliková** *(tréner),* **Artur Ferulík, Matej Kopta, Matúš Babinský, Dário Buckley Greštiak, Timotej Florek, René Brídzik, Matias Medvecký, Adam Knižacký, Matúš Stachera, Filip Mravec** *(tréner).*
Dolný rad zľava: **Damián Krška, Matias Jančo, Matej Fabian, Lukáš Florek, Rudolf Nejedlík, Tomáš Kachút, Jakub Baranček, Martin Ferenčík, Samuel Gracák, Peter Kubala, Michal Kovalčík.**

Kategória U9 v sezóne 2024/25
Horný rad zľava: **Samuel Belopotočan** *(tréner),* **Samuel Ferenčík, Michael Holubčík, Jaroslav Hradský, Samuel Gill, Oliver Salviak, Damián Kovalík, Marko Šeling, Ľubomír Žuffa** *(tréner).*
Stredný rad zľava: **Richard Ferenčík, Mateo Rosito, Kristián Žuffa, Milan Michtalík, Tomáš Lonek, Teo Piták, Peter Baranček, Samuel Mrázek, Tomáš Báby.**
Dolný rad zľava: **Oliver Maňto, Milan Grobarčík, Marek Dedinský, Matúš Gandi, Oskar Kuráň, Alex Kulaš, Dávid Mihál, Matias Lepáček, Matúš Ferenčík.**

Dokončenie zo str. 49

predstavilo neuveriteľných desať futbalových kategórií: U7, U9-A, U9-B, U11-A, U11-B, U13, U15, U19, A-mužstvo a internacionáli.

Na spoločných fotografiách sa tak bok po boku postavili naši najmenší – nádejní hráči z futbalovej akadémie, mladší a starší žiaci, dorastenci, muži a samozrejme aj naši nestarnúci internacionáli. Od tých najútlejších ročníkov, ktorí len spoznávajú čaro futbalu, až po legendy, ktoré píšu históriu nižnianskeho futbalu už desiatky rokov – všetci spolu vytvorili nezabudnuteľný odkaz. Táto fotogaléria symbolizuje nielen rast a masívne zapojenie sa do futbalu v Nižnej, ale aj silné puto medzi generáciami. Je dôkazom, že futbal v Nižnej žije a prosperuje, od najmenších prípraviek, ktoré sa už čoskoro predstavia v lige prípraviek, až po skúsených matadorov. Je to výsledok obrovského úsilia trénerov, funkcionárov, rodičov a v neposlednom rade aj samotných hráčov, ktorí s hrdosťou nosia dres FK Nižná.

Ďakujeme všetkým, ktorí sa na tomto historickom fotení zúčastnili a prispeli k vytvoreniu tejto úžasnej spomienky. Veríme, že daný moment bude inšpiráciou pre ďalšie generácie futbalistov a fanúšikov v Nižnej.

Andrej Brčák

1950 – 2025

75 ROKOV FUTBALU V NIŽNEJ

Kategória U11 v sezóne 2024/25
Horný rad zľava: **Martin Filek** *(tréner),* **Ladislav Ivanko, Tomáš Ferenčík, Michal Vnenčák, Sandro Ballek, Nela Michtalíková, Marko Žuffa, Tereza Hlušáková, Viliam Branislav Smith, Samuel Chorvát, Filip Ferulík, Matej Jakubec, Filip Mravec** *(tréner).*
Dolný rad zľava: **Alexander Lepiš, Tobias Šmidl, Tadeáš Ivanisko, Tomáš Nemček, Jozef Vrabček, Alžbeta Kachút, Timotej Horniak, Matej Bolibruch, Sebastián Ján Kulošťák, Matúš Tekeľ.**

Kategória U13 v sezóne 2024/25
Horný rad zľava: **Adam Záškvara, Timotej Ľubomír Babnič, Finn Beráts, Maroš Brídzik, Jakub Homola, Matej Vorek, Tomáš Eliáš, Leo Obtulovič, Tobias Bánsky, Oliver Piták, Andrej Kubašek.**
Dolný rad zľava: **Samuel Belopotočan** *(tréner),* **Adam Páleník, Simon Kovalík, Tobias Mišaga, Andrej Murcin, Sofia Tekeľová, Samuel Jantošík, Marko Smolár, Jaroslav Hradský** *(tréner).*

Kategória U15 v sezóne 2024/25
Horný rad zľava: **Lukáš Lucký, Damián Danihel, Michal Balún, Mário Vrabček, Lukáš Zmrazek, Juraj Lukáči, Matej Vorek, Dávid Kaššák, Dário Kurňavka, Jakub Homola, Jakub Kamody, Dominik Karpita, Tobias Kuboš.**
Dolný rad zľava: **Jakub Ožvalda** *(tréner),* **Alexander Žuffa, Vanesa Šálková, Andrej Murcin, Patrik Vraštiak, Benjamín Vasek, Juraj Buška** *(tréner).*

Kategória U19 v sezóne 2024/25
Horný rad zľava: **Lukáš Zmrazek, Adam Vajduľák, Juraj Lukáči, Gregor Skurčák, Jakub Grobarčík, Matej Tuka, Patrik Lonek, Fabien Beráts, Matej Gregor, Dávid Kaššák.**
Dolný rad zľava: **Filip Mravec** *(tréner),* **Filip Vorek, Kristián Papp, Simeon Tarbaj, Alexander Žuffa, Benjamín Vasek, Ján Chomistek** *(tréner).*

A-mužstvo v sezóne 2024/25
Horný rad zľava: **Fabien Beráts, Jaroslav Daňa, Filip Gonda, Ján Ferenčík, Ján Chomistek** *(tréner),* **Dávid Brčák, Stanislav Zaťko, Samuel Belopotočan, Matej Tuka, Andrej Brčák.**
Dolný rad zľava: **Marko Koedam, Gregor Skurčák, Filip Mravec, Tomáš Zboroň, Adam Kliment, Peter Pňáček, Marek Zboja.**

Internacionáli v sezóne 2024/25
Horný rad zľava: **Andrej Brčák, Martin Rošťák, Milan Burdeľ, Marián Brčák, Eduard Drgáň, Martin Ferenčík, Miroslav Vasek.**
Dolný rad zľava: **Ján Ferenčík, Ľubomír Kanderka, Jaroslav Florek, Shaun Andrew Smith, Daniel Páleník, Martin Púčať, Peter Obtulovič.**

Športové úspechy žiakov zo ZŠ Nižná

Majstrovstvá školy v šplhu na tyč

Počas mesiacov február a marec sa uskutočnili majstrovstvá školy v šplhu na tyči pre druhý stupeň ZŠ chlapcov. Súťaže sa zúčastnilo 36 žiakov, ktorí boli rozdelení do kategórií po jednotlivých ročníkoch.

Víťazi jednotlivých kategórií: **5. ročník:** 1. Žuffa Michal (7,38 s), 2. Mlynarčík Matúš (8,21 s), 3. Kubinec Nikolas (8,95 s). **6. ročník:** 1. Nábočík Damián (6,67 s), 2. Koma Filip (7,08 s), 3. Petro Sany Daniel (8,67 s). **7. ročník:** 1. Kristofčák Martin (4,70 s), 2. Žuffa Adrián (4,96 s), 3. Mikulovský Lukáš (7,67 s). **8. ročník:** 1. Mäsiar Patrik (4,48 s), 2. Vasek Benjamín (5,52 s), 3. Scott Gregor (5,52 s). **9. ročník:** 1. Kuboš Patrik (4,24 s), 2. Gavlas Michal (6,20 s), 3. Urík Denis (6,44 s). Celkovými majstrami školy sa stali: 1. Kuboš Patrik 4,24 sek. 2. Mäsiar Patrik 4,48 sek. 3.Kristofčák Martin 4,70sek. Poďakovanie za ocenenia pre najlepších patrí RZ pri ZŠ s MŠ Nižná.

Majstrovstvá školy v stolnom tenise

Počas mesiacov február až apríl prebehli majstrovstvá školy v stolnom tenise. Súťaže sa zúčastnilo 29 žiakov, ktorí súťažili v troch kategóriách systémom každý s každým. Po odohraní všetkých zápasov sa víťazmi jednotlivých kategórií stali nasledovní žiaci: **6. ročník:** 1. Korčuška Krištof, 2. Morávek Leo, 4. Bebej Matej. **8. ročník:** 1. Veselý Matúš, 3. Vraštiak Patrik, 5. Kamody Jakub. **9. ročník:** 1. Gavlas Michal, 2. Korčuška Marek, 3. Vasek Benjamín. Chlapcom gratulujeme a prajeme ešte veľa športových úspechov. Za ocenenia patrí poďakovanie RZ pri ZŠ s MŠ Nižná.

Futbalisti ZŠ s MŠ Nižná skončili na 3. mieste

V pondelok 28. apríla sa žiaci ZŠ s MŠ Nižná zúčastnili futbalového turnaja. Po dvoch vysokých víťazstvách so Zubercom a Habovkou a vysokej prehre so žiakmi zo ZŠ M. Medveckej sme v rozhodujúcom zápase prehrali so ZŠ Š. Šmálika 4:5 a obsadili sme tak 3. nepostupové miesto. Žiakom ďakujeme za vzornú reprezentáciu školy. Školu reprezentovali: Filip Ferulík, Sofia Stankovenová, Alžbeta Kachút, Sebastián Kuloštiak, Matúš Tekeľ, Adam Jandura, Jakub Holubčík, Dávid Kormaňák.

Majstrovstvá okresu Tvrdošín v atletike 5. – 7.ročník ZŠ

Za ideálneho počasia v peknom prostredí ZŠ s MŠ Nižná súťažilo sto pretekárov rozdelených do 6-členných družstiev v štyroch disciplínach. V kategórii chlapcov sa najviac darilo domácej škole, ktorá zvíťazila s počtom bodov 349 (ZŠ Š. Šmálika získala 304 bodov a ZŠ M. Medveckej 287 bodov). Naši žiaci sa nestratili ani v súťažiach jednotlivcov: **Skok do diaľky:** 1. miesto Nábočík Damián (455 cm), 2. miesto Móres Tomáš (444 cm). **Beh na 800 m:** 1. miesto Mikulovský Lukáš (2:39), 2. miesto Kormančík David (2:42). **Hod nerfom:** 2. miesto Mikulovský Lukáš (43,5 m), 3. miesto Janík Alex (42 m). Súčasťou družstva bol ešte Zaťko Filip, ktorý dopomohol k víťazstvu našej školy v behu na 60 m a v hode nerfom. Ďakujeme žiakom za vzornú reprezentáciu školy.

MS školy v stolnom tenise

Medzinárodný družobný florbalový turnaj Ludźmierz

V utorok 27. mája sa žiaci ZŠ s MŠ Nižná zúčastnili medzinárodného družobného florbalového turnaja v Ludźmierzi. Turnaj odohrali štyri chlapčenské a štyri dievčenské družstvá, a to systémom každý s každým. Naše družstvá sa nestratili. Chlapci zvíťazili a dievčatá si odniesli krásne 3. miesto. Okrem športového zážitku sme mali aj duchovný – navštívili sme úžasné pútnické miesto, Sanktuarium Matki Bożej

Pokračovanie na str. 52

Futbalisti ZŠ s MŠ Nižná skončili na 3. mieste

Majstrovstvá okresu v atletike

Medzinárodný družobný florbalový turnaj Ludźmierz

Dokončenie zo str. 51

Królowej Podhala, o ktorom naši žiaci ani netušili. Školu reprezentovali: Lukáš Mikulovský, Andrej Murcin, Adrián Žuffa, Alex Janík, Dávid Nákačka, Marek Korčuška, Martin Šavol, Marko Brunčák, Michael Ficek, Martin Kristofčák, Benjamín Vasek, Filip Vorek, Jakub Kamody, Amy Pilarčíková, Bianka Brandysová, Ľubka Brčáková, Linda Janščová, Adela Dorotea Matkuliaková, Linda Sroková, Monika Štepanovská, Táňa Žuffová, Klaudia Barancová, Zoe Domiňáková, Táňa Tuhá, Anežka Mačňáková, Lea Malatinková a Sofia Stankovenová. Poďakovanie patrí žiakom za vzornú reprezentáciu školy na ihrisku aj mimo neho, pánovi riaditeľovi Ľubomírovi Ivanovi za finančnú podporu, ako aj organizátorom Martinovi Latkovi a Mariánovi Klimčíkovi.

Štvorboj všestrannosti v športových hrách

Telovýchovná jednota ŠPV Nižná usporiadala v spolupráci s EDM Nižná a ZŠ s MŠ Nižná 1. ročník štvorboja všestrannosti v športových hrách. Šesťčlenné družstvá súťažili vo futbale, florbale, basketbale a štafetovom behu. Súťažiaci museli dokázať svoju kvalitu nielen v jednom športe, ale hneď v štyroch, čo bolo miestami pre niektorých hráčov veľmi náročné. Na každý zápas bolo vyhradených 10 minút. Z toho 7 minút sa hralo a 3 minúty poslúžili na oddych spojený s presunom na ďalší zápas. Všetky zápasy mali svoju kvalitu a po odbehnutí poslednej disciplíny štafetového behu sa z celkového víťazstva tešili družstvá: 1. Amatérov s.r.o., 2. Makovské Strely, 3. Profesionáli. Všetci účastníci získali pamätné medaile, občerstvenie a pitný režim, najlepší získali aj rôzne ocenenia. Poďakovanie patrí všetkým účastníkom za predvedené výkony a organizátorom, Mariánovi Klimčíkovi st. a Martinovi Latkovi. Pilotný projekt novej súťaže je za nami a už teraz sa tešíme na ďalší, ktorý bude ešte väčší a lepší. Novovzniknutý športovo-rekreačný oddiel bude postupne pripravovať nové športové podujatia, a tým prispievať k zdraviu našich detí a mládeže.

Mgr. Marián Klimčík

Okresné kolo atletického štvorboja 1. – 4. ročník

V Čimhovej sa 12. júna uskutočnil už 19. ročník atletického štvorboja pre 1. – 4.ročník chlapcov a dievčat. Z obvodného kola postúpilo na okresné kolo až päť našich žiakov, ale na súťaži v Čimhovej nás reprezentovali štyria (Artur Poláčik z 2. ročníka sa zúčastnil triedneho výletu). Našim nádejným športovcom sa nesmierne darilo a každý jeden z nich sa umiestnil na stupni víťazov, za čo im gratulujeme a ďakujeme za vzornú reprezentáciu školy. Konečné poradie našich žiakov: 1.ročník: Katarína Kristofčáková – 3. miesto, 2.ročník: Aneta Kachút – 1. miesto, 3.ročník: Filip Kristofčák – 2. miesto, 4.ročník: Táňa Krúpová – 2. miesto.

Dievčatá strieborné na okresnom kole atletiky 5. – 7. ročník

Na záver školského roka sa dňa 13. júna uskutočnilo v Nižnej okresné kolo atletiky dievčat pre 5. – 7. ročník. Súťažilo sa v štyroch disciplínach: beh na 800 m, beh na 50 m, hod nerfom, skok do diaľky. Súťaže sa zúčastnilo deväť škôl. Daná súťaž je skvelou prípravou porovnať sa s jednotlivcami iných škôl a zbierať skúsenosti do ďalších rokov. Dievčatá podali výborné výkony a obsadili krásne 2. miesto, chýbali im len 2 body od víťazného družstva. Dievčatám ďakujeme za vzornú reprezentáciu školy. Výsledky jednotlivcov v TOP 3: Linda Sroková: skok do diaľky 390 cm – 2. miesto, Soňa Krúpová: hod nerfom 31 m – 3. miesto, Tatiana Žuffová: beh na 800 m 3,01 min. – 3. miesto Celkové poradie: 1. ZŠ ŠŠ Tvrdošín (292 bodov), 2. ZŠ s MŠ Nižná (290 bodov), 3. ZŠ s MŠ Zuberec (260 bodov) ZŠ s MŠ Nižná reprezentovali: Soňa Boďová, Linda Sroková, Patrícia Rentková, Miriam Domagalová, Tatiana Žuffová, Soňa Krúpová.

Dievčatá druhé na okresnom kole v atletike 5. – 9 ročník

Dňa 14. mája sa v Nižnej uskutočnili majstrovstvá okresu v atletike základných škôl dievčat pre 5. – 9. ročník. Okresného kola sa zúčastnilo desať škôl. Súťažilo sa v ôsmich disciplínach: beh na 60 m, 300 m, 800 m, štafeta 4 x 60 m, skok do diaľky, skok do výšky, vrh guľou, hod nerfom. Dievčatá z našej školy sa vôbec nestratili, vytvorili si nové osobné rekordy a v celkovom umiestnení sme skončili na krásnom 2. mieste. Dievčatám ďakujeme za vzornú reprezentáciu školy a prajeme veľa športových úspechov do ďalších rokov. Konečné umiestnenie škôl na stupni víťazov: 1. ZŠ s MŠ Zuberec (650 bodov),2. ZŠ s MŠ Nižná (554 bodov), 3. ZŠ ŠŠ Tvrdošín (557 bodov). Víťazné družstvo Nižnej reprezentovali: Anna Bolibruchová, Viktória Bolibruchová, Lea Malatinková, Anežka Mačňáková (9. ročník), Ema Halusková, Nika Hlavajová (8.ročník), Patrícia Rentková, Linda Sroková (7. ročník), Soňa Boďová, Ema Žuffová (6.ročník).

Martin Latka

Štvorboj všestrannosti v športových hrách

Dievčatá druhé na okresnom kole v atletike 5. – 9. ročník

Okresné kolo atletického štvorboja 1. – 4. ročník

Dievčatá strieborné na okresnom kole atletiky 5. – 7. ročník

Ultrava oslávila jeden rok

Športové centrum Ultrava oslávilo v sobotu, 5. júla, svoje prvé narodeniny. Ako sa na Ultravu patrí, oslava bola aktívna. Pozvaní boli všetci, pravidelní návštevníci aj noví záujemcovia. „*Chceme sa poďakovať ľuďom, ktorí s nami cvičia, jazdia, chodia na kávu, a tým, jednoducho, tvoria Ultravu. Vďaka nim máme po roku čo oslavovať,*“ hovorí hlavný kondičný tréner, Ľubomír Gerát.

Pre verejnosť bol pripravený športový deň plný pohybu a dobrej nálady. Podľa programu sa ráno od 9:00 cvičil pilates, na ktorý bolo potrebné prihlásiť sa vopred. Užilo si ho osem žien pod vedením Danky Branickej. Oficiálne otvorenie bolo naplánované o 10:00. Dospelí i deti si mohli užiť rôzne sprievodné aktivity. Milovníci kávy si počas celého dňa vychutnávali kávu značky Graano. Dokonca sa na obed spustilo žrebovanie na Instagrame o dve kávy. Ani fanúšikovia dvoch kolies neostali smutní – zúčastnili sa totiž komunitnej cyklojazdy na cestných bicykloch po trase dlhej 25 km, ktorá viedla z Medvedzia do Trstenej a cez Ústie nad priehradou naspäť do Tvrdošína. O veselý program pre deti sa na hodinku postarali zábavné animátorky z ANIMAMY Tvrdošín. A aká by to bola oslava športového centra bez tradičného komunitného behu? Po rozcvičke sa približne 15 záujemcov rozbehlo pomalým tempom a spolu si zabehli tri kilometre.

Počas celého športového dňa prebiehala benefičná zbierka pre Riška a Dadka, ktorí veľmi pekne ďakujú všetkým darcom.

Vedenie Ultravy sa už teší na nové tváre, ktoré majú záujem pridať sa do ich komunity.

V Ultrave to roztočili

Športové centrum Ultrava už viac ako rok ponúka tréningy pre deti zamerané na všeobecnú pohybovú prípravu v Nižnej. V Tvrdošíne zas prebiehajú individuálne tréningy pre dospelých, ako aj silovo-kondičná príprava a diagnostika pre športovcov. V Ultrave sa rozhodli, že opäť rozšíria svoje aktivity, tentokrát o cyklistické tréningy a komunitné jazdy. Každý týždeň sa od apríla konajú dve formy cyklotréningu.

Prvou formou je komunitná jazda určená pre všetkých milovníkov cestných bicyklov bez ohľadu na výkonnosť. Druhá forma cyklotréningu je orientovaná na tréningový progres v posilňovni so zameraním na rozvoj sily a mobility pre cyklistov. Jazdy sú otvorené, priateľské, ide predovšetkým o pohyb, zážitok z jazdy, a tiež posilnenie komunity.

„Cieľom nie je len trénovať, ale najmä vytvoriť miesto, kde sa ľudia radi vracajú – či už na bicykli, alebo si po tréningu vychutnať kávu s priateľmi,“ hovorí vedúci Ultrava Cycling Clubu, Tomáš Buc ml.

Ultrava zároveň spustila vlastný klub v aplikácii Strava, kde sa už „stretlo“ viac než 150 aktívnych športovcov z regiónu. A tak sa z cyklotréningov tešia nielen Tvrdošanci, ale aj Nižňanci a vítaní sú aj nadšenci cyklistiky z okolitých obcí.

Ing. Zuzana Floreková

Vydáva: Obecný úrad Nižná, Nová doba 506, 027 43 Nižná. IČO: 00314684. ISSN 1339-2166. EV 3250/09. Poradové číslo 2/2025.
Dátum vydania: 21. júl 2025. **Šéfredaktor:** Bc. Daniela Gondová (dg). **Kontakt:** sefredaktor@nizna.sk.
Redakčná rada (red): Mgr. Anna Čelková (ač), Mgr.art. Eva Rakovanová Jandurová (ejr), Ing. Zuzana Floreková (zf).
Jazyková úprava: Mgr. Iveta Latková Brezovská. **Grafická úprava:** Be Story – Terézia Drozdová. **Zdroj fotografií:** Archív NIO.
Tlač: Alfa print s.r.o., Martin. Vychádza ako občasník v náklade 1450 ks. Samostatne nepredajné.

Spoločenská rubrika občanov Nižnej a Zemianskej Dediny od 1. apríla do 30. júna 2025

NARODENÉ DETI

Kendralová Elizabeth
Kičin Matúš
Kičinová Anežka
Kičinová Viktória Alexandra
Kubala Oliver
Mišíková Anita
Mišíková Karolína
Petráková Barbora
Skácalová Nina
Šefčík Viliam

ÚMRTIE

Čierna Jozefa – 84-ročná
Dulková Mária – 33-ročná
Hujová Antónia – 83-ročná
Kořínek Peter – 68-ročný
Motyčková Marie – 82-ročná
Setváková Danka – 91-ročná
Sopóci Jaroslav – 68-ročný
Tokárová Apolónia – 90-ročná
Vengríni Jozef – 55-ročný

SOBÁŠE

Dominik Drozd – Maryna Tkachenko
Peter Latka – Mgr. Iveta Brezovská
Martin Nowak – Ivana Žuffová
Ján Rychlík – Michaela Opátová
Jozef Šaliga – Ing. Renáta Jarolínová
Pavol Chrenek – Ivana Anna Žuffová
Miroslav Kavecký – Natália Arvayová
Mário Meixner – Mgr. Zuzana Furťová
Kristián Mauer – Veronika Ružbacká
Mgr. Václav Komačka – Denisa Ferenčíková
Bc. Martin Hruboš – Daniela Švecová
Ing. Jakub Nákačka – Ing. Veronika Mišíková

JUBILANTI

60-roční
Babnič Ľuboš
Dedinská Gabriela, Ing.
Dolníková Erika
Garajová Anna
Káziková Viola
Kubošová Ľudmila
Kubošová Zuzana
Laššák Leonard
Latka Jozef
Leginus Július
Loffayová Dagmar
Paulíny Ferdinand
Reguly Milan
Smiechová Jana
Stančíková Elena
Steňková Renáta, Ing.
Švec Jaroslav
Zemanová Oľga

65-roční
Dedinský Jaroslav
Ďuroška Ladislav, MVDr.
Flonteková Zdena
Hrnčiarová Anna
Hulejová Štefánia
Medvecký Jozef
Mikulajová Anna
Mintál Daniel
Podroužková Blanka
Regulyová Viera
Todek Zdeno
Zubák Ľubomír
Žák Jozef

70-roční
Adamcová Júlia
Britaňáková Jolana
Dusa Jozef
Kratoň Július
Latková Anna
Melko Ján
Polčicová Terézia, Mgr.
Žáková Edita
Žuffová Anna

75-roční
Dedinská Elena
Dedinský Ľubomír
Dekanovský Peter
Fuček Milan
Hučala Ján
Kamasová Vlasta
Laurinčík Ladislav, Ing.
Majeríková Zdenka
Pavčo Klement
Staňák Dušan, Ing.
Ševčíková Anna
Zapletalová Alena
Zsabková Mária

80-roční
Babnič Ľubomír
Brodňanová Božena
Hlavičková Elena
Kuráň Štefan
Latková Ružena
Mihoková Gizela
Moresová Marta
Uherová Marta

85-roční
Bulla Ferdinand, Ing.
Čániová Alojzia
Franko Vladimír
Lazár Ján
Tomaga Eduard, Mgr.
Vilčinská Helena

90-ročný
Korček Ján

93-ročné
Drozdová Terézia
Nákačková Cecília
Todeková Jolana

94-roční
Buldová Oľga
Tokár Viktor

95-ročná
Kavuliaková Terézia

Poznámka redakcie:
Vzhľadom na nariadenie EÚ o osobných údajoch – GDPR sa bližšie údaje k jednotlivým osobám neuvádzajú.
Údaje sú prevzaté z oddelenia evidencie obyvateľstva. Kto chce svoje údaje, uložené na matrike, pozmeniť či doplniť, alebo si neželá byť uverejnený v Spoločenskej rubrike, nech to oznámi na Matričnom úrade v Nižnej na oddelení evidencie obyvateľov.
Za prípadné nezrovnalosti redakcia nezodpovedá. Ďakujeme.

KRÍŽOVKA PRE ČITATEĽOV NIŽNIANSKYCH OZVIEN

Autor: Juraj Lukáč	3	citoslov - ce bolesti 3-krát	mykla	úloha herca	otec, fam.	popevok	prvé písmeno abecedy	úplne neprirazí	po- darúnok	nemecká predložka (v)	spojka	Nižnianske ozveny	plápolalo	oblieva horúcou vodou	dáva do správnej polohy	2
vodný park v Lipt. Mikuláši												výrobca áut Dácia	citosl. hopsania / zohni chrbát			
náš kon - tinent, nemecky							čiarový kód / diéta, po česky				oďobol / úhľadný, angl.					
trochu naklo - nilo						býv. skr. vých. Nemecka / nór. sídlo				nahralo, česky / dusík, kremík						
dom. meno Júlie					predpona s význ. život / rovní				nepracuj / chytila som na udicu							
Essential amino acids				pre občana Ruska / býv. portug. premiér								pocit šťastia / šperk. firma .... diamonds				
jednotné číslo zámena ona			brutálnosť / židov. princezna										kyslík / býv. amer. prezident		united distillers / fosfor	
Pomoc: oleander, PJU	zat- neme	franc. obec / indián . symboly				skr. azoz - lúčenín / Light. el. magn. pulse				africký slon / opustíme miesto				elektronická firma v Slovinsku / hliník, nem.		
dbal, pričinil o prospech							Ivan, s dlhým i / span. krst. meno				obaja / preberie sa k životu				Eduard, ang. / MPZ Špa - nielska	
film z roku 1972 ZSSR-NDR-Bulh.								Inter. dan - ce organ. / stráň, úboč				spojka no / rieka v Kolumbii			polomer / štát na Balkáne	
1														Kat. univ. / nízka skriňa		
Verneov kapitán					poškrie - pila / zaplátať									hydroxid draselný		
koncovka slovies 1. os. mn. č.				predložka / pridal soľ		dá do zeme / okradnúť							súboje, angl.	týkajúce sa osi / znovu		
osobné zámeno			druh šach. fig. / obyvateľ - ka Ríma				domov, anglicky / bratislav . firma					vlasť / súrode - nec				
tón, durová stupnica		stroj na úpr. ľadu / boli poslušní						hlas kozy / umelá intelig.			väčšie stavby / podskript.					
Pomoc: Ayoz, éld, Sai	zapiso va- telka / Diev. odb. str. škola								Pomoc: AKL, alu, Baroso, Bru, Ele, Eolomea, neaty, Oap,	znovu ozdob						
doplietli										korenená masal. omáčka / profesijný					kyslík / trasa	
pridával soľ, česky							Združ. robotní - kov Slov.	najlepší športový výkon	ortogonál / Alpha ocean resorces berhad		zvyšok po ohni / tvorca			slov. jaz. / naživo, po maďarsky		
vystavovať slneč- ným lúčom						porušenie vernosti / Fosfor						svojmu, po česky / zradca Ježiša, čes.				
Št. ústav pre kontr. liečiv					natiah - ni iné topánky / popl. štátu								trochu nalej / bezhrbá ťava			
Pomoc: salna, Salome	citosl. smiechu / nie dnu			priemer / eden		urobil krotkým / Kresť-dem. hnutie								ťažko pracujú		
valuta, skratka			sladkov. kôrovec / el. en.				obnova, oživenie / ex offo							V tajničke je výrok Milana Rastislava Štefánika, ktorého 145. výročie narodenia si pripomíname 21. júla.		
ker s rôzofa - rebnými kvetmi									rám v tvare písm. N / Dusík							
4											šport. asociácia (skr.)					

Vylúštenie krížovky zasielajte na **sefredaktor@nizna.sk**.
Do správy uveďte svoje meno a adresu. Výherca obdrží od OcÚ vecnú odmenu.
Výherkyňou z čísla 1/2025 sa stáva Marie Žuffová, Nižná.

www.nizna.sk **FB:** @Obec Nižná / @Obec Nižná - diskusné fórum